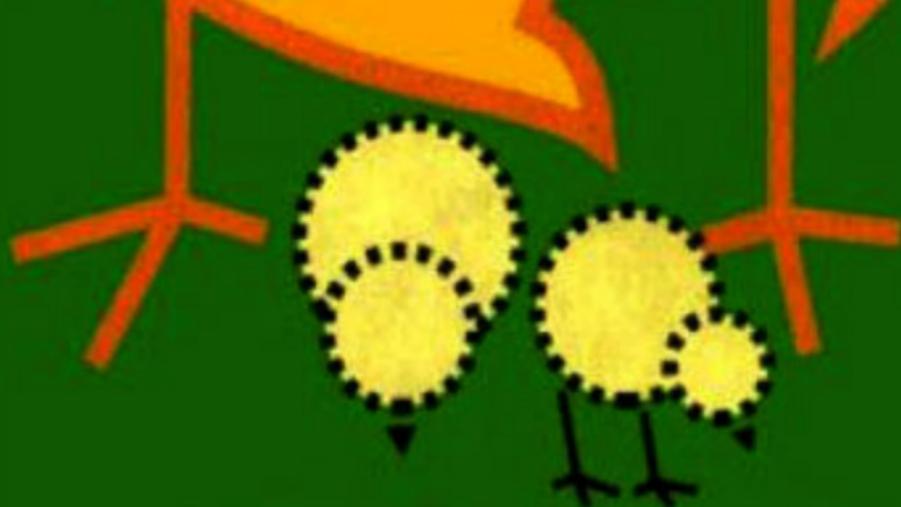

အနေဖြင့်ဆောင်ရည်
၁၁၁၇ (၃၇)

သမီးသိမ္မာ
မောင်စိုးသစ်
နှုတ်ပြည့်
နှင့်
ပြည့်စုံသူ
ကိုယ်ပွဲနည်းလု

နိတာဝန်ဆင်ရရှိမှုပါ

ပြည်ထောင်စုပြုကွဲပြုချုပ်	၆၁၁၀၄၂
တိုင်းရှင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု ပြုကွဲပြုချုပ်	၆၁၁၀၄၃
အချုပ်အခြားအသာဆောင်ရွက်ချုပ်	၆၁၁၀၄၄

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အကြောင်းပူးသာ ပေါ်ပေါ်ရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုသာ အားလုံး၏ ပတော်မျှော်သာ တာဝန်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့သတ္တသာ

- ပြည်ပသားကိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဆိုပြင်တိမ်ပျော်သား ဆန့်ကျင်ကြုံ
- နိုင်ငံတော် တည်ပြုခေါ်ချုပ်ချုပ်ချုပ်နှင့် နိုင်ငံတော် တို့တက်ရရှိကို စွဲ့သွေ့ယူက် ဖျက်ဆီးသွေ့ပျော်သား ဆန့်ကျင်ကြုံ
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်ရရှိရှု စိန်ရောက် စွဲ့သွေ့ယူက်သာ ပြည်ပ နိုင်ပျော်သား ဆန့်ကျင်ကြုံ
- ပြည်တွင်ပြည်ပ အဖျက်သဟာများသား ဘုရားရှိသွေ့ဖြစ် သတ်မှတ် စွဲ့သွေ့ယူက်

နိုင်ငံ ပြုတည်ရွက် င ရှု

- နိုင်ငံတော် တည်ပြုခေါ်ရရှု၊ ရုပ်ရွေးခေါ်ချုပ် သာယာရရှုနှင့် တရာ့ချုပ် စွဲ့သွေ့ယူက်
- အပျိုးသား ပြန်လည် စည်းလုံး ညီညွတ်ရရှု
- ရိုင်ဟယသည် ဖွဲ့စည်းပုံ အကြောင်းပူးသာ ပြန်လော်ရရှု
- ပြန်လော်သည် ဖွဲ့စည်းပုံအကြောင်းပူးသာ စွဲ့သွေ့အညွတ် စေတိပါ ပြုပြု၊ တို့တက်သားနှင့် တည်ပေါ်သားရရှု

ပြည်သူ့ပြုတည်ရွက် င ရှု

- ရိုက်ပျိုးရရှုကို အဝါမြှုပ်၍ အခြား ဒီဇိုင်းရရှု ကဏ္ဍာများကိုလည်း ဘက်နဲ့ ပြုပြု၊ တို့တက်သား တည်ပေါ်သားကိုရရှု
- ဝရေးကျက် ဒီဇိုင်းရရှုစနစ် ပြုပြင်စွာ ပြန်လော်ရရှု
- ပြည်တွင်ပြည်ပု အတတ်ပေါ်သာနှင့် အရင်အစိန်များ စိတ်ဓာတ်၍ ဒီဇိုင်းရရှု ပြုပြု၊ တို့တက်သား တည်ပေါ်သားရရှု
- နိုင်ငံတော် ဒီဇိုင်းရရှု တစ်ရုပ်ပုံးလုံးကို ဖော်ပေါ်နိုင်မှု စွဲ့သွေ့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရှင်သား ပြည်သူ့တို့၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိရရှု

ထူးချွန် ပြုတည်ရွက် င ရှု

- တစ်ပျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့် စာရိတ္ထ ပြင့်ဟာရရှု
- အပျိုးရရှု အတိုက် ပြင့်ဟာရရှုနှင့် ယဉ်ဝကျွုံ အဝေးအနှစ်များ အပျိုးသားရရှု ထက်တော့များ ပေပါက်ပျော်သား၏ ထိန်းသိပ်၊ ဝောင့်ဝရှာက်ရရှု
- ပျိုးရှုနိုင်စာတ် ရွင်သွေ့နှင့်ပျော်ပြုက်ရရှု
- တစ်ပျိုးသားလုံး ကျော်သာ ကြော်ပြုချုပ်ရရှုနှင့် ပျော်ဟာရရှု

မြောင်နိုးသစ်

အမည်ရင်း ဦးထွန်း။ ၁၉၅၃၊ ၆၄၈၈ ၉ ရက်နေ့တွင်
အဘ ဦးမောင်မောင်၊ အမိ ၁၇၂၂နှစ်တို့မှ မြောင်းမြှုပြုနယ်တွင်
မွေးဖွား။ မွေးချင်းကါးသယာက်အနက် စတုတ္ထမြောက်ဖြစ်။

အ-ထ-က (၁) မြောင်းမြှုမှ အခြေခံပညာ အထက်တန်း
ကို ၁၉၇၂ ဖာ အောင်မြှင်း၊ ပုသိမ်ကောလိပ်တွင် သရုပ်ဆိုက
ဖြင့် ၁၉၇၆ ခု (သရုပ်နောက်ဆုံးနှစ်) အထိ တက်ရောက် ပညာ
သင်ကြားမဲ့ပြီး၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် သိပ္ပါဘုံး (သရုပ်) ရရှိခဲ့။

၁၉၈၇ ခုနှစ်ထုတ် မြေဝန်ဆော (မြောင်းမြှုပြုနယ်) မဂ္ဂဇင်း
တွင် ပါဝင်သော ‘ကာလပေါ်ဝှက် လေ့လာချက်’ ကဗျာနှင့်
စာပေနယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့။

‘ဒီပိမက်ပူး’ မဂ္ဂဇင်း၊ ‘အထွေးအမြှင်’ စာစဉ်၊ ‘Fashion
Image’ မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ကဗျာ၊ ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့။

နေး ၁၇၀၀နှစ်၊ သား နှစ်ခေါင်ထွန်း။ မင်းခေါင်ထွန်း။
တို့နှင့်အတူ မြောင်းမြှုပြုတွင် နေထိုင်လျက်ရှိ။

ကျူးရှင်ဆရာတော် အသက်မွေးဝမ်းကော်းပြီး ယခု စာအုပ်
သည် ဘာသာပြန်သူ၏ ဘာသာပြန် ရုတိယလက်ရာ စာအုပ်ဖြစ်။

အမြား ကလောင်ခွဲများမှာ ‘အပ်အက်စိတ်’ နှင့် ‘ခြို့’ တို့ဖြစ်။

မောင်နိုးသစ်၏ ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်ယျား

- ၁။ ပန်းပွင့်တော့အုပ်နှင့် နိုင်ငံရပ်ခြား ကလေးကဗျာများ
(ဒီဇန်းစာပေ၊ ၁၉၉၉-၉၀လိုင်)
- ၂။ အလုပ်၊ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် လွှာဂုဏ်သိက္ခာ
(အရှင်ကောင်းကင် စာအုပ်တိုက်၊ ၁၉၉၉-၉၀လိုင်)
- ၃။ သားသမီးကို နာဆလည်ခြင်းနှင့် မိသားစုတာဝ ထိန်းသိမ်းနည်းပညာ
(အရှင်ကောင်းကင် စာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၀၀-၈၇ဖော်ဝါရီ)

ଫିର୍ଦ୍ଦତାମାଳ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ - ୨୦୨/୪୪ (୧)
ମୁଦ୍ରଣକୁଟୀପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ - ୨୦୨/୪୪ (୧୧)

ପରିଚ୍ଛିନ୍ଦି

ଅଧିକାରୀ - ୨୦୦୦
ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ - ୨୦୦୦ : ପାଇବାରୀକୁ

ପ୍ରକାଶକ୍ତିରେଖା

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ (ପାଇବାରୀ) : ଅନ୍ତର୍ଜାଲମାଧୁନିଷାମାଳରେଖା
ମାଧୁନିଷାମାଳ ଗ୍ରୂ ରୂ ରାଜୀନାଥ ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ : ପାଇବାରୀ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ (ପାଇବାରୀ) : ଏହିପାଇବାରୀ ପରିଚ୍ଛିନ୍ଦିରେ
ମାଧୁନିଷାମାଳ ଏହି ରୂ ରାଜୀନାଥ ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ : ପାଇବାରୀ

ଅନ୍ତର୍ଜାଲ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ (୧୦୨୨୩) : ଏହିନେଇନ୍ଦ୍ରଜିଲଦାସ
ମାଧୁନିଷାମାଳ ଏହିନେଇନ୍ଦ୍ରଜିଲଦାସ ମାଧୁନିଷାମାଳ :
ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ : ପାଇବାରୀ

ରୂପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ : ରୂପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ
ପାଇବାରୀ ମାଧୁନିଷାମାଳ : ରୂପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ - ୨୦୨୨୨

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ

ଏହିନେଇନ୍ଦ୍ରଜିଲଦାସଙ୍କୁ
ଏହିନେଇନ୍ଦ୍ରଜିଲଦାସ ମାଧୁନିଷାମାଳ : ପାଇବାରୀ

ପ୍ରକାଶକ୍ତିରେଖା

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ

ମାଧୁନିଷାମାଳ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ

ବ୍ୟାକିଲ୍‌ପିଲ୍‌ମାଧୁନିଷାମାଳ

အရွတ်ကောင်းကောင်စာအုပ် (၁၇)

သာသမီးကို နာလည်ခြင်း

နှင့်

ပါသာစုသာဝ ထိန်သိမ်းနည်းပညာ

မောင်ပိုးသမီး

Problems of Parents

by

Dr. Benjamin Spock

အရွတ်ကောင်းကောင် စာအုပ်ဝိုက်
အမှတ် ၄၄၊ ၈၄ လမ်း၊ ကန်တော်ကော်၊
ပဲပိုင်းတောင်ညွန့် ရန်ကုန်
ပုံစံး - ၂၀၇၄၃၃။

မာတိကာ

- ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ
- ၁။ ကလေးများ၏ အကူအညီဖြစ်မှုနှင့်
မိသားစုတော်ဝါ ..... .
- ၂။ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်ပြ၊ ရုပ်ရှင်နှင့်
ကလေးများ၏ ပြသာနာ ..... .၁၇
- ၃။ မိခင်များနှင့် အပြောင်းဆလဲ လိုအပ်မှု ..... .၃၈
- ၄။ မိဘများ၏ ရန်ပွဲများ ..... .၅၆
- ၅။ အဘွားတို့နဲ့ သင့်မြတ်စို့ ..... .၇၂
- ၆။ အဘွား၊ မိခင်၊ သားသမီးနှင့်
မိသားစဉ်မီးချမ်းပျော်ရွင်ရေး ..... .၈၉
- ၇။ မောက်ပြောင်ကြိုစယ်ခံ ကလေးတို့တော် ..... .၉၈
- ၈။ ကလေးများ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး
ဖြစ်တည်ပြသမှုနှင့် အသက်အရွယ် ..... .၁၁၉
- ၉။ လိုက်လျှော်လိုက်ထွေးမှု၊ တစ်ဦးချင်း
စိတ်ကြိုက်နေထိုင်မှုနှင့် ကလေးဘဝ ..... .၁၃၆
- ၁၀။ ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ကြဖို့ သင့်၊ မသင့် ..... .၁၄၆

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာ

ဘယ်လွှာအဖွဲ့အစည်းမှာမဆို မိဘနဲ့ သားသမီး
ဟာ အနီးကပ်ဆုံး ထိတွေ့ဆက်ဆံနေကြရတဲ့သူတွေ
ဖြစ်ပါတယ်။ မိဘနှစ်ပါးဟာ သားသမီးတွေရဲ့
လက်၌ီး ဆရာတွေ ဖြစ်ကြတယ်လို့၊ လည်း
လက်ခံ ထားကြပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မိဘရဲ့
သွန်းသင် ညွှန်ပြုမှု၊ လမ်းပြ ရှေ့ခေါ်မှု၊
ထန်းကြောင်းပုံပြင်မှု အားကောင်းရင် ကောင်းသလို
သားသမီးတွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းဘဝ ရုပ်ပိုင်း ဘဝ
ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာနိုင်သလို ကိုင်တွယ်ထိန်း
ကြောင်း ပုံပြင်သွန်းသင်မှု အားနည်းညွှန်းရင်လည်း
သားသမီးတွေဟာ လမ်းမှားတိမ်းချော် နိမ့်ကျပျက်စီး
သွားနိုင်ပါတယ်။

အာရုဏ်ကောင်ကင် ၁၁၃၄တိုက်

ဘယ်လိုပြစ်ဖြစ် မိဘရယ်လိုဖြစ်လာရင် သား
သမီးတွေကို တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ သွန်သင်ဆုံးမ
တတ်ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် မိဘတိုင်းဟာ ကိုယ့်ရဲ့
သားသမီးတွေကို မှန်မှန်ကန်ကန် သွန်သင်ညွန့်ပြ၊
ပုံပြင်ဆုံးမ နိုင်ကြပါသလား။ ကျွန်တော်အမြင်အရ
ပြောရမယ်ဆုံးရင်တော့ မိဘတိုင်းဟာ သားသမီးကို
မှန်မှန်ကန်ကန် ပုံပြင်ဆုံးမမူ မပေးနိုင်ကြပါဘူး။ ဘာ
ဖြစ်လိုလဲဆုံးတော့ မိဘဓတ္ထကိုယ်တိုင်က ကိုယ့်ရဲ့ သား
သမီးကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဘယ်လို ပုံပြင်ဆုံးမရမှန်း
မသိကြလို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတွေခဲ့ စိတ်
သဘာဝကို နားမလည်နိုင်ကြတဲ့အတွက် ကိုယ့်ရဲ့သား
သမီးအပေါ် နားလည်မှု မပေးနိုင်ကြပါဘူး။ အပြန်
အလှန်အားဖြင့် သားသမီးတွေကလည်း မိဘတွေ
အပေါ် နားလည်မှုလွှာမှားပြီး သားသမီးနဲ့ မိဘတွေ
ကြားမှာ ပြသုနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ် လာကြတော့တာ
ပါပဲ။

ပျော်ရွင်ချမ်းမြော်ပြီး အောင်မြင်တဲ့ မိဘာဝ
တစ်ခု တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ရှာမှာ မိဘတွေအနေနဲ့ မှန်
ကန်တိုးတက်တဲ့ တွေးခေါ်ပြော်မြင်မှ ရှိရပါလိမ့်မယ်။
ကလေးသွေးယ် စိတ်ပညာကို နားလည်ရပါလိမ့်မယ်။
ဘယ်အသက်အရွယ် ဘယ်လို အခြေအစုံ အဝန်း
အထိုင်မြှို့မှာ ကလေးတွေဟာ ဘယ်လို ခံစားတတ်

ဘာရှုက်ကောင်းကင် စာတုပ်တိုက်

ကြတယ်၊ တုန်ပြန်တတ်ကြတယ်ဆိုတာ သီမှုပဲ သား
သမီးကို ချော်ကပ်နိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မှန်မှန်
ကန်ကန် ချော်ကပ်နိုင်ဖို့ပေါ်လေ။ ဒီနေရာမှာ ကအေး
အောင်စေတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ပြောရရင်ထော် 'နည်း
ပညာ' နားလည်တတ်ကျွမ်းရမယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။

အခု ကျွန်ုင်တော် ဘာသာပြန်လိုက်တဲ့ စာအုပ်ကို
ရေးသားခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာတိ Dr. Benjamin Spock
ဟာ ကလေးသွင်ယ် ပြုစေဆင့်ရောက်ရေး၊ မိသာဖာဝါ
ပျော်ရွင်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး ပြဿနာ တွေကို
အထူးဖွဲ့စပ်ကျွမ်းကျင်တဲ့သွားလေယာက် ဖြစ်တဲ့ အတွက်
သူ၏ 'Baby and Child care' စာအုပ် ဆိုရင်
သမ္မာကျမ်းစာအုပ်ပြီး ခုတိယ အရောင်းရဆုံး
စာအုပ်ဖြစ်တယ်လို့တောင် သတ်မှတ် ဖော်ပြခဲ့ရပါ
တယ်။ ကမ္မတစ်ဝန်လုံးက မိခင်ဖစ်စော်ဟာ သူတို့
၏ သားသမီးတွေကို ပြုစောင့်ရောက်တဲ့ နေရာမှာ၊
မိသာဖာဝါ သာယာလုပ်အောင် ဖန်တီးတဲ့နေရာမှာ
ဘယ်လို့စာအုပ်မျိုးကို ရှာဖွေဖတ်ရှုသင့်တယ်ဆိုတာ
သိရှိမှုသလည်နှုကြိုင်းလို့ ဆိုရပါလို့ယယ်။ ကျွန်ုင်တော်
တို့ လွှာအဖွဲ့အစည်းက မိခင် ဖစ်စော်၊ မိခင် ဖစ်
လောင်းတွေအနေနဲ့လည်း အဲဒီလိုစာအုပ်မျိုးတွေကို
ရှာဖွေဖတ်ရှုပြီး လိုအပ်တယ်လို့ ကျွန်ုင်တော် ယူဆပါ
တယ်။

အရှင်တောင်ကို စာတွင်တို့က

ကျွန်တော်တို့ဆိမ္မာ အီမ်ထောင်မူဘဝ ဆေးသိပုံ
ပညာပေးစာအပ်တရ၍၊ ကလေးသူငယ် စိတ်ပညာ၊
အီမ်ထောင်ရေး စိတ်ပညာ စာအပ်တရ၍၊ ကို
သက်ဆိုင် ရာ ကျမ်းကျင်သူ ပညာရှင်တွေ
ရေးသားထားတာ နှိပါ တယ်။ ဒါပမယ့် အခုံ
ကျွန်တော် ဖတ်ရှုခဲ့ပြီး နှစ်သက် သဘောကျား
ဘာသာပြန်ဆိုချင် လာတဲ့ အထိ စေတနာ
ပေါက်လာအောင် ဖြစ်စေခဲ့တဲ့ စာအပ်မျိုးကိုတော်
မတွေ့ခဲ့ရသားတာ အမှန်ပါပဲ။ စာအပ်ရဲ့ နာမည်ကို
Dr. Spock က 'Problems of Parents' လို့
ပေးထားပါတယ်။ မိသားစုတွင်း တင်းမာမှုတွေကို
ဖြေလျှော့ခြင်းကစလို့ ကွာရှင်းပြတ်မှု၊ မှုးဆိုးမဘဝနဲ့
အီမ်ထောင်သစ် ထူထောင်ခြင်းအထိ အခန်းကြီး
မြောက်ခန်းခဲ့ပြီး ရေးသားထားပြီး အခန်းတစ်ခန်းရဲ့
အောက်မှာ ခေါင်းစဉ်ငယ်ကလေးတွေ ထပ်ခဲ့ပြီး
အသေးစိတ် တင်ပြဆွေးနွေးသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။
အလျှန်စွေ့စပ်သေချာ တိကျသလို ပွင့်လင်းရင်နှီးတဲ့
ဆွေးနွေးပြောဆိုချက်တွေ ဖြစ်တဲ့ အတွက် သားသမီး
တွေကို စနစ်ကား လမ်းညွှန်ထိန်းမြှောင်းချင်တဲ့၊
မိသားစုဘဝ သာယာလှပစေချင်တဲ့၊ မိဘတွေနဲ့ မိမင်း
ပစ်လောင်းတွေအနဲ့ အများကြီး အကျိုးများနှင့်စရာ
ရှိတယ်လို့ ယူဆပြီး ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ဆိုဖြစ်သွား
တယ်လို့ ဆိုရမှာပါပဲ။

ဘာရှုကိုကောင်းကင် စာရှုပ်တို့ကို

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ လူအဖွဲ့အစည်းနဲ့
ပိုပြီး နှီးဆပ်လိုက်ဖက်မယ့် အခန်းငယ်ကလေးတွေကို
ရွှေ့ထုတ်ပြုး ဘာသာပြန်ခဲ့တော်ပါ။ ဒါကို အဲဒီအမျိန်က
Fashion Image မရှိစေးရဲ့ အမွှေဆောင်အယ်ဒီတာ
တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ကိုကျော်မျိုးထနှင့်က ဖတ်ရှုပြီး
သဘောကျတဲ့ အတွက် ၁၉၉၈ ခု၊ နိုဝင်ဘာလထုတ်
မရှိစေးကစြိုး လစဉ် ထည့်သွင်းမော်ပြေပေးခဲ့ပါတယ်။
အဲဒီလို အခန်းလိုက် ရေးသားထည့်သွင်းလာခဲ့တာ
ကိုကျော်မျိုးထွန်း Fashion Image မရှိစေးက ထွက်
သွားတဲ့အမျိန်အထိ ဖြစ်ပြီး မောက်အခန်းတွေကိုတော့
ကျွန်တော် ထပ်မပေးဖြစ်ခဲ့တော့ပါဘူး။ တချို့ အခန်း
ငယ်ကလေးတွေကျတော့လည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူ
အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အနေအထားအရ ပြန်ဆိုဖော်ပြန့်
အကော်အမဲနှင့်တဲ့အတွက် ကောင်းနှီးရာရှာလည်း ဖြစ်၊
အဆင်ပြန့်ဝိုင်လောက်စရာလည်း ရှိတဲ့ အခန်းတွေ
လောက်ပဲ ကျွန်တော် ဆက်ပြီး ပြန်ဆိုရန်သားထားဖြစ်
ခဲ့ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ တစ်ခုပြောစရာရှိလာပြန်တာကတော့
Fashion Image မရှိစေးမှာ အခန်းလိုက် ဘာသာ
ပြန်ဆို ရေးသားပေးခဲ့စဉ်က မူရင်းစာအပ်၊ စာရေးသူ
စတာတွေကို ဖော်ပြပြီး အဲဒီစာအပ်ထဲက ဘယ်အခန်း
ကို ဘာသာပြန်ဆိုထားတာ ဖြစ်တယ်လို့ စာမျက်းမှာ

အရွက်တောင်းကင် ၁၁၃၂တိုက်

ရေးသားပေးခဲ့ပေမယ့် မဂ္ဂစင်းက အဲဒါကို ထည့်သွင်း
ဖော်ပြုမပေးခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန်က ကို
ကျော်မျိုးထွေ့လှုံးကို မူရင်းစာအပ်ပါ၊ စာရေးဆရာနဲ့ ဘာသာ
ပြန်ဆိုတာဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း ထည့်သွင်း ဖော်
ပြုပေးခဲ့ ပြောတဲ့အချိန်မှာ မဂ္ဂစင်းတာဝန်ရှိသူတွေက
မထည့်စေချင်တဲ့အတွက် ပြုတ်ထားပစ်ခဲ့ရမကြောင်း
ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ စာအပ်တစ်အပ်စာ ပြည့်ပြီးတဲ့အချိန်
မှာ စုစည်းပြီး စာအပ်တစ်အပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေတဲ့
အခါမှပဲ ပုံမှန်အတိုင်း ဖော်ပြပါလို့လည်း ကျွန်တော်
ကို ပြောလာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း စာအပ်
တစ်အပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ ရည်ရွယ်ရင်း ရှိခဲ့တာက
တစ်ကြောင်း၊ စာအတ်သူတွေအတွက် မြန်မြန်ဆန့်ဆန့်
နဲ့ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်လေး ဖြစ်စေချင်တာက တစ်
ကြောင်းမြတ် အဲဒီကိစ္စကို ထပ်မပြောတော့ဘဲ စာများ
တွေကို ဆက်ပြီး ပေးအပ်သွားခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် မိတ်ကျး ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ အတိုင်း
လည်း (ကဲအားလျှော်စွာ) ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်
တော်ရဲ့ ခုတိယမြောက်စာအပ်ကို ထုတ်ဝေပေးခဲ့တဲ့
အရှင်ကောင်းကင် စာအပ်ကို ထုတ်ဝေသူ မောင်
လွင်ပြင်က Fashion Image မှာ ပါခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးစဉ်
ကို နှစ်သက်သောကျိုး သူ့တိုက်ကမဲ့ ထုတ်ဝေခဲ့
ကမဲးလှမ်းလာတဲ့အတွက် ကျွန်တော် လက်ခံသော

အာရာက်တောင်ကင် စာအပ်တိုက်

တူလိုက်ပါတယ်။ မရှစ်ငါးမှာ မထည့်သွင်းရသေးတဲ့
စာများတွေကိုလည်း အောင်လွင်ပြင့်လက်ထဲ ထည့်ပေး
လိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခု အရှင်ကောင်းကင်
စာအုပ်တိုက်က ထုတ်ဝေလိုက်တဲ့ သားသမီးကို နား
လည်ခြင်းနှင့် မိသားစာဘဝ ထိန်းသီမ်းနည်းပညာ၊
စာအုပ်မှာ Fashion Image မရှစ်ငါးမှာ ပုံနှိပ်ဖော်ပြ
ပြီးဖြစ်တဲ့ အခန်းတွေရော၊ ပုံနှိပ်ဖော်ပြခြင်း မပြုရသေး
တဲ့ အခန်းတွေပါ ပါဝင်ကြောင်း ခြောပါရမေး။ ဒါပေ
မယ့် Dr. Spock ရဲ့ 'Problems of Parents'
စာအုပ်တစ်အုပ်လုံးကို ပြန်ဆိုထားတာတော့ မဟုတ်
ကြောင်း ဝန်ခံရပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်ုတ္တနဲ့ အခန်း
တွေကိုတော့ အမြဲအနေအရ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ပြီး
ရုတိယ စာအုပ်တစ်အုပ် ထပ်ပြီး ထုတ်ဝေကောင်း
ထုတ်ဝေနိုင်ပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မူရင်း စာရေးဆရာတိုး Dr.
Spock ရဲ့ စေတနား၊ ပညာရပ်အပေါ်မှာ နှဲ့စပ်ကျွမ်း
ကျင် ပိုင်နိုင်မှု၊ မိခင်း သားသမီး၊ ခင်ပွန်းသည်နဲ့
အနီးမယား ဆက်ဆံရေး၊ ကလေး မိခင်နဲ့ ယောက္ခာမ
ဆက်ဆံရေး စတာတွေအပေါ်မှာ စွေစပ်သေချာ စနစ်
ကျတဲ့ ချွဲ့ဗျားကပ်သုံးသပ်မှု၊ အကြိုးပေးတင်ပြမှုတွေဟာ
ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံးမှာ နိုက်တဲ့ သီမ်းထောင်ရှင်တွေ၊
အဘိုး အဘွားတွေ၊ မိခင် ဖောင်လောင်းတွေ အားလုံး

အရှင်ကောင်းကင် စာအုပ်တိုက်

အတွက် အသေအချာ အကျိုးရှိနိုင်၊ အထောက်အကူ
ဖြစ်စေနိုင်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။

နိုင်းအနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်ရဲ့ စာမျှတွေကို
ထည့်သွင်းပုံနိုင် ဖော်ပြပေးခဲ့တဲ့ Fashion Image
မရှိစွဲး အမှုဆောင်အယ်ဒီတာဆဟာင်း ကိုကျော်မျိုး
ထွင်နဲ့ Fashion Image မရှိစွဲး၊ မရှိစွဲးမှာ အဓန်း
လိုက် ဖော်ပြခဲ့စဉ်က ဆွဲဆောင်မှုအားကောင်းလှတဲ့
သရုပ်ဖော်ပုံကလေးတွေ ရေးဆွဲပေးခဲ့သူ ကာတွန်း
ဆရာ စောမင်းဝဝနဲ့ နိုးသော်တာ၊ စာအုပ်တစ်အုပ်
ဖြစ်မြောက်အောင် ထူတ်ဝေပေးခဲ့တဲ့
အရုဏ်ကောင်းကင် စာအုပ်တို့က်တို့ကို
အထူးကျေးဇူးတင်ပါကြောင်းနဲ့ ကျွန်တော့ရဲ့
ပြန်ဆိုရေးသားမှုတွေဟာ မူရင်း စာရေးဆရာကြီး
Dr. Spock ရဲ့ ဆိုလိုရင်း အနေက်အမိပ္ပါယ် များနဲ့
တိမ်းပါးချွေတွင်းမှုများ ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် မူရင်း
စာရေးဆရာကြီး Dr. Spock နဲ့ လုံးဝ သက်ဆိုင်မှု
မရှိဘဲ ကျွန်တော်ရဲ့ အားနည်းချို့ယွင်းချက်ကြောင့်
သာ ဖြစ်ပါကြောင်း အလေးအနေက် ဖော်ပြပါရမွေး။

လေးစားစွာဖြင့်
မောင်နိုးသစ်

၁၀-၁-၂၀၀

အာရာက်ကောင်းကင် စာတုပ်တို့က်

ကမလားများ၏ အက္ခတာလီပြစ်မှုနှင့် မိသာဒါတာဝန်

နိစ္စဓူဝ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
မိဘတွေနဲ့ သားသမီးတွေကြားများ၊ မိဘ မိဘချင်းကြားများ
တွေးပြော်ယူဆချက်တွေ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားကြပါတယ်။
အများစုကတော့ အခြေခံအားဖြင့် ကလေးတွေမှာ တာဝန်
ရှိသင့်တယ်လို့ ယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့
အဲဒီမိဘတွေထဲက တချို့ကတော့ သူတို့တွေဟာ အဲဒီအလုပ်
တွေကို သူတို့ကိုယ်တိုင် လုပ်လိုက်ရင် ပိုပြီးချောချောမွေ့မွေ့
ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရသလို့ သူတို့
ရဲ့ သားသမီးတွေကို အဲဒီအလုပ်တွေခိုင်းဖို့ ကြံးစားရတာ
မှာတင် တော်တော်လေး ဒေါသဖြစ်ကြရတဲ့အတွက် လုပ်ခိုင်း
မနေကြတော့တာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ တချို့ မိဘအနည်း

J ■ မောင်နိုးသစ်

အကျဉ်းကတော့ "ကျွန်မတို့ကတော့ ကျွန်မတို့ကလေးတွေ ကို ကျွန်မတို့ လုပ်ခဲ့ရသလို တစ်ချိန်လုံး အလုပ်ချည်းပဲ လုပ်မနေစေချင်ပါဘူး" လို့ ပြောတတ်ကြသလို၊ "သူတို့ဟာ အဲဒီလို ငယ်ချွေယ်တဲ့ ဘဝကို တစ်ခါပဲ ရကြတာပါ။ သူတို့ ပျော်ပျော်ချွော်ချွော် နေလို့ရတုန်း နေကြပါစေ" လို့လည်း ပြောတတ်ကြပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ဘယ်အသက် အချွေယ်မှာ ဘယ်အလုပ်မျိုးဟာ သင့်တော်ကောင်းမွန်မယ်၊ သူတို့ကို မူန့်ဖိုးအနေနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တခြားပုံစံတစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ဖြစ်ဖြစ် အခကြားငွေ ပေးသင့်သလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေ ပေါ်လာပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ မိသားစု လုပ်ငန်းတွေကို ကလေးတွေကို လုံးဝမနိုင်းတဲ့ မိဘတွေနဲ့ သဘောထားခြင်း မတိုက်ဆိုင်ဘူးလို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် သားသမီး တွေကို ကိုယ်ချင်းစာတတ်အောင်၊ ယဉ်ကျေးသိမ့်မွေ့အောင် သင်ကြားမပေးကြတဲ့ မိဘတွေနဲ့ပေါ့လေ။ အဲဒီလို မိဘမျိုး တွေရဲ့ ပြုမှုဆောင်ရွက်ပုံးဟာ ကလေးတွေကို သူတို့ရဲ့ အိမ် နီးနားချင်းတွေကြားမှာ၊ ကျောင်းမှာ၊ မိသားစုထဲမှာ စိတ် ကျေနှပ်စရာမရှိတဲ့ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တဲ့ တရှုဂျိလုပ် တတ်တဲ့ ကလေးတွေ ဖြစ်သွားစေနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအကျင့် စရိုက်ဟာ သူတို့ရဲ့ အလုပ်မှာ၊ အိမ်ထောင်မှုဘဝမှာ ကျေနှပ်

ကလေးများ၏ အကွဲအညီဖြစ်မှနှင့် ပါသာစုတာဝန်။ ၃

နှစ်သက်မှုနဲ့ အလိုလိုက်အကြံက်ဆောင်မှုတွေကို မျှော်လင့်ထားတတ်ကြတဲ့ လူကြီးတွေ ဖြစ်လာတဲ့ အထိ ပါသားစေခိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ ပျော်ပွဲစားထွက်တဲ့ အချိန်မှာ ဘာတွေလုပ်ဖို့ လိုအပ်တယ်၊ ရုံးများဆိုရင် ဘာလုပ်ဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတာကိုတောင် သိပ်မသိကြပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ အိမ်ထောင်မှုဘဝမှာ အဆင်မပြုမှတွေတွေစပ်လာတဲ့ အချိန် သူတို့က သူတို့ရဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်တွေရဲ့ အပြစ်ကိုပဲ မြင်တတ်ကြပါတယ်။ သူတို့တွေ အလုပ်ပြုတ်သွားတဲ့ အခါကျတော့လည်း ပိုင်ရှင်သူငွေးကို အပြစ်တင်တတ်ကြပါတယ်။

မိဘတွေအနေနဲ့ အလုပ်တွေကို သူတို့ဘာသာ လုပ်လိုက်ရင် ပိုပြီး ကျမ်းကျမ်းကျင်ကျင် မြန်မြန်ဆန်ဆန် လုပ်နိုင်တာပဲဆိုပြီး သားသမီးတွေကို အလုပ်မလုပ်ခိုင်းတာဟာ မှားယွင်းတယ်လို့ ကျွန်ုတ် ယဉ်ဆပါတယ်။ မူကြို့နဲ့ မူလတန်းကော်ငါးတိုင်းက ဆရာမတွေက ကလေးတွေဟာ ဆရာမနဲ့ အတန်းအတွက် ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးခြင်းအားဖြင့် တာဝန်ရှိမှုနဲ့ အသိစိတ်ဓာတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပေါ်း အဲဒီလိုကူညီဆောင်ရွက်ပေးတာမျိုး သူတို့မလုပ်ကြဘူးဆိုရင် တာဝန်ယူတတ်တဲ့ အသိစိတ်ဓာတ် သူတို့မှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မလာကြဘူးဆိုတာကို သိမ်ငံ့ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်

၄ မဟန်နိုသစ်

မို့ တကယ်တမ်း တခြားအလုပ်တွေ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာ
သွားမယ်ဆိုရင်တောင်မှ ဆရာမက ကလေးတွေရဲ့ ကူညီ
ဆောင်ရွက်ပေးမှုကို တောင်းလေ့ရှိပါတယ်။ အမှန်ကတော့
မိဘတွေက စာရိတ္ထ တည်ဆောက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပိုလို
ကြောင့်ကြောင့်ကြကြ ရှိသင့်ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကလေးတွေဟာ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေ
ကို အချိန်အတိအကျ သတ်မှတ်ပြီး လုပ်ကိုင်မှပဲ စာရိတ္ထ
ကောင်းတစ်ခုကို ရလာနိုင်မယ်လို့ ကျွန်ုတ်တော် ဆိုလိုတာ
မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်ကတော့ မိဘက သူတို့ရဲ့ ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှုကို တောင်းဆိုတဲ့အချိန်မှာ၊ သူတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်
နဲ့ သူတို့လုပ်ကိုင်ရမယ့် အလုပ်ကို လုပ်ဆောင်တဲ့အချိန်မှာ
အဲဒီကလေးတွေရဲ့ ခံစားချက်ကသာ အရေးကြေးတာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ မိဘတွေက ကလေးတစ်ယောက်ကို မျှတကောင်းမွန်
တဲ့ နည်းလမ်းနဲ့ ချစ်ခင်မယ်ဆိုရင် သူတို့ဟာ သူကို ဘဝရဲ့
ကောင်းမွန်တဲ့ အရာတွေကို ခံစားရယူစေချင်ရှုံးသာ မဟုတ်
ပါဘူး။ တကယ်လို့သာ သူဟာ တခြားသူတွေကို အလုပ်
အကျွေးပြုတတ်ဖို့ နားလည်သဘောပေါက်မှု ပစ္စာ့ဘူးဆိုရင်
ရေရှည်မှာ သူဟာ ဘယ်လိုမှ စိတ်ချမ်းသာမှုရရှိင်မှာ မဟုတ်
ဘူးဆိုတာကိုပါ သူတို့သိကြပါတယ်။ မိဘတွေဟာ သူတို့ရဲ့
ကလေးကို တာဝန်ရှုံးမှု အသိစိတ်ဓာတ်ကို သင်ကြားမပေး

ခဲ့သူ့ဆိုရင် သူ့နွဲပတ်သက်လို့ရော ကဗ္ဗာလောကြံးအတွက်
ပါ မှန်ကန်ကောင်းမွန်တာကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီလို့ သူတို့
ယူဆကြလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ကလေးတွေလက်ခံဖို့ ဘာတွေဟာ စိတ်ချုလက်ချု
ကောင်းမွန်သင့်လျှော်တဲ့ တာဝန်သိမှုမျိုး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ
ကတော့ မိသာဒုအဝန်အထိုင်းခဲ့ အကြောအနေနဲ့ အစဉ်အလာ
ဓလ္လာထုးစံတွေပေါ်မှာ အများကြီး ပိုတည်ကွဲပြားသွားနိုင်
ပါတယ်။ ချမ်းသာပြီး ပညာရေး အဆင့်အတန်းလည်း မြင့်
မား၊ အိမ်မှုကိစ္စတွေအားလုံးကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ဖို့လည်း
အစေအပါးတစ်ယောက် ရှိနေတဲ့ ဆယ်ကျော်သက် သမီး
တစ်ယောက် ဆိုပါမို့ သူမှာ လုပ်စရာအိမ်စာတွေ အများကြီး
ရှိနေပေမယ့် သူ့ရဲ့ အရည်အသွေးနဲ့အညီကျောင်းမှာ အမှတ်
လည်းရအောင်၊ သူ့ရဲ့ အခန်းကိုလည်း စနစ်တကျ သေသေ
သပ်သပ်ဖြစ်အောင် ထားနိုင်မှာဖြစ်သလို အိမ်စာတွေကိုလည်း
ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်ဆောင်နိုင်မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တဗြားအကုအညီ အထောက်အပံ့ မရှိ
သလောက်ဖြစ်တဲ့ မိသာဒုစုတစ်စုမှာ ရှိတဲ့ သက်တူချွဲယ်တူ
မိန်းကလေးတစ်ယောက်အတွက်ကတော့ ပန်းကန်ဆေး
သန့်ရှင်းရေးလုပ်၊ အိပ်ရာခင်းစတဲ့ အလုပ်တွေကို သူမီးခင်
နဲ့ကြပြီး လုပ်ပေးရမှာပါပဲ။ ဆယ်ကျော်သက် ယောက်နားလေး

၆ မောင်နိုးသစ်

တစ်ယောက်အတွက်ဆိုရင်လည်း သူဖခင်ရဲ့ လုပ်ငန်းတွေ
ဖြစ်တဲ့ ကားဆေးတာ၊ ဥယျာဉ် စိုက်ပျိုးတာနဲ့ တခြား
ယောက်ဗျားတွေရဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို တစ်ဝက်လောက်တော့
ကူပြီး လုပ်ကိုင်ပေးသင့်ပါတယ်။ အသက် ခြောက်နှစ်၊
ဒါမှုမဟုတ် ကိုးနှစ်လောက် ပြုဆိုရင်တောင် နည်းနည်းပါး
ပါးတော့ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးနိုင်ပါပြီ။ မိသားစု တစ်စုမှာ
ယောက်ဗျားလေးတွေ အတွက်ဆိုရင် သူတို့အိပ်ရာ သူတို့
ခင်းကျင်းသိမ်းဆည်းဖို့၊ သူတို့ပန်းကန် သူတို့ ဆေးကြဖို့
ကောင်းပါတယ်။ ယောက်ဗျားလုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ အများ
ကြီး ရှိနေလျက်နဲ့ မိသားစုတစ်စုမှာ မိန့်မအလုပ်တွေကို
ယောက်ဗျားလေးတွေက လုပ်ကိုင်နေကြရတယ်ဆိုရင် အမျို့
သမီးတွေကပါ ကြက်သီးထားနိုင်ကြပါတယ်။

ကလေးတစ်ယောက် အသက် အပိုင်းအခြားအလိုက်
ဘာအလုပ်မျိုးတွေ လုပ်နိုင်မလဲဆိုတာကို တွေးတွေးဆဆနဲ့
စောင့်ကြည့်နေလိုက်တာနဲ့ စိတ်ကူးကောင်းတစ်ခုကို ခင်ဗျား
တို့ ရလာနိုင်ပါတယ်။ အသက်သုံးနှစ်အရွယ် ကလေးတစ်
ယောက်တောင်မှပဲထမင်းစားပွဲပေါ်ကို လက်သုတ်ပဝါတင်
ပေးတာမျိုး လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ အမောက ကလေးလေးကို
အဝတ်အစားလဲပေးနေတဲ့အချိန်မှာ သူက သူအမောက်လက်
သုတ်ပဝါလေး ယူပေးနိုင်ပါတယ်။ တစ်နွဲတာ ကုန်ဆုံး

ကလေးများ၏ အက္ခဏညီပြင်မှန့် ဝါသာစုတာဝန် = ၃

သွားတဲ့အခိုန်မှာ သူ့အမေကို သူရဲ့ ကဓားစရာလေးတွေ ကူးသိမ်းပေးတာလည်း ကောင်းတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်၊ အသက် သုံးနှစ် လေးနှစ်အချွဲယ် ကလေးတစ်ယောက်ကို တစ်ညနေ့ လုံး ရှုပ်ပွဲနေတဲ့ဟာတွေအားလုံး တစ်ယောက်တည်းတာဝန် ယူပြီး သိမ်းဆည်းခိုင်းဖို့ ဆိုတာမျိုးကတော့ သဘာဝမကျ လှေဘူးပေါ့လေ။ သူဟာ အဲဒီအဆင့်အထိတော့ နားလည်ချင် မှုနားလည်ပါလိမ့်မယ်။

ဆယ်နှစ်၊ ဆယ့်တစ်နှစ်အချွဲယ် ယောက်ဗျားလေး တစ်ယောက် ဆိုရင်တော့ တစ်နာရီလောက် မြှုက်ရိတ်စက် ရိတ်တာ၊ သစ်ရွှေက်ခြောက်တွေကို ထွန်ခြားစွဲနဲ့ ဆွဲပြီးရှင်းတာ၊ ကားသန့်ရှင်းရေးလုပ်တာမျိုးတွေကို တစ်ယောက်တည်းအားလုံးလုပ်နိုင်ဖို့ သင့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ပညာသားပါပါ သူကို အသိပေးတာမျိုး မရှိဘဲနဲ့တော့ အပတ်တိုင်းပုံမှန်အဲဒီအလုပ်တွေကို လုပ်ကိုင်ဖို့ သူ သတိရမှာပလို့ တွေးမယ်ဆိုရင်တော့ သိပ်အကောင်းမြင်လွန်းရာ ကျပါလိမ့်မယ်။

တကယ်လို့ အလုပ်တစ်ခုပေါ်မှာ ပိုပိုစီးစီးရှိမှုအတွက် ညာက်ရည်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ခင်ဗျားတို့မှာ အသေအချာသိမိုင် လောက်အောင် သားသမီး လုံလုံလောက်လောက် မရှိလို့ ဒါပေမယ့် ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ မအောင်မြင်မှုအတွက် သိပ်စိတ်တို့လွန်းလို့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို သံသယ

၈ မဟောင်နိုးသင်

ရှိမယ်ဆိုရင် အဲဒီအသက်အချွဲယ်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အတွေ့၊ အကြော်ရှိတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမ၊ ဒါမှုမဟုတ် တချို့ အိမ်နီးနားချင်း တွေရဲ့၊ အကြော်ညာက်ကိုရယူတာ ကောင်းပါတယ်။ ခင်ဗျား မျှော်လင့်ထားတာတွေအားလုံး မှားယွင်းနေပြီလို့ ထင်ရတဲ့ အချိန်မှာ အဲဒါကိုသိမှ ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျား မှန်တယ်လို့ သူတို့က သဘောထားခဲ့ရင် ဒါဟာ သိပ်စိတ်သက်သာစရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး အလုပ်ပြီးအောင် အဲဒါ က အထောက်အပဲ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုကို ခင်ဗျားတို့ ရလာပါလိမ့်မယ်။

အလုပ်တာဝန်အားလုံးအတွက် မူနှစ်ဖိုးအနေနဲ့ ဖြစ် ဖြစ်၊ တခြားတစ်နည်းနည်းနဲ့ ဖြစ် ဖြစ် အခကြေးငွေ ပေးသင့် ပါသလား။ ဒါဆိုရင် လုပ်ဝန်းတွေနဲ့ ငွေကြေးကို သူတို့ ဘယ်လောက်ဆက်စပ်ကြည့်မှ ရှိသလ ဆိုတာပေါ်မှာ မူတည် ပြီး မိသားစုအလိုက် အမျိုးမျိုးကွဲပြားသွားနိုင်တယ်လို့ ကျွန်ုတ် ထော် ထင်ပါတယ်။ တစ်ခါ အဲဒါဟာ မိဘတွေက သား သိမ်းတွေကို အပိုဝင်ငွေရှာဖို့ အားပေးချင်သည်ဖြစ်ခေါ်မပေး ချင်သည်ဖြစ်ခေါ်မို့စွဲဝါ အိမ်မူးကိစ္စတွေဟာ မက်လုံးတစ်ခု မပါဘဲ ပြီးနိုင်သည်ဖြစ်ခေါ်မပေးခိုင်သည်ဖြစ်ခေါ်မို့တွေ အနေနဲ့ ဘယ်လောက်တာတိနိုင်တယ်ဆိုတာနဲ့ အိမ်နီးနားချင်း ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ စလေ့ထုံးစံတွေပေါ်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း

ကလေးများ၏ အကွဲအညီပြစ်မှုနှင့် ဓါသာစုတာဝန်။ ၉

မိုတည်နေပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အလုပ်တစ်ခုမပြီးရင် အခကြေးငွေ မရနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အသိကတော့ ကလေးတွေ အတွက်ရော လူကြေးတွေအတွက်ပါ ကောင်းမွန်တဲ့ အထိန်း အကွဲပ်တစ်ခု ပြစ်တယ်ဆိုတာကတော့ အသေအချာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ကလေးတစ်ယောက်ဟာ သူ လုပ်သမျှ အရာရာတိုင်းအတွက် အခကြေးငွေ တောင်းခံလာမှာကို ကျွန်ုတ်တို့ ခွင့်မပြုသင့်ဘူးလို့ ကျွန်ုတ် ထင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့သားကို မော်တော်ကားသမားတွေ သုံးပြီး ခင်ဗျားတို့မြှုက်ခင်းပြင်ပေါ် လွှင့်ပစ်ထားခဲ့တဲ့ လက် သုတေစတ္ထားတွေနဲ့ တြေားအမှိုက်သရိုက်တွေကို ကောက်ပြီး ရှင်းလင်းခိုင်းမယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ သူက ငွေရှာချင်တဲ့ စိတ် ကလေးတစ်ခုတည်းနဲ့ “ကျွန်ုတ် ဘယ်လောက်ရမှာလဲ” လို့ ပြောမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားမှာ မိသားစုအတွက် ကျွန်ုတ် တို့ လုပ်ပေးရသမျှ အရာအအားလုံးဟာ အခကြေးငွေရဖို့လုပ် တာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ရှင်းပြရမယ့်တာဝန် ရှိနေတယ်လို့ ကျွန်ုတ်က ယူဆပါတယ်။

ကျွန်ုတ်အနေနဲ့ကတော့ ကလေးအားလုံးမှာ လုပ် ငန်းတာဝန်ဆိုတာ ရှိသင့်တယ်။ သူတို့မှာ သုံးဖို့ ငွေအနည်း အကျဉ်းလောက်လို့မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ အချက်နှစ်ချက်ဟာ ဆက်စပ်ကောင်း ဆက်စပ်မှာပြစ်ပေမယ့် အရေးကြေးတဲ့ ကိစ္စတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။

အခုခွေးနှစ်းမှုရဲ့ အနှစ်သာရကတော့ မိသားစုကို
အကူအညီပေါ်ဖို့ ဘာက ကလေးတွေကို စိတ်ပါလက်ပါ
ရှိလာစေပြီး ဘာက စိတ်ပါလက်ပါ မရှိစေဘူး ဆိုတာပါပဲ။
ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ အလုပ်မလုပ်ချင်မှုဟာ ဘာဖြစ်လို့လဲ
ဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါ အကြီးမားဆုံး အချက်
တစ်ချက်ကတော့ အလုပ်ဆိုတာ မနှစ်မြဲစရာ ဖိမ့်မှုတစ်ခုလို့
သူ ခံစားရလိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီခံစားချက်ဟာ အိမ့်မှုကိုစွဲ
လုပ်ငန်းရဲ့ သဘောသဘာဝကန္တ ပေါ်ထွက်လာတာ မဟုတ်
ပါဘူး။

ဥပမာ- သူဟာ တြေားမိသားစုတစ်စုဆီ အလည်
အပတ်သွားတဲ့ အခါမျိုးမှာ မတွေ့ခြားနားတဲ့ အဝန်းအဝိုင်း
အခြေအနေကြောင့် အဲဒီအလုပ်ကလေးတွေကိုပဲ လုပ်ချင်
ကိုင်ချင်စိတ် ရှိလာတတ်တာမျိုးကို တွေ့ရပါတယ်။

ဖြစ်ရပ်အများစုမှာ အကြောင်းရင်းကတော့ အလုပ်
တစ်ခုကို ချမှတ်ပေးတဲ့အချိန်၊ ဒါမှုမဟုတ် အလုပ်တစ်ခု
လုပ်ဖို့သတိပေးတဲ့အချိန်တွေမှာ မိဘတွေသုံးလိုက်တဲ့လေသံ
ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိခင်တစ်ယောက်က သူ့သမီးကို ကစား
နေတာရပ်ပြီး အိမ့်သန့်ရှုင်းရေးလုပ်ဖို့ ပြောတဲ့အခါ အဲဒီ
မိခင်ဟာ ဘာလို့ စိတ်တို့ဒေါသထွက်ရတာလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်
သက်ပြီး အကြောင်းပြချက်တွေ အများကြီးရှိနေပါတယ်။

ရှုပ်ပွဲညွစ်ပတ်နေတာတွေ၊ ပျက်စီးနေတာတွေ ဖို့ကောင်း
ရှုပါလိမ့်မယ်။ တစ်နှောက်းလုံး ကလေးတွေ တကျဗ်ကျဗ်
ရန်ဖြစ်တာ၊ ဉာဏ်မစားခဲ့ အချိန်မရှိသလောက်ဖြစ်တာ
ဒါမှုမဟုတ် ကားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တိပိဋက္ခန်းဖြစ်ဖြစ် တစ်ခါပြန်ပျက်
သွားတာမျိုးတွေ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အများအားဖြင့်တော့ လုပ်ငန်းတာဝန်
တစ်ခုကိုပေးတဲ့နေရာမှာ ခပ်ထန်ထန် ပြောခဲ့ကြလိုပါ ဖြစ်ပါ
တယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုတ် မှန်မယ်ဆိုရင်
ပေါ့လေ၊ အဲဒီအပြုအမူ သဘောထားဟာ ကျွန်ုတ်တို့ရဲ့
ကလေးဘဝကတည်းက ပါလာတာပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်ု
တ်တို့ထင်ပါတယ်။ လူသဘာဝရဲ့ ဖြစ်လေဖြစ်ထ အရှိခံး
စိတ်စန့်စနောင့် ဖြစ်စရာ အကောင်းဆုံးအချက် တစ်ချက်
ကတော့ ကလေးဘဝတုန်းက ကျွန်ုတ်တို့ရဲ့ မိဘတွေက
ကျွန်ုတ်တို့အပဲပြုမှုဆက်ဆံခဲ့တာတွေဟာ သဘောမကျွ
မနှစ်သက်တာတောင်မှာ၊ တစ်ဖန် ကျွန်ုတ်တို့ သားသမီး
တွေကို ပြုမှုဆက်ဆံရတဲ့ အချိန်မှာ အဟန်အတား
အနောင့် အယုက် ဖြစ်လာတတ်တာပါပဲ။

ကျွန်ုတ်တို့ ကလေးဘဝတုန်းက အိမ်မှူးကိုစွဲတွေ
လုပ်ဖို့ ကျွန်ုတ်တို့ကို ချမှတ်ပေးခဲ့တဲ့ ပုံစံကို စိတ်တိုင်း
မကျွဲ့ဘူးဆိုရင်၊ အဲဒီ အနောင့်အယုက် စိတ်ခံစားမှုဟာ

၁၂ မောင်နိုးသစ်

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကလေးတွေကို ပြုမှုဆက်ဆံခဲ့တဲ့ လမ်း
ကြောင်းထဲကို တဖြည်းဖြည်း တိုးရဲ့ ဝင်ရောက်လာတတ်
ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေအားလုံးအတွက် ပိုပြီး စိတ်
ကျေနပ်စရာရှုတဲ့ အချက်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ ပထမ
အချက်ကတော့ အမှုတ်ရဖို့ ခက်ခဲပေမယ့် ကလေးတွေဟာ
တခြားအရာတွေထက် ပိုပြီး အချွေယ်ရောက်ချင်ကြပါတယ်။
အချွေယ်ရောက်ပြီးသူတွေ လုပ်တာတွေကို လိုက်လုပ်ချင်တတ်
ကြပါတယ်။ အထူးသဖြင့် သူတို့မိဘတွေ လုပ်ခဲ့တာတွေကို
ပေါ့လေ။

သူတို့ဟာ စွဲလမ်း နှစ်သက်စရာတွေ ဖြစ်တဲ့ ကား
မောင်းတာမျိုး၊ ကလေးလိုချင်တာမျိုးကိုသာ လုပ်ချင်တာ
မဟုတ်ဘဲ၊ အိမ်မှုကိစ္စတွေကိုလည်း လုပ်ချင်တတ်ကြပါ
တယ်။ ရေပိုက်ပြင်တာမျိုးက အစပေါ့လေ။ ခင်ဗျားတို့
အနေနဲ့ တံမြက်စည်းလှေနေတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ နှစ်နှစ်သား
တစ်ယောက် တံမြက်စည်းဝင်လှေမှာကို တားဆီးရဖို့ဆိုတာမျိုး
ခင်ဗျား ကိတ်မှန်ဖုတ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သုံးနှစ်သား တစ်
ယောက် ကိတ်မှန်ဝင်ဖုတ်မှာကို တားဆီးရဖို့ဆိုတာမျိုး
ကတော့ သိပ်ဖြစ်စရာအကြောင်း မရှိပါဘူး။ ဖခင်တစ်
ယောက်ဟာ လုပ်ချိန်အတွက် ဒါမှုမဟုတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်

ကလေးများ၏ အကုအညီဖြစ်သူနှင့် ပါသာရုတာဝန် ■ ၁၃

အရ လိုအပ်ရင် သူ့ရဲ့ ငယ်ချွယ်သေးတဲ့သားကို အလုပ်စားပွဲနားက ဖယ်ရှားပစ်ထားရမှာပါပဲ။

ကလေးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုတွေကို ယေဘုယျအားဖြင့် နားလည်လက်ခံမယ်ဆိုရင် တကယ်ပဲ အကုအညီပေးချင်တဲ့ ဆန္ဒ ရှိကြပါတယ်။ သူတို့က အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်တဲ့နေရာများ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ချက်ပြုရတဲ့အခါ မျိုးတွေများ၊ အထူးသဖြင့် သူတို့ကိုယ်သူတို့ဂုဏ်ယူတတ်ကြပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ကလေးတွေဟာ လူကြိုးတွေ လိုပါပဲ။ အလုပ်တစ်ခုကို ပြီးစီးပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်စိုင်မှု ကနေ စိတ်ကျေနပ်မှု ကြိုးကြိုးမားမား ရတတ်ကြပါတယ်။

ကျွန်ုတ်တို့ စိတ်ထဲမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတစ်ခု ကတော့ မိဘတစ်ဦးရဲ့ စောဆော်မှုတွေနဲ့ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းတွေပေါ်မှာ ကလေးတစ်ယောက် ထားတဲ့ သဘောထား ကြေားမှာရှိတဲ့ ကွာဟမ္မာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြိုက်ခင်းက ကြည့်ကောင်းနေတာ၊ အိမ်က သန္တရှင်းနေတာ၊ ပန်းကန်ခွဲက်ယောက်တွေ ချက်ချင်းဆေးပြီး သိမ်းသွားတာ စတာတွေဟာ လူကြိုးတွေရဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ လူကြိုးတွေက သပ်သပ်ရပ်ရပ် နေသားတကျ ရှိနေတာမျိုးကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြပြီး၊ အိမ်နဲ့နားချင်းတွေနဲ့ အည်သည်တွေက အထင်တကြီး တလေးတစား ဖြစ်

၁၄ မောင်နိုသစ်

သွားတာမျိုးကိုလိုချင်တတ်ကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့အိမ်အတွက် ဂုဏ်ယူချင်တာပဲပေါ့လေ။ ကလေးတွေအတွက်ကတော့ အဲဒါတွေဟာ ဘာမှု မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ ထိုင်ခို့တွေ ချချင်တယ်၊ ပန်းကန်တွေ ဆေးချင်တယ်၊ ကားကို ဆေးကြောသန့်စင်ချင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ အဲဒါတွေ လုပ်ချင်ကြတာက သူတို့ရဲ့ မိဘတွေကို ကူညီချင်ကြတဲ့ အတွက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ (ဆယ့်နှစ်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ် အရွယ် မှာတော့ ငွေလိုအပ်မှုကလည်း အားကောင်းလာတတ်ပါတယ်။)

အဲဒီအတွက် မိဘတွေအနေနဲ့ သူတို့ကို အဲဒီလို လုပ်ငန်းတာဝန်တွေ ပေးတဲ့နေရာမှာ သူတို့အပေါ်ကိုလက်ခံ နိုင်လောက်တဲ့ လိုက်လောမှုမျိုး ထားဖို့သာမကဘဲ့၊ အဲဒီ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေ ဆောင်ရွက်တဲ့ နေရာမှာ မိဘတွေက ကလေးတွေနဲ့ ဖြစ်နိုင်သဗျာ ဆက်ပြီးတွဲလုပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစား သင့်ကြပါတယ်။

ငင်ဗျားတို့ဟာ အဲဒီလို လုပ်ငန်းတာဝန်မျိုးတွေကို သူတို့လေးတွေ ပိုပြီးအသက်ရလာပြီး တာဝန်လည်း ပို၍ လာတဲ့ အခါမျိုးမှာ သူတို့ကို လွှာပေးလို့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါကို သိပ်လောကြီးသွားမယ် ဆိုရင်တော့ စိတ်အားထက်သန်မှုတွေ လွှင့်ပျောက် သွားတတ်ပါတယ်။

၁၆ မောင်နိုသစ်

ရဲ့ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အမျိုးအစားနဲ့ အတိုင်းအဆ
ပမာဏတွေကို ယုံကြည်မှုရှိရှိနဲ့ တောင်းခံခြင်း၊ လူကြီး
တစ်ယောက် ဖြစ်လာမယ့်သူတစ်ယောက်အဖြစ် နားလည်
တန်ဖိုးထားမှုကို ပြသပေးခြင်းအားဖြင့် ပြီးမြောက် အောင်
မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အကောင်းဆုံးမိသားစုတွေထဲမှာတောင်
အသေအခြာ အကူအညီ အထောက်အပို့ဖြစ်စေတဲ့ အစိအစဉ်
တွေဟာ အခန့်မသင့်ရင် ပြုကွဲသွားတတ်ပါတယ်။ နောက်
ပိုင်းမှာ မိဘတွေဟာ ပြန်ပြီး မားမားမတ်မတ် ရှုကြရပါမယ်။

စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနဲ့ အပြစ်တင် မောင်းမဲတာဟာ
အလုပ်ကို မပြီးစီးစေနိုင်ပါဘူး။ အေးအေးဆေးဆေး တိုက်
တွေနှုံးအားပေးတာကသာ အလုပ်ကို ပြီးစီးအောင်မြင်စေနိုင်
တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်ပြ၊ ရုပ်ရှင်နှင့် ကလေးများ၏ ပြဿနာ

“မိဘများဟာ အဆင့်အတန်းကို ချမှတ်သင့်၊ လမ်းကြောင်းကို ထိန်းသိမ်းသင့်၊ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်သင့်ကြပါတယ်”

ကာလအတော်ကြာကြာကတည်းကပဲ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယို အစီအစဉ်တွေ၊ ရုပ်ပြကာတွန်းတွေနဲ့ ရုပ်ရှင်တွေကလေးတွေအပေါ်များ သက်ရောက်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားခဲ့ကြပါတယ်။ အစိုက ကြောင့်ကြောင့်ကြတာကတော့များပြားလွန်ကျွဲ့တဲ့ အကြေမ်းဖက်မှု၊ ရာဇဝတ်မှု နဲ့ လိုင်ဆိုင်ရာ ဉာဏ်လွှမ်းမိုးမှုတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်း

၁၀ ■ မောင်နိုးသစ်

၁၁ အိမ်စာနဲ့ စာအုပ်ကောင်း ဖတ်ရှုတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထိခိုက်သက်ရောက်မှုတွေကိုလည်း မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ပထမဆုံး အကြမ်းဖက်မှုနဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေကို ကိုင်တွယ်ကြည့်ကြရအောင်ပါ။ တရားသူကြီး အတတ်များများ အမှုလိုက်အရာရှိ အတတ်များများနဲ့ စိတ်ပညာရှင်အများက တရားရုံးမှာ မင်းအနေနဲ့ ဒီရာဝတ်မှုတွေကို ကျူးလွန်ခဲ့ရအောင် ဘယ်နေရာကများ စိတ်ကွဲ့စိတ်သန်း ရခဲ့တာလဲလို့ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြတဲ့အချိန်မှာ “ရုပ်ပြစာစောင် တစ်ခုကပါ”၊ “ရုပ်ဖြင့်သံကြား အစီအစဉ်တစ်ခုကပါ”၊ “စီမံယဉ်တစ်ခွေကပါ”လို့ ဖြေခဲ့တဲ့ အဖြေတွေကြောင့် မကြာခဏ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ခံစားခဲ့ကြရပါတယ်။

သူတို့တွေအားလုံးက ကလေးတစ်ယောက်ဟာ အဲဒီနည်းလမ်းတွေအားပြင့် ဆုံးဆုံးဝါးဝါး အကျင့်ဖောက်ပြားသွားတတ်ကြတယ်ဆိုတာကို လက်ခံခဲ့ကြပါတယ်။ စိတ်ရောဂါက္ခ ဆရာဝန်အများစုကတော့ ဒီထက်ပိုပြီး မဆွဲ့နေ့လိုကြပါဘူး။ သူတို့က လွန့်ထုတ်လိုက်တဲ့ အစီအစဉ်အများစုတွေနဲ့ ရုပ်ပြစာအုပ်တွေဟာ အထူးသဖြင့် တဆုံးကလေးတွေ အတွက် သိပ်မကောင်းလှသွားဆိုတာကို လက်ခံခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့က ရက်စက်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ

ရှင်မြင်သက္ကာ၊ ရေဒီယို၊ ရှင်ပြာ၊ ရှင်ရှင်နှင့်... ■ ၁၉

သူကြည့်မြင်ခဲ့ရတဲ့ အရာတွေကနေ ဆိုးသွမ်းတဲ့၊ ကောက်
ကျစ်စဉ်းလဲတဲ့ အတွေးစိတ်ကူးတစ်ခုကို ရသွားနိုင်တယ်
ဆိုတာကိုလည်း ဝန်ခံခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ပုံမှန် ဦးနှောက်အနေအထားနဲ့ ကြေးပြင်း
လာဖို့ရှိတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်အနေနဲ့ အချိန်အတော်ကြာ
ကြာ တိပိဋက္ဌည်း၊ စာအုပ်တွေ ဖတ်ရှုခဲ့ရှိနဲ့ လူဆိုးသူဆိုး
တစ်ယောက် ဖြစ်သွားနိုင်တယ် ဆိုတာကိုတော့ ပြင်းဆိုခဲ့ကြ
ပါတယ်။ မိဘအများစုကေလည်း အဲဒီလိုပဲ ခံစားယုံကြည်ခဲ့ကြ
ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ကလေးတွေဟာ အကျင့်စာရိတ္ထ တစ်စုံ
တစ်ရာ အပြောင်းအလဲ မရှိဘဲ အတ်လမ်းတွေထဲက လူဆိုး
လူကြမ်းတွေကို ထိတွေ့သိမြင်နိုင်ကြတယ်လို့ နားလည်
ထားခဲ့ကြပါတယ်။

ကလေးတစ်ယောက်ဟာ သူရဲ့ အခြေခံအတွေးအမြင်
တွေကို သူမိဘတွေဆီက ရရှိတာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်
လို့သာ မိဘတွေဟာ လူကောင်းသူကောင်းတွေ ဖြစ်ပြီး သူကို
လည်း ချစ်ကြမယ်ဆိုရင် သူကေလည်း မိဘတွေကို နှင့်နှင့်
နဲ့နဲ့ ချစ်ကြမယ်ဆိုရင် သူကေလည်း ပုံစံအတိုင်း လိုက်ပြီး
လုပ်ဆောင်လိမ့်မယ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနည်းလမ်းနဲ့ပဲ နှောက်
ပိုင်းကေလမှာ သူကိုယ်သူ ကြေးကြေးကျယ်ကျယ် ဒုက္ခာမရောက်
ရအောင် ထိန်းကော်မူနိုင်တဲ့အထိ စိတ်ကိုရရှိလာခဲ့တာပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀ မဟောင်စိသတ်

သေချာတာကတော့ ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ အဆင့်
ကို သူ့ရဲ့ မိဘတွေအပေါ်မှာ အစောပိုင်းကာလ မျှခို့ခဲ့ရမှုတွေ
ကနေ ကင်းကင်းကျောကျောနဲ့ ကြီးပြင်းလာတဲ့အချိန်မှာ တဗြား
ဉာဏ်သက်ရရာက်မှုတွေက သိပ်ထိထိရရာက်ရရာက မရှုံးစွဲ
လူဘူး ဆိုတာပါပဲ။ တန်းကျောင်းတန်းကျောင်းဆရာတွေနဲ့
ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊ သူ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ၊ အတန်း
ဖော်တွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေရဲ့ မိဘတွေရဲ့ တွေ့မြင်ပြုမှုဆောင်
ရွက်ပုံတွေရဲ့အလယ်မှာ မြို့ခို့နေ့ခဲ့မှုတွေကနေလည်း ကင်းကျာ
ကြီးပြင်းလာတဲ့အချိန်လို့ ဆိုလိုတာပေါ်လေ။

ဆယ်ကျော်သက် ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ စံအဆင့်
ဟာ သူနဲ့ ခေတ်ပြုင်ကလေးတွေကြောင့် တော့ အများကြီး
ပြောင်းလဲမသွားနိုင်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူဟာ သူနဲ့
အလားတူ ကြီးပြင်းလာခဲ့ကြတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကို သူ
အသိစိတ်နဲ့သူ ကန့်သတ်ပိုင်းခြားမှု ရှိနေလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဟာလည်း နေရာတိုင်းလောက်နီးပါး ရက်စက်
ကြမ်းကြတ်မှုတွေပါနေတဲ့ နတ်သမီးပုံပြင်တွေကို နားဝောင်
ခဲ့ကြရတဲ့ အစောပိုင်းကာလ မျိုးဆက်တွေရဲ့ ကလေးတွေ
အနေနဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်တွေ၊ ရုပ်ပြစာအုပ်တွေ
ထဲက ကြမ်းတမ်းရက်စက်မှုတွေကို ကြည့်ခဲ့၊ ဖတ်ခဲ့ရပေ
မယ့် သိပ်တော့ စိတ်ပုံစရာမရှိလွှပါဘူးလို့ ပြောရမယ့်
အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ရပါတယ်။

ဆရာတော်ကောင်းကောင်း တာမှုပ်တိုက်

ဒါပေမယ့် အပတ်တိုင်း ညာတိုင်း နှစ်နာရီလဲဘက်၊ အဲဒီ နှတ်သမီးပုံပြင်တွေကို နားထောင်ကြရတဲ့ ကလေးတွေ အတွက် သားအန္တရာယ် မရှိနိုင်ဘူးဆိုတာကိုတော့ ကျော် တော်က သံသယရှိပါတယ်။ ခံစားလွယ်တဲ့ ကလေးတွေ အတွက်ကတော့ အဲဒီပုံပြင်တွေကြောင့်၊ အိပ်မက်ဆိုးတွေ မက်ကြမှာပါပဲ။ ဖြစ်နိုင်သလောက်တဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အချက် ကတော့ တစ်ညြုပြီးတစ်ည့် သူတို့မိခင် ပုံပြင်ဖတ်ပြတာကို နားထောင်ခဲ့ကြရတဲ့ ကလေးတွေအား အဲဒီလိုမျိုး ကြမ်းတမ်း ရက်စက်မှုတွေမှာ ထင်ထင်ရှားရှား ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြတဲ့ တကယ့်သက်ရှိလူသားတွေကို တွေ့မြင်ခဲ့ကြရမယ်ဆိုရင် မတူကွဲပြားတဲ့ ထိခိုက်ခံစားမှုတွေ ရနိုင်တယ် ဆိုတာပါပဲ။

ပုံပြင်ကို ပြောနေတဲ့ အချိန်မှာ သူတို့စိတ်ထဲမှာ ပုံဖော် နေမယ့် ရပ်ပုံတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အတွေ့အကြုံအရပ် ဖြစ်မှာ ပါပဲ။ သူတို့ မိခင်ရဲ့ အသံနဲ့ ရှင်းပြပြောဆိုမှုဟာ ဒါကတော့ ယုံတမ်းပုံပြင်တွေပါပဲ ဆိုတာကို အစဉ်တစိုက် သူတို့ကို စိတ်ချုလက်ချု ရှိနေစေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မိခင်ရဲ့ ဝေဖန် ပြောဆိုမှုတွေက လူဆိုးလူကြမ်းတွေရဲ့ အပြုံသမှုတွေကို သူ့ရဲ့ မိခင်ရော သူကိုပါ ကြောက်ရှုံးချောက်ချားစေတယ်ဆိုတာကို သူကို သိမြင်လာစေပါတယ်။ ရှုပ်မြင်သံကြား ဖန်သားပြင် ပေါ်က တကယ်တမ်းပါပဲလို့ ထင်ရှုတဲ့ ရက်စက်မှုဟာ

၂၂ ■ မောင်နိုသစ်

တကဗယ့် ပြင်ပကန္တထဲမှာလည်း ဒီလိုပဲ ဖြစ်တတ်တယ် ဆိုတာကို ကလေးအနေနဲ့ သိပြင်သွားစေနိုင်ပါတယ်။

မူကြိုကျောင်းဆရာမတစ်ယောက်က ခု လူကြိုက်များ နေတဲ့ ရိုက်နှုက်အကြမ်းဖက်မှုတွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ အစီအစဉ် တစ်ခုဟာ မကြာမကြာ ကလေးတွေ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ထိုးကြိုတ်ရနဲ့ ဖြစ်မှုတွေကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်တယ်လို့ မကြာသေးစင်ကာပဲ ကျွန်ုတော်ကို ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ တကဗယ် လို့ သူမအနေနဲ့ ကန့်ကွက်ပြောဆိုမယ် ဆိုရင်လည်း သူတို့က အစီအစဉ်ထဲမှာ အဲဒီအတိုင်းပဲ လုပ်ရမှာပါပဲလို့ ဖြေရှင်းကြပါ လိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အဲဒီလို အစီအစဉ်မျိုးတွေဟာ ကောင်း မွန်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို ဆိုးသွေမ်းစေနိုင်တယ်လို့ ကျွန်ုတော် မပြောခဲ့ပေမယ့် တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ သူတို့ရဲ့ အဆင့်အတန်းကို နိမ့်ကျွေသွားစေနိုင်တယ်။ လူသားဘဝ အပေါ်မှာ မကောင်းတဲ့ အမြင် ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်တယ်လို့ ကျွန်ုတော် ယူဆခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးမျိုးအတွက်တွေ ဖြစ်နေတဲ့ အစီအစဉ်တွေနဲ့ ရုပ်ပြောတ်လမ်းတွေ အပေါ်မှာ ထားတဲ့ မိဘတွေရဲ့ သဘော ထားဟာ ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ခံပြုရည်ရဲးချက် တွေအပေါ်မှာ သက်ရောက်လာတဲ့ သက်ရောက်မှုတွေကို

ရွှေမြင်သတ္တာ၊ ရေခါယို၊ ရွှေပြု၊ ရွှေရွင်နှင့်... ■ ၂၃

နည်းနည်းကွဲပြားသွားစေတတ်ပါတယ်။ တကာယ်လို့သာ မိဘ တွေအနေနဲ့ ကြည့်ရေးနေတဲ့ အရာတွေကို အမြဲသတိထား ပြီး၊ တရာ့၊ အစိအစဉ်တွေနဲ့ အဖော်အချက်တွေကို ဖယ်ထုတ်ပစ်ပြီး သူတို့ရဲ့ ပူပင်ကြောင့်ကြမှုကို သားသမီးတွေကို ပြသမယ်ဆိုရင် ကလေးအနေနဲ့ ဆဲခါတွေကို ချောင်းကြည့်တာမျိုး ဆက်လုပ်နေရင်တောင်မှ သူဟာ ဘယ်လို့ အဆင့်မျိုး တွေကိုပဲ ကြည့်ခွင့်ရမယ်ဆိုတာကို သတိရနေပါလိမ့်းမယ်။ မိဘ တွေက ဘာကန့်ကွက်မှုမျိုးမှ မလုပ်ဘူးဆိုရင်တော့ သူက ဘာမှတွေးနေတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

နှစ်ပေါင်းများစွာက စိတ်ပညာရှင်တွေနဲ့ ဆရာဝန် တွေ (ကျော်တော်ကိုယ်တိုင် အပါအဝင်) ထောက်ပြခဲ့တဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ရန်လိုမှုပါဝင်တဲ့ ပုံပြင်အာတ်လမ်း တွေ နားထောင်၊ တိမိအာတ်လမ်းတွေ ကြည့်ပြီး နိုင်လို မင်းထက် အကြမ်းပတမ်း လျောင်ပြောင်သရော် ကစားတတ်တာကို အကောင်းဆုံးဆိုတဲ့ ကလေးတွေမှာ ထောင် တွေ၊ လာရတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဟာ သိပ်မှန်လှပါတယ်။

မေးရမှာကတော့ ဘယ်လိုဟာမျိုးတွေ၊ ဘယ်လောက် အတိုင်းအတာ အရေးကြီးတယ် ဆိုတာပါပဲ။ ရုပ်ပြောင်ကာတွန်းထဲမှာ အထင်သေး အမြင်သေး ဖြစ်နေတဲ့ ခြေသာ့ကြီးကို ကြွက်ကလေးတစ်ကောင်က လက်သီးနဲ့ ထိုးလိုက်

၂၄ မောင်နိုသစ်

တာကို ကလေးတွေက ကော်ကော်မှပ်နံပါးကြီး တစ်ခို ရယ်တတ်ကြပါတယ်။ အကောင်ပိုစိကလေးက အနိုင်ကျင့်တဲ့ အကောင်ကြီးတစ်ကောင်ကို လက်တုံးပြန်လိုက်တာ မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် တကယ့် လူတစ်ယောက်ရဲ့ မျက်နှာကို တရှုံးရှုံး တရှားရှား ဖြစ်နေတဲ့ လူဆိုးတစ်ယောက်က တခွင်ခွပ် ထိုးနေတာမျိုးဆိုရင်တော့ သိပ်ကွဲပြားခြားနားသွားတဲ့အချက် ဖြစ်နေမှာပေါ်များ။

မိဘအတော်များများဟာ သူတို့ကလေးတွေ ကြည့်နေတဲ့ အစီအစဉ်တရှုံးကို မကော်မှပ် ဖြစ်နေခဲ့ကြတာပါ။ ဒါပေမယ့်လို့ တရှုံးတလေလကို သူတို့က ပိတ်ပင်တားဆီးလို့၊ ဒါမှုမဟုတ် တစ်နေ့တာ တို့ပါကြည့်တဲ့အချိန်ပေါ်မှာ ကန့်သတ်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့အခါမှာ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေက စိတ်ဆိုးမာန့်ဆိုး ကန့်ကွက်အငြင်းပွားကြတော့တာပါပဲ။

အဲဒါဟာ အကောင်းဆုံး အစီအစဉ်ဖြစ်ပြီး သူတို့ရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ အားလုံးလည်း သူတို့ကြည့်ချင်တဲ့အခါတိုင်း ကြည့်နေကြတာပါပဲလို့ ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ စိတ်ဓာတ်နိုင်မာတဲ့ မိဘတွေကတော့ အဲဒီလို့ အကြပ်ကိုင်မှုမျိုးတွေကို ကြံကြခဲ့ပြီး သတို့ရဲ့စည်းကမ်းတွေပေါ်မှာ အနိုင်အမာ ရပ်တည်နိုင်ကြပါတယ်။ တဗြားမိဘတွေကတော့ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေ ဆူဆူပူပူ လုပ်ကြတာနဲ့ ပျော်သွားတတ်ကြတာ

ရုပ်မြင်သကြား ရေဒါယို၊ ရုပ်ပြု ရှင်ရှင်နှင့်... ■ ၂၅

ပါပဲ။ သူတို့ ချက်ချင်းပဲ အလျောပေးလိုက်ကြမယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင်လည်း တစ်ည့် နှစ်ည့်လောက် ကြာသွားတဲ့ အချိန် မှာ သူတို့ရဲ့ ဂရာတနိက် စောင့်ကြည့်မှုတွေကို လျော့ချပစ် လိုက်ပြီး သူတို့ဝိတ်ပင်ထားတဲ့ အစီအစဉ်တွေကို ထပ်မံ့ဗျား ထည့်ကြိုးမလား ဆိုတဲ့ သံသယလောက်ပဲ ထားတတ်ကြ တော့တယ်လေ။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တြဲး ဘာမှထပ်မလုပ်တတ် ကြတော့ပါဘူး။ သူတို့ဟာ ရုပ်ပြစာအပ်တွေနဲ့ ရုပ်ရှင်ကား တွေအတွက်လည်း အဲဒီလိုပဲ မရေ့မရာ ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီတွေကို ကြည့်ရင် မိဘတွေအနေနဲ့ သူတို့ ငယ်ငယ် တုန်းက တိတိကျကျလိုက်နာခဲ့ရတဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နှိုင်းယူဉ်မှုအရ သိပ်ပြသာနာမရှိလှုဘူး ဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ အိပ်ချိန်၊ စားသောက်တဲ့ အပြုအမှု၊ လိမ်ညာမှု၊ ရိုင်းရိုင်းပျော် ပြောဆိုမှု စတာ့တွေနဲ့ ပတ်သက် လို့ပေါ့လေ။

ဒါပေမယ့် ကလေးတွေအတွက် လုပ်ပေးလိုက်တဲ့ အရာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်ပေါက်တိုးတက်လာတဲ့ အချိန် မှာတော့ မိဘတွေမှာ သူတို့ကို လမ်းညွှန်ပေးဖို့ ဘာအစဉ် အလား၊ ယုံကြည်မှုမှာ မရှိကြတော့တာ တွေ့ရပါတယ်။ သူတို့ ဟာ တြဲးမိဘတွေ ဘာလုပ်ကြတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး

၂၆ မောင်နိုသစ်

ဆန့်ကျင်ကွဲပြားနေတဲ့ ဖော်ပြချက်ဝေါးကိုလည်း ထွေ့ရတတ်တယ် မဟုတ်လား။ သူတို့မှာ အဝေါးအမြင်တွေ ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့အနေနဲ့ သိပ်မသေချာလှပါဘူး။

ဆီလျော်သင့်မြတ်တဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ ချမှတ်ပေးဖို့တော့ သူတို့ ကြိုးစားကြပါတယ်။ နောက်ပိုင်း သူတို့သားသမီးဝေါးက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်လာတဲ့ အခါမှာတော့ မိဘတွေက တွေ့ဝေယိမ်းယိုင်လာတတ်ကြပါတယ်။ ကလေးတွေက သူတို့မိဘတွေရဲ့ မပြတ်သားမှုကိုသိလာကြတော့ သူတို့ရဲ့ ကန့်ကွက်အပြင်းပွားမှုတွေကို ပိုပြီးလုပ်လာကြတော့တာပါပဲ။

မှန်ကန်တဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ ချဖို့ သူတို့ရဲ့ အရည်အသွေးပေါ်မှာ မိဘတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုဟာ ဒီရာစုနှစ်ရဲ့တဗြားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွေကြောင့်လည်း နိမ့်ပါးသွားတတ်ပါသေးတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေ၊ ပြသာနာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သင်ကြားပိုချရေးသားကြတဲ့ စိတ်ပညာရှင်တွေ၊ စိတ်ရောဂါကုဆရာဝန်တွေ၊ ပညာရေးသမားတွေ ကလေးအထူးကုတွေအတွက် ကလေးသူငယ် စောင့်ရှုရက်ကြံးပြင်းစေရေး နယ်ပယ်ထဲကို ဝင်ရောက်ဖို့ရာ ဝင်ပေါက်တစ်ခု ရှိပါတယ်။

အထူးသဖြင့် တာဝန်သိတတ်ဆုံး မိဘတွေ ဖြစ်တဲ့

ဆရာတော်ကောင်းကောင်း တအုပ်တိုက်

ရွှေမြင်သက္ကာ၊ ရေဒီယို၊ ရွှေပြေ၊ ရွှေရွှေနှင့်... ■ ၂၃

တချို့မိဘထွေပေါ်မှာ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှတဲ့ သက်ရောက်မှုကတော့ သားသမီးတွေက မိဘထွေ ဆိုတာလည်း အမှန်ကို လုပ်ဖို့ အလားအလာ ရှိရသလို၊ အမှားကိုလည်း လုပ်မိဖို့ အလားအလာရှိတယ်' လို့ ကောက်ချက်ချာသွားစေနိုင်တာပါပဲ။

နောက် ဖြေရှင်းလို့မရသေးတဲ့ အချက်တစ်ချက်ကတော့ အထူးသဖို့ စစ်ကြီးပြီးကတည်းက အခြေအနေဖြစ်တဲ့ မိသားစုအများအပြားရဲ့ လူမှုရေးအဆင့်အတန်း အလျင်အမြန် မြင့်တက်လာမှုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ မဆို အဲဒါဟာ ကံကောင်းထောက်မတဲ့ အခြေအနေလို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။

တစ်ဖက်က ပြောမယ်ဆိုရင် နိုင်ငံ တော်တော်များများရဲ့ သမိုင်းဖြစ်ရပ်တွေဟာ ဘဝအခြေအနေ အဝန်းအပိုင်း ရှုတ်ချည်းပြောင်းလဲသွားတဲ့ အချိန်လို့များ မိသားစုရဲ့ တည်ပြုမှုကို အနောင့်အယျက် ဖြစ်စေတတ်ပြီး၊ မိဘတွေရဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို အားနည်းသွားစေတတ်တယ် ဆိုတာကို ပြောနေနဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ အတော်ကို ထူးထူးဆန်းဆန်းပဲ စစ်ပွဲ (သို့မဟုတ်) စီးပွားနိမ့်ပါး ကျဆင်းမှုထက်တောင်မှုပဲ မကြုံစဖူးထူးထူးကဲတဲ့ ပွားစည်းဖွံ့ဖြိုးမှုက ပိုဂိုဏ်တောင်ကျေမှုများတို့ မောက်ခဲ့ဖြစ်သွားစေတတ်တာ တွေ့ရပါတယ်။

၂၈ မောင်နိုးသစ်

အခါဟာ ဥပမာအားဖြင့် အမှားအယွင်း လုပ်တဲ့
နေရာ၊ ရာဇဝတ်မှုနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေတဲ့ နေရာ
တွေမှာ ပိုပြီး တိုးများလာစေတတ်ပါတယ်။ မိဘတွေအနေနဲ့
သူတို့ကလေးတွေ ကြီးပြင်းဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့တဲ့ နေရာနဲ့ လုံးဝ
ကဲပြားခြားနားတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားကို သူတို့ရဲ့
ကလေးကို ပေးအပ်လိုက်တဲ့ အခါမျိုးမှာ သူတို့တစ်တွေဟာ
သူတို့ဖြတ်သန်းဖို့ စိတ်ချေရတဲ့ လမ်းညွှန်မှတ်တိုင် အနည်း
အပါးလောက်ပဲ ရရှိကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အဖြေ
တွေ၊ ဖို့ထက် စမ်းတဝါးဝါးဖြစ်ဖို့က ပိုများပါတယ်။

ကလေးသူငယ် ရုပ်ရှင်တွေ၊ ရေဒီယိုနဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား
တွေရဲ့၊ အစဉ်းစိုင်းကတေသားကပဲ သူတို့တစ်တွေ ကြားခဲ့
မြင်ခဲ့ရတဲ့ အရာတွေရဲ့၊ အခြားကိုအလှန်ကို ခဲ့ခဲ့ကြရတဲ့ ထူး
ထူးခြားခြား ခံစားထိခတ်လွယ်တဲ့ ကလေးတွေရဲ့ ပြဿနာ
တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မိဘတွေရဲ့ စကားသံတွေကို ဆရာဝန်
တွေက ကြားသိခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့ဟာ ငိုကြမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် ဆိပ်ရာထဲမဝင်ရဲ့
ဖြစ်ကြမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ဟာ ဆိပ်မက်ဆိုးတွေ မက်ကြ
မယ်ပေါ့လေ။ အဲဒီကလေးတွေထဲက အနည်းအပါးလောက်ပဲ
ဆိမ့်လို အစီအစဉ်မျိုးတွေကို ပြင်းပယ်ရေကောင်းမှန်း သိကြ
တာပါ။ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှစွာနဲ့ဘဲ သူတို့တစ်တွေ

ရှုပြင်သံကြား၊ ရေဒီယို၊ ရှုပြု၊ ရှုပ်ဆုင်နှင့်... ■ ၂၉

ဟာ တဗြားလူသားတွေလိုပဲ အမြင်တိမ်တိမ်နဲ့ သူတို့လက်ခဲ့
နိုင်တာတွေကို လက်သင့်ခဲ့ကြ ရပါတယ်။ မိဘတွေအနေနဲ့
ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရမှာက သူတို့ရဲ့ ကလေးပေါက်စလေး
တွေထက် ပိုပြီး ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ရှိဖို့နဲ့ အဲခါတွေထက် ပိုပြီး
ကြီးတဲ့ အန္တရာယ် ဘာမှ ဖရိုဘူး ဆိုတာပါပဲ။

အသက် ခြောက် နှစ်အောက် ကလေးအများစုံဟာ
အာရုံခံစား ထိခတ်လွယ်တတ်တယ် ဆိုတာကိုတော့ သိမြင်
ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါကို နှစ်ပေါင်းအတော်ကြောကြောက ကျွန်ုင်
တော့ သားသမီးရင်းတွေရခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြံနဲ့ တဗြား
ကလေးတွေဆီကရခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြံအရ ပြောတာပါ။
အလွန်နည်းပါးတဲ့ အကြော်အရေအတွက်ပဲပေါ့လေ။ ကလေး
တွေအတွက် ကာတွန်းကား တွေပဲပြတဲ့ ရှပ်ရှင်ရဲ့တွေကို
ရောက်သွားတဲ့အခါမျိုးမှာ အချေယ်ရောက်ပြီး သူတွေနဲ့ အသက်
နည်းနည်းရလာတဲ့ ကလေးတွေက ပျော်ပျော်ဆွင်ဆွင် ရယ်မော
နေခဲ့ကြတဲ့ အချိန်မှာ ငယ်ချေယ်တဲ့ ကလေးအများစုံကတော့
ကြောက်ရွှေ့တွေနဲ့ ခုတ်နောက်တို့ သတိထားရမှာက ကာတွန်း
တွေထဲမှာပါတဲ့ တော့ရှိင်းတို့ ရွှေ့ရွှေ့တွေနဲ့ ရက်စက်ကြမ်း
တမ်းတဲ့ မိထွေးဟာ တကယ့်လှုံတွေလိုပဲ အသက်သုံးလေးနှစ်
အချေယ် ကလေးတွေကို ထိတ်လန့်ကြောက်ရွှေ့ စေနိုင်တယ်
ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။

၃၀ မောင်စိုးသစ်

အခုထိကတော့ ကျွန်တော်က ကြမ်းတမ်းရက်စက်မှ
တွေ့နဲ့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွှေ့စရာတွေရဲ့ သက်ရောက်မှုကိုပဲ
ဆွေးနွေးလာခဲ့တာပါ။ လိုင်ပြသာနာလည်း ရှိပါသေးတယ်။
ကလေးအားလုံးဟာ ဘဝရဲ့ သိမြင်စရာတွေကို တရို့
နေရာ နည်းနည်းပါးပါးလောက်မှာသာ မဟုတ်ဘဲ ဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်နေတဲ့ အဆင့်တိုင်းမှာ ရှာဖွေစွိုးကြွေးစားနေကြတယ်
လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ တစ်နည်းနည်းနဲ့ မိဘတွေကို သူတို့
မေးကြမယ်။ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ထက် ကြီးတဲ့ အစိတ် အစိမ
တွေဆိုက ရလာတဲ့ တွေ့မြင်မှုတွေကို ပြောပြပါလိမ့်မယ်။
သူတို့ဟာ တရို့၊ အချက်တွေကို ကျောင်းက တတ်မြောက်
လာကြပါလိမ့်မယ်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် ရောက်လာတဲ့
အချိန်မှာ စာအပ်တွေကနဲ့ သိမြင်စွိုး သူတို့ဘာသာ သူတို့
ရှာဖွေစ ပြုလာကြပါလိမ့်မယ်။

သူတို့ဟာ ရပ်ရှင်တွေ၊ တို့မျိုး မရှိစ်း ဆောင်းပါး
တွေ့ကနဲ့ ကောက်ချက်ခွဲယူ လာကြပါလိမ့်မယ်။ မိတ်ကူး
ယုံမှုနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရန့်ကျက်မှုဟာ အဆင့်အမျိုးမျိုး အထွေထွေ
ရှိနိုင်ကြပါတယ်။ တရို့ကလေးတွေဟာ အများကြီး အရွယ်
ရောက်စေနေတတ်ပါတယ်။ တရို့ကျတော့ သိပ်ရှက်ရွှေ့
တတ်ကြပြီး အချိန်ကာလ အတော်ကြောကြာအထိ ဘာမှ
မသိချင်တတ်ကြပါဘူး။ အဲဒီလိုနေရှင်းနဲ့ပဲ သူတို့ တတ်နိုင်
သမျှ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ကာကွယ်တတ်လာကြတာပါပဲ။

ရွှေမြင်သြေား ရေဒီယို၊ ရွှေမြေ၊ ရွှေရွင်နှင့်...■ ၃၀

ကလေးတစ်ယော်ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်နဲ့ ရယူနိုင်တာဟက်ရိုပြီး အရေးကြီးတာကတော့ သင်ယူမှုလုပ်တဲ့ နေရာက စိတ်လျှပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ၊ ဒါမှုမဟုတ် စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ခံစားမှုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝရဲ့ အမှန်တရားတွေကို ရှင်းလင်း ပြောပြတဲ့ နေရာမှာ မေတ္တာတရားပြည့်ဝတဲ့ မိဘတစ်ယောက် ဟာ ကလေးရဲ့ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်မှုပါ မှတ်ည်ပြီး ပြောပြရမယ့် အကြောင်းအချက်ပမာဏကို ထိန်းညီညွှေပါတယ်။ မိသားစုရဲ့ စံပြုရည်ရုံးချက်တွေနဲ့ ညီညွှေတ်ပြုပြစ်အောင်လည်း ပြောပြတ်ကြပါတယ်။

ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ တစ်ယောက်က ရှုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ပကဗောဓိအချက်အလက်တွေနဲ့ စတင်လေ့ရှိပေမယ့် ကလေးတွေဟာ ဈေးနွေးချက်တွေကို အဲဒီ ဦးတည်ချက် အတိုင်း ခံယူမသွားကြသေးဘူးဆိုရင်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာနဲ့ စိတ်လျှပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ သီးခြားကိစ္စတွေမှာ မိဘတွေလိုတော့ သိပ်နီးနီးကပ်ကပ် ကိုင်တွယ်လေ့ မရှိကြဘူးလို့ ဆိုရမှာပါ။ နှိုင်းယျဉ်မှုအားဖြင့် ဆိုရင်တော့ အသိတစ်ခုကို (သို့မဟုတ် မှားယဉ်းတဲ့ အချက်တစ်ခုကို) လောကရေးရာမှာ ပိုပြီး ထဲထဲ ဝင်ဝင် ရှိတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်က ပိုပြီး နားလည်ခံစား နိုင်မှာ ဖြစ်ပြီး ပိုပြီး ရှုက်ချွဲ့တတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက် အတွက်ကတော့ ဉာဏ်မျှက်စိပိုင့်သွားဖို့ထက် ထိတ်လန့်တုန်လျှပ်သွားဖို့ ပိုများမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အရာတော်ကောင်းကောင် စာအုပ်တိုက်

၃၂ ■ မောင်စိုးသတ်

အလားတဲ့ အခြေအနေကို ကလေးတစ်ယောက်
အတွက် မသင့်လျှော်တဲ့ ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားအတွက်လည်း
ယဉ်ကြည့်လို့ ရပါတယ်။ ကလေးအနေနဲ့ သက်သောင့်
သက်သာ လက်ခံဖို့ လုံးဝအဆင်သင့် မဖြစ်သေးခင်မှာ အဲဒီ
ရုပ်ရှင်ရဲ့ လိုင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အခန်းတွေကို ရင်ဆိုင်ကော်ငါး
ရင်ဆိုင်ရနိုင်ပါတယ်။ သူ သိထားတာတွေကနေ အနောင့်
အယုက် ဖြစ်လောက်အောင် ကွဲပြားခြားနားတဲ့ ဘဝအမြင်၊
စရိတ်လက္ခဏာတွေနဲ့ အဲဒီ အခန်းတွေကို မတင်ပြတာက
ပိုကောင်းပါတယ်။

ကျောင်းစာတွေ၊ အိမ်စာတွေနဲ့ စာဖတ်အလေ့အကျင့်
တွေပေါ်မှာ ရုပ်မြင်သံကြားရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေနဲ့
ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်အသက်
အရွယ်မဆို ကလေးဘဝပြစ်ဖြစ်၊ အရွယ်ရောက်နေတဲ့ ဘဝပဲ
ဖြစ်ဖြစ် လူတွေဟာ အမြတ်မူးပဲ သူတို့ မနှစ်မြို့တဲ့ အလုပ်
တွေကို စွန့်ပစ်ပြီး ရုပ်မြင်သံကြားရှုံးမှာ နားခိုရှုရှုတတ်
ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအတွက်နဲ့တော့ ရုပ်မြင်သံကြား
စက်ကို အပြစ်တင်ဖို့ သင့်မြတ်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ရုပ်မြင်သံကြားအတွက် အကောင်းဆုံးမျှော်လင့်ရတဲ့
အချက်ကတော့ အတွေးအခေါ်ပြည့်ဝတဲ့ ပညာရေးသမား
တွေက ရုပ်မြင်သံကြားဟာ အားနည်းချက်တရို့ ရှိနေပေ

ရွှေမြင်သကြား ရေဒီယို၊ ရှုပ်ပြု ရွှေရွင်နှင့်...■ ၃၃

မယ့် အကျိုးရှိတယ်လို့ ယုံကြည်ကြတဲ့ အတွက်ပါပဲ။ သူတို့က တကယ်စစ်မှန်တဲ့ အရာတစ်ခုခုကို ပြောပြခဲ့တဲ့ အစီအစဉ် ထွေဟာ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာကြာ ကလေး ထွေရဲ့ စဉ်းစား ထွေးခေါ်မှု နယ်ပယ်ကို ကျယ်ပြန့်သွားစေခဲ့ပြီး၊ သူတို့ရဲ့ ဂိုဏ်း သင်ယူလိုစိတ် ထက်သန့်မှုကိုလည်း နှီးကြွဲလာစေခဲ့တယ် ဆိုတာကို သိရှိခဲ့ကြပါတယ်။

ရှုပ်ပြစာအုပ်ထွေကြောင့် ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ စာဖတ်ခြင်းရသ ဓာတ်ယုတ်ပျောက်ပြားသွားများကို မိဘထွေ သူတို့ရဲ့ ငယ်စဉ်ကလေးသာဝက သူတို့ကိုယ်တိုင် စာအုပ် ကောင်းထွေ ဖတ်ရှုခံစားခဲ့ကြတဲ့ အတွက် ကြောက်လန့် နိုးရိမ်မှု များခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်ုတော်က မိဘ တော်တော် များများနဲ့ စကားပြောခဲ့ရလို့ အဲခါကို သိခဲ့ရတာကို ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ ကလေး ထွေဟာ ရှုပ်ပြစာအုပ်ထွေ ထဲမှာ လွန်လူးနေရင်းကပဲ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ကနေ အဲခါထွေကို ဖြတ်တက်ခဲ့ကြပြီး မိသားစုရဲ့ ပညာရေးအဆင့် ကို မိတဲ့ သင့်လျော်ကောင်းမွန်တဲ့ စာအုပ်ထွေကို ဖတ်လာ ခဲ့ကြတယ် ဆိုတာကို အချိန်က သက်သေပြခဲ့တာပါပဲ။

တြေားတစ်ဖက်က ပြောမယ် ဆိုရင်လည်း အရွယ် ရောက်ပြီးတဲ့ လူကောင်းသူကောင်း အတော်များများဟာ

၃၄ မေဟင်နိုသစ်

ရုပ်ပြစာအုပ်တွေ၊ ဒါမှုမဟုတ်လည်း အဲဒီလို စာအုပ်မျိုးတွေကို ဖတ်နေကြဆဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေ မယ့် အဲဒီလိုရုပ်ပြစာအုပ်မျိုး တစ်အုပ်တာလေ မရှိနဲ့ရင်တောင်မှ သူတို့ထဲက အများစုဟာ ချားလိစ်ခစ်ကင်း (Charles Dickens) ကို ဖတ်ခဲ့ကြပါမလားလို့ ကျေန်တော်ကတော့ သံသယ ရှိနေခဲ့တာပါပဲ။

တစ်နည်းပြောရရင်တော့ အရွယ်ရောက်တဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ နောက်ဆုံး စာဖတ်တဲ့ အဆင့်အတန်းကို အဲဒီလူ အသက်ကိုးနှစ်သားက ဖတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေက ပြဋ္ဌာန်းတာ မဟုတ်ဘဲ သူကြားပြင်းလာခဲ့တဲ့ အခြေအနေ အဝန်းအထိုင်းက ပြဋ္ဌာန်းပေးလိုက်တာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ထုတ်လွှန်ကြညာတာတွေ၊ ရုပ်ရှင် တွေနဲ့ ရုပ်ပြစာအုပ်တွေရဲ့ မမှန်းဆနိုင်တဲ့ သက်ရောက်မှုတွေ ကို အသေအချာ သိတဲ့သူ သိပ်နည်းပါးလှပါတယ်။ ရှင်းနေ တာကတော့ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ သူတို့အမြဲတမ်း လုပ်ခဲ့ကြသလိုပဲ တစ်ယောက်တစ်မျိုး လုပ်တတ်ကြတယ် ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒါဟာ မတူကွဲပြားတဲ့ မိသားစုတွေနဲ့ အိမ်နှီးမားချင်းတွေထဲကနေ မတူကွဲပြားတဲ့ ကလေးတွေ ပေါ်ထွေက်လာရတဲ့ အကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တချို့မိသာတွေက သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကို သူတို့

ဖွံ့ဖြိုးကြီးပြင်းစေချင်တဲ့ ပုံစံမျိုးဖြစ်အောင် ရည်ရွယ်ချက်တွေ
မြင့်မြင့်မှားမှား ရှိတတ်ကြပါတယ်။ တြေားမိဘတွေကတော့
သူ့သဘောသူ ဆောင်ပလေ့စေဆိုတဲ့ စိတ်မျိုး ထားတတ်ကြ
ပါတယ်။ ကျော်တော် ကူးညီနိုင်တဲ့ အမိက နည်းလမ်းကတော့
ထူတ်ပြန်အသံလွှင့်ချက်တွေ၊ ရှုပ်ရှင်တွေနဲ့ ရှုပ်ပြစာအုပ်တွေ
ပေါ်မှာ ကျော်ပြန်ရှိကြတဲ့ မိဘတွေအနေနဲ့ သူတို့ကိုယ်တိုင်
သူတို့ကလေးတွေ၊ ဒါမှုမဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင် အိမ်နှီးနားချင်း
တွေရဲ့ အလွမ်းမိုးမခံကြဖို့ သတိပေးချင်တာပါပဲ။

ကလေးတွေက ရှုပ်ရှင်တစ်ကားကို ကြည့်ဖို့ ကြံ့စည်
စိတ်ကူးခဲ့တဲ့အချိန်မှာ နားလည်သိတတ်တဲ့ မိဘတွေအနေနဲ့
သတင်းစာတွေထဲက ဝေဖန်ချက်တွေကို ဖတ်ရှုသုံးသပ်၊
မိဘဆိုင်ရာ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းတွေကို
ဖတ်ရှုသုံးသပ် စတာတွေကို သားသမီးတွေရဲ့ အပေါင်း
အသင်းတွေနဲ့ သွားတတ်လာတတ်တဲ့ နေရာတွေကို မျက်စီ
ဒေါက်ထောက်ကြည့်သလိုမျိုး၊ ပြောတ်ရုံးမန်နေဂျာနဲ့ တွေ့ခုံ
မေးမြန်းတာမျိုးတွေ လုပ်သင့်တယ်လို့ ကျော်တော် ထင်ပါ
တယ်။

ဆဲဒီလိုပဲ သူတို့ရဲ့ ကလေးတွေ ရှုပ်မြင်သဲကြားမှာ
ဘာတွေကြည့်နေကြတယ်၊ ရှုပ်ပြစာအုပ်တွေ ဘာတွေ ဖတ်
နေကြတယ်ဆိုတာကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသင့်ကြပါတယ်။

၃၆ မောင်နိုဘတ်

ကလေးတွေရဲ့ ရုပ်ရှင်တွေ၊ ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်
တွေရဲ့ အရည်အသွေးကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဖို့
နည်းစနစ်တစ်ခုကတော့ မိဘတွေ အနေနဲ့ အနီးမှာရှိတဲ့
ကောတ်ရုံး မန်မေ့ကျားနဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့
တိုက်ရှိက် အဆက်အသွယ် ပြုလိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ
တချို့ထူးခြားတဲ့ သူတွေကလွှဲလို့ လစ်လျှော့စံထားရတဲ့ နိုင်ငံ
သားတွေရဲ့ အခွင့်အရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တချို့
ဖြောင့်မှုန်တဲ့စာတွေ၊ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်မှုတွေဟာလည်း
အားကောင်းတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိဘတွေအနေနဲ့ မကောင်းဘူးလို့ ထင်တဲ့ အစီအစဉ်
တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ညည်းတွေးရေ့ချုပ်နဲ့ပဲ မလုပ်
သင့်ကြပါဘူး။ အချိန်ပေး ကြည့်ရှုသင့်တဲ့ အစီအစဉ်တွေကို
တောင်းဆိုသင့်ကြပါတယ်။

စာသင်ကျောင်းတွေ စတင်တည်ထောင်၊ ပုံနှိပ်
အတာတိကို တိတွင်ခဲ့ပြီးတဲ့ အချိန်ကတည်းက ရုပ်မြင်သံကြား
ဟာ အင်အားအရ အကြီးမားဆုံး ပညာရေးဆိုင်ရာ စွမ်းအား
တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ရုပ်မြင်သံကြားဟာ သူ တင်ပြချင်
တာတွေရှိပို့ ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံး ဘယ်နေရာမဆို ဘွားနိုင်ပါ
တယ်။ ကျွန်ုံးတော်ဝို့ကို အားပေးနိုင်တဲ့ သရုပ်ဆောင်တွေ၊
ဟောပြာသူတွေ၊ နယ်ပယ်အားလုံးက ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့

ရွှေမြင်သက္ကား ရေဒီယို၊ ရွှေပြု၊ ရွှေရှင်နှင့်... ■ ၃၃

တွေ့ဆုံးပေးနိုင်ပြီး ထူးခြားတဲ့ အကုအညီအထောက်အပိုတွေ
အားလုံးကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ အမြင်အာရုံရော အက္ကား
အာရုံအရပါ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တိုင်းပြည်နေရာအနဲ့ ဖြန့်ကျက်
ပြသပေးနိုင်ပါတယ်။

ကလေးတွေဟာ လျှပ်စစ်စာတိ၊ စာတုဇေား၊ မီဝဇေား၊
ဘူမိဇေား နယ်ပယ်တွေက သရုပ်သက်နဲ့ပြုတွေကို
စွဲလန်း နှစ်သက်ခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ သမိုင်းနဲ့ စာပေ
ထဲက စွမ်းအား သတို့ပေးတဲ့ ပုံပြင်အတ်လမ်းတွေကိုရော
တွဲပြန့်နိုင်တာကြောင့် အဲဒီလို တန်ဖိုးရှိတဲ့ ဆက်သွယ်ရေး
ပစ္စည်းတစ်ခုကို အသုံးပြုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံသားတိုင်း
ဟာ ကရုတ္တကိုက်ရှိသင့်၊ ကြောင့်ကြ စဉ်းစားသင့်ကြပါတယ်။

မိဘများနှင့် အပြောင်းအလဲ လိုအပ်မှု

မိခင်တစ်ယောက်ဖြစ်လာဖို့ နေရာများ အဆိုးဝါး
အပြင်းထန်ဆုံး အချက်တစ်ခုကတော့ လွှတ်လပ်မှု ဆုံးရှုံးခြင်း
ပါပဲ။ အဲဒါဟာ ကျေန်တော်တို့ရဲ့ ခေတ်သမ်းလူ့အဖွဲ့အစည်း
မှာ အရေးပါလျပါတယ်။ ဆယ်ကျော်သက် မိန့်ကာလေးတွေ
ဆိုရင် အတော်လေးကို လွှတ်လပ်ခွင့် ရရှိလာခဲ့ကြပြီလို့
ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ သူတို့လေးတွေ ကျောင်းပြီးသွားကြတဲ့
အချိန်မှာ အရေးပါးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် အတော်များများကို
သူတို့ကိုယ်တိုင် ချမှတ်လာခဲ့ကြပါတယ်။ လူငယ်အများစုံက
ပါပြီးအဆင့်မြင့်တဲ့ ပညာရေးကို ဆက်ပြီးသင်ယူဖို့ ရွှေးချယ်
ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒါဟာ အမိုအခိုကင်းမဲ့ လွှတ်လပ်ခြင်းနဲ့
ကမ္မာလောကြီးကို ရင်ဆိုင်တဲ့ နေရာများ လေ့လာသင်ယူ

ဒိမ်များနှင့် အပြောင်းအလင့်အပ်မှု ■ ၃၉

နိုင်သမျှ လေ့လာသင်ယူပြီး ရင်ဆိုင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ အမိပ္ပယ်ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ ကော်ငါး (သို့မဟုတ်) ကော်လိပ်က ထွက်လာ
ကြပြီးတဲ့အခါ သူတို့မှာ ဘဝတက်လမ်းနဲ့ လက်ထပ်ထိမ်း
မြားမှု၊ တချို့ကတော့ နှစ်ခုစလုံးပေါင်းစပ်နှစ် ရည်ရွယ်ချက်
တွေကြားမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ရွေးချယ်စရာ ရှိလာခဲ့ကြ
ပါတယ်။

အဲဒါဟာ အခန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်မှာ အနှုန်းနဲ့အများ
ဆိုသလို အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခံရတဲ့ ကမ္မာတစ်ဝါး နေရာအနဲ့
အပြားက အမျိုးသမီးတွေ (သို့မဟုတ်) ဘဝတစ်သက်တာ
အသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းတစ်ခုကို မဖြစ်မနေ လိုအပ်ခဲ့ကြတဲ့
သူတို့ရဲ့ အစ်ကိုတွေ မောင်တွေအနေနဲ့ မယုံကြည် လက်မခံ
နိုင်လောက်တဲ့ လွတ်လပ်ခြင်းရဲ့ မှတ်မှားအာရုံတစ်ခုကို
သူတို့ကို ပေးအပ်လိုက်တယ်လို့ ဆိုကောင်းဆိုရပါလိမ့်မယ်။

အကဲလိပ်အမျိုးသမီးတွေ အလုပ်ဝင်ကြတဲ့ အချိန်မှာ
လက်ထပ်ထိမ်းမြားစို့ အလားအလာကို သူတို့ စဉ်းစား
စိတ်ကူးလို့ ရသမျှတော့ အလုပ်ကို ဘဝအတွက် မဖြစ်မနေ
လုပ်ရမယ့်အရာလို့ သူတို့က သဘောမထားကြပါဘူး။ အလုပ်
ဆိုတာက တကယ်တော့ လွတ်လပ်မှုအတွက် လမ်းကြောင်း
တစ်ခုလို့ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လုပ်ခ^{၁၁}
လစာဟာ မိဘတွေရဲ့ အရှိန်အဝါ ပြောကနေ အမှုအခို

၄၀ မောင်နိုသစ်

ကင်းသွားစေ နိုင်ရှုသာမကဘဲ၊ အိမ်နဲ့ ကျာလှမ်း လွတ်ကင်း
တဲ့ နေရာတစ်ခု ဖြစ်လိုပါပဲ။ အိမ်ထောင်ပြုပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း
လုပ်တဲ့ အလုပ်မှာလည်း လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်မှုစတဲ့ မူလ
အခြေခံသောာဟာ ရှိနေသေးတော်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆဲဒီသဆင့် အခြေအနေတွေ အားလုံးမှာ စိတ်မျက်စိ
အနေနဲ့ ပြောရရင် မလွယ်ပေါက်တံခါးတစ်ခုတော့ အမြဲလိုလို
ရှိနေတယ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

ကလေးတစ်ယောက် ပထမဆုံး မွေးဖားလာဌြီဆိုရင်
အဲဒီ မလွယ်ပေါက်တံခါးဟာ အတိအကျ ပြောလို့ မရတဲ့
အချိန်ကာလတစ်ခုအထိ ဂျိုင်းခနဲ့ ဝိတ်သွားတယ်လို့ ထင်ရှ
ပါတယ်။ မိမင်ဘဝမှာ လွတ်မြောက်ခြင်းဆိုတာ မရှိပါဘူး။
အားလပ်ရက်ဆိုတာတွေဟာလည်း အများအားဖြင့် အားလပ်
ရက်လုံးလုံး မဟုတ်ကြတော်ပါဘူး။ လုပ်ခလစာ ဆိုတာ
လည်း မရှိပါဘူး။ ရာထူးအဆင့် တိုးမြှင့်သွားတာမျိုးလည်း
မရှိပါဘူး။ ကလေးများတဲ့ မိမင်တွေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်
အတိုတောင်းဆုံး အားလပ်ချိန်၊ အနည်းဆုံး သက်သာပြီမှု
သော်လောင်းမှာ၊ အရှားပါးဆုံး စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် နေနိုင်မှုတွေ
သာ ရှိကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တကာယ်တော့ မိန့်မတွေဟာ အိမ်ထောင်သားမွေး
လုပ်ဖို့ အတင်းအကျပ် (သို့မဟုတ်) လှည့်ဖျားသိမ်းသွင်းမှု

ရိစင်မှားနှင့် အပြောင်းအလင့်တို့တ်မှု ■ ၄၀

အလုပ်ခံကြရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်မှာတော့ အပျို့
ကလေးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အချိန်အတော်များများမှာ သူတို့ရဲ့
လွှတ်လပ်မှုကို ဘယ်လိုလက်လွှတ်ဆုံးရှုံးအောင် လုပ်ရင်
ကောင်းမလဲလို့ တွေးတော့စိတ်ကူးယဉ်ပစ်ခဲ့ကြတာပဲ ဖြစ်ပါ
တယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ တဗြားစားကျက်မှ မြှက်တွေက
အမြှတမ်း ပိုပြီး စိမ်းစိနေတယ်လို့ ထင်ရတာ့ကြောင့်တော့
လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အများစုကတော့ အခြေခံအားဖြင့်
အတူတူပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့တွေ ကိုယ်စိုကိုယ်စိဟာ မိခင်
ဖစ်ကောင်းတွေရဲ့ ချမှတ်ခြင်းမေတ္တာရိပ်အောက်မှာ ကြိုးပြင်း
လာခဲ့ကြတဲ့ ကလေးတွေဖြစ်ပြီး လောကမှာ တဗြားအရာ
တွေထက်ပိုပြီး ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မေတ္တာတရားပြည့်ဝတဲ့ မိခင်
ဖစ်တွေ ဖြစ်လာချင်ကြလို့ပါပဲ။ မိန့်းကလေးငယ် တစ်
ယောက်ကို တစ်နှစ်သမီး မပြည့်ခင်မှာ ကစားချင်လာအောင်၊
အသက်နှစ်နှစ်အခွဲယ် မတိုင်ခင်မှာ စကားပြောပြီး စွဲနှင့်
စားဖို့၊ အသက်ခြောက်နှစ် ဒါမှုမဟုတ် ရှုစ်နှစ်အထိ အိမ်
ကလေးတွေ အရှုပ်ကလေးတွေနဲ့ ကစားဖို့၊ နောက် ဆယ့်
နှစ်နှစ်ကျော်ကျော် ကော်မူးသူတစ်ယောက်အဖြစ် နေထိုင်ဖို့
စိတ်ဆန္ဒတွေ ဖြစ်လာစေတာဟာ သူ့မိခင်နဲ့ တူည့်ချင်တဲ့
စိတ်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူမကို သင့်တော်ကောင်းမွန်တဲ့

၄၂ ■ မောင်နိုးသစ်

ဆိမ်ထောင်သည် ဘဝရောက်အောင်၊ သားသမီးတွေ မွေးဖွား
ချင်လာအောင် ဖြစ်စေတဲ့ တွန်းလှန်အန်တူလို့ မရနိုင်လောက်
တဲ့ အင်အားတစ်ခုဟာလည်း အဲဒီစိတ်ကြောင့်ပဲ ရရှိလာခဲ့
တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမှုမဟုတ်ရင်တော့ တကယ့် ဆိမ်
ထောင်မှုဘဝတွေ၊ သားသမီး မွေးဖွားရယူချင်တဲ့ ဆန္ဒတွေ
ရှိလာကြလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်ုတ်ပြောချင်တာက တကယ့် လူပျို့၊ အပျို့
တစ်ယောက်ယောက်က ငါးမိန့်စံလောက်အတွင်း သက်သေ
ပြနိုင်လောက်တဲ့ နေ့၊ ခင်ပွန်းတစ်ယောက် (သို့မဟုတ်)
ကလေးတစ်ယောက်ကို ရယူတာဟာ တစ်ကိုယ်ကောင်း
ဆန်တဲ့ အကြောင်းအရှင်းခဲ့ တွေကြောင့်တော့ မဟုတ်ဘူး
ဆိုတာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ကျွန်ုတ်တို့ အများခုဟာ လက်ထပ်ပြီး
သားသမီးရယူလိုကြတာ မှန်ပေမယ့် ပထာမညီးဆုံး၊ သားသမီး
ရှိလာတဲ့ အချိန်မှာတော့ အမျိုးသမီး အတော်များများဟာ
အချိန်အပိုင်းအခြားတစ်ခုမှာ ကြောက်ရှိစိုးရှိမြစ်တ်၊ နောင်တ
ရ ဝမ်းနည်းစိတ်ကလေးတွေ ဝင်လာတတ်ကြတယ် ဆိုတာ
ပြင်းလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီစိတ်မျိုးဟာ နောက်ထပ် နောက်
ထပ် ကလေးတွေ ထပ်ရလာတဲ့ အချိန်တွေမှာလည်း မကြာ
မကြာ ဝင်လာတတ်ပါတယ်။

ဒိဝင်မှားနှင့် အပြောင်းအလင့်တို့အပ်မှု ■ ၄၄

ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုထက်
ပိုမြီးရိုးစင်းလှတဲ့၊ ဥပမာအားဖြင့် တောင်ပင်လယ်ဒေသ
(သို့မဟုတ်) အာဖရိကမှာ ရှိတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေနဲ့ ပတ်သက်
ပြီး ကျွန်တော် မြင်ဖူး ဖတ်ဖူးခဲ့တာတွေကနဲ့ ပြောရရင်တော့
မိမင်ဘဝကို ကူးပြောင်းတဲ့ နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ယဉ်ကျေး
မှုတွေမှာ ရှိနေတဲ့ စွန်းလွှတ်ရမှုမျိုးတွေ ရှိပုံမရပါဘူး။ ပထမ
ဦးဆုံး မိန့်းကလေးကယ်တစ်ယောက်မှာ သူမရဲ့ ကြည့်ချွဲ
စောင့်ရှုရာက်မှု လိုအပ်တဲ့ မောင်ငယ် ညီမငယ် တစ်ယောက်
ရှုလာတဲ့ အသက်အရွယ် လေးနှစ်သမီး၊ ငါးနှစ်သမီးလောက်
ကစပြီး ကလေးသူငယ် ပြုစုစောင့်ရှုရာက်မှုက စလာတတ်
ပါတယ်။

ကလေးကယ်လေးတွေကို ပြုစုစောင့်ရှုရာက်ရင်း၊
အစားအစာ ပြင်ဆင်ကျေးမွေးရင်း၊ အဝတ်အစားလေးတွေ
ချုပ်လုပ်ရင်းနဲ့ပဲ သူမဟာ မိမင်တစ်ယောက်ရဲ့ အမိက ကူညီ
ပုံစိုးသူကလေး ဖြစ်လာရပါတယ်။ သူမရဲ့ အဲဒီဘဝကနဲ့
တဗြားကူးပြောင်းစရာ ကျောင်းတို့၊ ကောလိပ်တို့ မရှိသလို၊
တဗြား အားမလိုအားမရ ဖြစ်လောက်စရာ ရွှေးချယ်စရာ
မျိုးလည်း မရှိရှုပါဘူး။ (အလားတူအားဖြင့် ယောက်ဥားလေး
တွေ၊ လူကြီးတွေဆုံးရင် အများအားဖြင့် အစားအစာ ရှာဖွေ
ဖော်တီးရတဲ့ အလုပ်တစ်ခုတည်းနဲ့ပဲ ကလေးဘဝကစပြီး

၄၄ ■ မောင်နိုးသစ်

အသက်ကြီးလာတဲ့အထိ တရိုက်မတ်မတ် လုပ်ကြရတာ
ပါပဲ။) ကျွန်တော်တို့ အတွက်တော့ နည်းနည်း ပြီးငွေ့စရာ
ပေပါဗျာ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်ယဉ်ကျေးမှုမျိုးမှာမဆို နှစ်အတော်
ကြာအောင် အချိန်ယူရတဲ့ လူကြီးတွေ လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေကို
သင်ယူရတာဟာ ကလေးတွေအတွက် အမြဲတမ်းတော့
စိတ်လုပ်ရှားစရာ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ရိုးစင်းတဲ့ လူအဖွဲ့၊ အစည်းတစ်ခုတည်း
က အမျိုးသမီးတွေဟာ သူတို့တစ်တွေ လက်ထပ်ယူကြ၊
သားသမီးယူကြတဲ့ အချိန်ယူ သူတို့တစ်တွေရဲ့ လူပ်ရှား
လုပ်ဆောင်မှုတွေကို ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ မလိုအပ်သလို၊ သူတို့
မျှော်လင့် ယုံကြည်ထားတာအတွက်လည်း စွမ့်လွတ်ပစ်လိုက်ဖို့
မလိုတာကို တွေ့ရပါတယ်။

သူမဟာ ဟိုတုန်းက သူမ လုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်တွေကို
လုပ်နိုင်တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အများကြီး ကောကျော်နပ်နပ်မဲ့
လုပ်နိုင်တာပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူမ အွေမျိုးသားချင်း
တွေရဲ့ ကလေးတွေ မဟုတ်ဘဲ သူမရဲ့ သားရင်း သမီးရင်း
တွေဖြစ်ပြီး သူမ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွှေး၊ အဝတ်အစား ပြုလုပ်
ဖန်တီးပေးရတာဟာလည်း သူမရဲ့ လင်ယောက်ဗျား၊ သူမရဲ့
သားသမီးတွေ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။

သားသမီး ရှိလာမှာကို အမျိုးသမီး တော်တော်များ

ဒီဇင်ဘာနှင့် အပြောင်းအလင့်အပိုများ ၄၅

များအတွက် အဟန်အတား အနှစ်အယူက် ဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းကတော့ သူတို့တွေအနေနဲ့ တြေား သက်တူ ရွယ်တူတွေနဲ့ အချိန်အတော်များများ ကင်းကွာ အထိုးကျန် နေရလိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ “ကျွန်ုင်မကတော့ ဈေးဝယ်ထွက်ရ တာကို တကယ့် ပျော်စရာ လူမှုရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုလို့ သဘောထားပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ခံစားရပါတယ်” လို့ အင်မတန် အလုပ်များတဲ့ မိခင်ငယ်တစ်ယောက် ပြောပြခဲ့တာကို အမှတ်ရနေဖိပါသေးတယ်။

အဲဒီ သီးသီးမြားမြား အထိုးကျွန်ုင်ရမှုမျိုးဟာ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းအလိုက် ကဲပြားမြားနားပြီး အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကို အထောက်အပံ့ မဆေးနိုင် နီးနီးကပ်ကပ်လည်း မနေနိုင်ဘဲ သူတို့ဘဝ သူတို့ ရုန်းကန် ဖြတ်သန်းနေကြရတဲ့ မိခင်တွေအနေနဲ့ကတော့ အချိန်ကာလ အတော်ကြောကြာ အထိတောင်မှ အဲခါကို သဘောကျွန်ုင်သက်စရာလို့ မြင်တတ်ကြပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာအောင် အလုပ်လုပ်လာခဲ့ရပြီး အလုပ်အပေါ် မှားသာ မဟုတ်ဘဲ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေတွေကိုပါ သံယောဉ်ဖြစ်နေကြတဲ့ မိခင်တွေဟာ ကလေးတွေအပေါ် မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေလိုပဲ အကန်းအသတ်နဲ့ ရှုမြင်တတ်ကြပါတယ်။

၄၆ မောင်နိုးသစ်

ကျွန်တော်တို့ အများစုနေထိုင်နေကြတဲ့ လူမှုအဖွဲ့၊
အစည်းတွေနဲ့ ရာသီဉာဏ်မျိုးမှာတော့ မိခင်တစ်ယောက်ဟာ
တစ်နှုန်းတာဘာအချိန် တစ်ချိန်လုံးလိုလိုပဲ အိမ်ထဲမှာ နေထိုင်
ရတတ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အိမ်မှာ သူမ
လုပ်ဆောင်ရမယ့် အလုပ်တွေ မဆုံးနှင့်အောင် ရှိလို့ပါပဲ။
ပြီးတော့ သူမ အလုပ်လုပ်နေရင်း ကြည့်ရှုလို့ ရနိုင်တဲ့ လုံခြုံ
စိတ်ချုပြုး စိတ်ကော်ပါပ်စရာ နောက်ဖော်ယဉ်မျိုးတစ်ဦး
လောက် မရှိဘူးဆိုရင် ကလေးတွေကို အိမ်ထဲမှာ ထားတာ
ကောင်းတယ်လို့ ယူဆမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးတွေ ပြုစုစောင့်ရှုရာက်ရတဲ့ ပြီးငွေ့စရာဒက်
ကို သည်းညည်းမခံနိုင်ကြတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ (မိခင်အများစု
လည်း တစ်ခါတစ်ခါ ဖြစ်တတ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆ
တယ်လေ) ဟာ တကယ်တော့ လားရာဘက်နှစ်ခုကာနေ့
အဲဒီလို့ ဖြစ်လာအောင် တွေ့နဲ့ခံလိုက်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။
အဲဒါတွေကတော့ သက်တူရှုယ်တူ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့
ကွဲကွာသွားရတာနဲ့ ကလေးတွေရဲ့ အဆက်မပြတ် တောင်း
ဆိုမှုတွေကို အောင့်အည်းသည်းခံရတာတွေပါပဲ။

သဘာဝတရားကြီးဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို သိပ်ပြီး
သီးသီးမြားမြား ကင်းကင်းပြတ်ပြတ် ဖြစ်စေချင်ပုံ မရဘူးလို့
ကျွန်တော်ကတော့ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူသား

မျိုးနွယ်တွေရဲ့ အဆင့်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဖြစ်စဉ်အတွင်းများ
မိန့်မသားတွေဟာ အရွယ်ရောက်ပြီးသူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံရသလို၊ တစ်နေ့တာရဲ့ အချိန်အများစုကို ကလေး
တွေနဲ့ နေထိုင်ရရှိပုံသဏ္ဌားလိုက်လေသလားလို့တောင်
ကျော်တော် သံသယ ရှိမိပါတယ်။

ရှိုးရှိုးစင်းစင်း ရှိလှုတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း အတော်များ
များများ တဲ့ ယောက်လေးတွေဟာ သိပ်ပြီး အလှမ်းမဝေးတတ်
ကြသလို၊ အဆက်အဆံလည်း ရှိနေတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါ
တဲ့ ကလေးတွေဟာ စုစုဝေးဝေး ရှိနေကြပြီး အမိကအားဖြင့်
တော့ အိပ်ဖို့နဲ့ သို့လျောင်သိမ်းဆည်းဖို့ အသုံးပြကြတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ နဲ့ ရှိတွေနဲ့ တံခါးပေါက်တွေကိုလည်း စကား
လှမ်းပြောလို့ ရအောင် လုပ်ထားကြတာ တွေ့ရပါတယ်။
အများအားဖြင့်တော့ ချက်ပြုတဲ့ တာ၊ အဝတ်အစား လျှော်
ဖွဲ့တာနဲ့ ရက်ကန်းရက်လုပ်တာတွေကို အိမ်ရဲ့ ပြင်ပမှာပဲ
လုပ်ကိုင်လဲ ရှိကြပါတယ်။ ကျေးဇူးတွေရဲ့ ရုပ်ပုံကား ချပ်
တွေများဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေဟာ ကလေးတွေ အုံလိုက်ဝန်းရဲ့
နေတဲ့ အလည်းခေါင်ကွင်းပြောင်ပြောင်မှာ အလုပ်အတူတူ
လုပ်နေကြတဲ့ ကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ အဲဒါလိုမျိုး အသက်
ရှင်နေထိုင်ကြတဲ့ ဘဝမှာ သားသမီးရယူကြတဲ့ ဘူတို့ကို
လူမှာဝေး ကင်းပြတ်မသွားစေနိုင်ပါဘူး။ သားသမီး မွေးဖွား

၄၈ ■ ဟောင်နိုဘတ်

ရယူလိုက်တဲ့ အတွက် အဲဒီ လူအဖွဲ့အစည်းရဲ့ ရင့်ကျက်
ပြည့်စုံတဲ့ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်အဖြစ်ကို ရှိရှိသွားစေတယ်လို့
ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကို မေတ္တာတရားနဲ့ တကယ့်
ချစ်မြတ်နှီးကြတဲ့ အမျိုးသမီးတွေတော်မှ မိခင်ဘဝမှာ အစဉ်
တနိက် စိတ်ဆင်းရဲရမျှမျိုးတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဝန်ခံပြောဆို
တာမျိုး ကျွန်ုတော် ကြားခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်ုတော်ကတော့
တချို့မိခင်တွေက အဲဒီခံစားမှုတွေဖြစ်တဲ့ နှောင်ဖွဲ့ကန့်သတ်
ခံရတာမျိုး၊ အထိုးတည်း ကွဲကွာဇူနေတာမျိုးတွေကို သက်သာ
ရာရနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ကြတဲ့ နည်းလမ်းတွေလို့ စဉ်းစား
နေခဲ့မိပါတယ်။

အားလုံးထဲမှာ ပထီမျိုးဆုံး စဉ်းစားမိခဲ့တာကတော့
ကလေးထိန်းကော်မူးတွေပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကန့်သတ်မှုတွေ
အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ ကော်မူးပါတယ်လို့ ပြောရလောက်
တဲ့ အဆင့်မှာ မရှိကြပါဘူး။ တချို့ လူအဖွဲ့အစည်းတွေမှာဆုံး
အဲဒီကော်မူးမျိုး လုံးဝတောင် မရှိတာ တွေ့ရပါတယ်။ မိဘ^၁
အတော်များများအတွက်ကတော့ အဲဒီ ကော်မူးမျိုးတွေဟာ
သိပ်အကုန်အကျ ကြီးမြှင့်လွှာပါတယ်။

ချက်ချင်းလက်ငင်း ကျွန်ုတော်တို့ ဝန်ခံနိုင်တာ
ကတော့ ကလေးထိန်းကော်မူးတွေကို စဉ်းစား တည်
ထောင်ခဲ့ကြသူ တွေအနေနဲ့ အဲဒီကော်မူးတွေဟာ ဖိစ်းကန့်

ရိစင်များနှင့် အပြောင်းအလင့်အပ်မှု ■ ၄၉

သတ်ခံနေရတဲ့ မိခင်တွေအတွက် သက်သာပျောက်ကင်း
နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခုလို့ မယုံကြည့်ခဲ့ကြတာပါပဲ။ သူတို့က
ကလေးတွေကို သူတို့နဲ့ကလေးတွေ အီမ်ား ရှုနိုင်လောက်တဲ့
နေရာအကန်းအသတ်မျိုး၊ ပစ္စည်းကိရိယာမျိုးနဲ့ အဖော်
အပေါင်းမျိုးတွေကို အစားဖန်တီးပေးချင်ကြတာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ အဲဒီလိုမှ သူတို့လေးတွေဟာ မှန်ကန်သင့်မြတ်တဲ့
အခြေအနေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရင့်ကျက်လာကြလိမ့်မယ်လို့ ယူဆခဲ့ကြ
ပါတယ်။ ကလေးတွေမှာရှိတဲ့ ပင်ကိုစွမ်းအားသတို့
အကြောင်း သိမြင်နားလည်လာကြတဲ့ မိဘတွေကို သူတို့က
အကူအညီပေးချင်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့မှ မိဘတွေ
ဟာ အီမ်ား အလုပ်ကောင်းကောင်း လုပ်နိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ ကလေးထိန်းကျောင်းတွေဟာ မိခင်တွေကို သူတို့ရဲ့
တာဝန်ရှိမှုကို စွန့်ပစ်ချင်လာအောင် တွေန်းအားပေးနေတာ
ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဝေဖန်ချက်ကိုတော့ ကလေးထိန်းကျောင်း
တည်ထောင်သူ ပညာရေးသမားတွေက အပြင်းအထန် ငြင်း
ဖျက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်ုင်တော်ကတော့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေနဲ့ သဘော
ထား ညီညွတ်တယ်လို့ ဆိုရပါတိမ့်မယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့
ကလေးထိန်းကျောင်းတွေ၊ ကျွန်ုင်တော် သိခဲ့တဲ့ မိခင်တွေ
ကတော့ သူတို့ကလေးတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

၅၀ မောင်နိုးသစ်

အတွက် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံကြပြီး သူတို့ဘာသာ သူတို့
လည်း ရသမျှကို သင်ယူခဲ့ကြတောပါပဲ။ မိခင် အနည်းဆပါး
လောက်ကတော့ နေ့ကလေးထိန်းကော်ငါးတစ်ခုကို သူတို့
ကိုယ်တိုင် တဗြား ပိုပြီး စိတ်ချမ်းသာပျော်ဆွင်စရာ တစ်ခုခု
လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ကလေးတစ်ယောက်ကို သွားပို့ထားပို့
နေရာတစ်နေရာအဖြစ်ပဲ သဘောထားတတ်ကြပါတယ်။
ဒါပေမယ့် ကောင်းတဲ့ ကော်ငါးပျိုးနဲ့ ကျောင်း သူတို့ဟာ အဲဒီလို
လုပ်လို့ မရကြတော့ပါဘူး။ ပြီးတော့လည်း လျှစ်လျှု၍ အဲ
ထားရတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်အတွက် တစ်နေ့မှာ နာရီ
နည်းနည်းလောက် ကောင်းကောင်းပြုစုစောင့်ရှုရာက်ခံရရင်ပဲ
မဆိုးလှုဘူးလို့ ဆိုရမှာပေါ့လေ။

လုပ်ရကိုင်ရတဲ့ နေရာမှာ အခက်အခဲရှို စိတ်အနောင့်
အယုက်လည်း ဖြစ်ရပေမယ့် သားသမီးကို တကယ်ချစ်တဲ့
မိခင်တစ်ယောက် သူမရဲ့ ကလေးကို ကလေးထိန်းကော်ငါးကို
ပို့တာဟာ ကလေးရဲ့ ကောင်းကျိုး တစ်ခုတည်းအတွက်သာ
မဟုတ်ဘဲ၊ တစ်နေ့ကို (၂) နာရီလောက် ကလေးကို သူမရဲ့
အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ မထားဘဲ၊ ကော်ငါးမှာ ထားတဲ့ အတွက်
သူမဟာ သူမရဲ့ ကလေးအတွက် ပိုပြီး မိခင်ကောင်းဖြစ်လာ
အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တယ်လို့ နားလည်းအဲယူထားလို့ပဲ ဖြစ်
ပါတယ်။ အဲဒါကို ကောင်းတယ်လို့ ကျော်တော်လည်း ယူဆ
ပါတယ်။

ဒိမ်များနှင့် အပြောင်းအလင့်အပ်မှု ■ ၅၀

ကျွန်တော် နယ်များနေ့တုန်းက ကျွန်တော်
သားသမီးတွေဟာ ငယ်ကြပါသေးတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်
တော်ရဲ့ နှင့်သည်ဟာ မနက်ပိုင်းနဲ့ မွန်းလွှဲပိုင်းတွေမှာ ကလေး
တွေနဲ့ ဗဟိုပန်းခြေကို နေ့တိုင်းလိုလို သွားလေ့ ရှိပါတယ်။
တွေ့မြှားမိခင်တွေလည်း အဲဒီလိုပဲ သတို့ကလေးတွေကို ခေါ်
လာကြတာပါပဲ။ အဲဒီထဲမှာ သူတို့ကလေးတွေအတွက် ကျွန်
တော်ဆီက အကြံညာ၏လာမောင်းခဲ့ကြဖူးတဲ့ မိခင်တွေ
လည်း ပါတာပေါ့လေ။ သတို့က သူတို့ရဲ့ တိုက်ခန်းတွေမှာ
ပန်းခြေပါတာကို ပိုကြောက်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လိုအပ်
ရင်လည်း မိုင်ဝက်လောက် လမ်းလျောက်ချင် လျောက်
ရပါစေပေါ့။ တကယ်တော့ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ သားသမီး
တွေအတွက် လေကောင်းလေသနဲ့နဲ့ သူငယ်ချင်း အပေါင်း
အသင်းကို ပေါင်းစပ်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်
အတွက်လည်း လူမှုဆက်ဆံရေး ပိုကောင်းလာတယ်လို့
ယုံကြည်ခဲ့ကြပါတယ်။ သားသမီးတွေ ကြီးပြင်းလာဖို့ရော့
မိခင်တွေ စိတ်ချမ်းသာ ပျော်ဆွင်မှုရရှို့ အတွက်ပါ သင့်တော်
တဲ့ နေရာတစ်ခု ရှာထားတာတွေကတော့ ကောင်းပါတယ်။

တွေ့မြှားနေရာတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ သွားနေကြည့်ခဲ့
ကြတဲ့အချိန်မှာ ပန်းခြေကောင်းကောင်းတွေ မရှိသလောက်
နည်းပါးတာနဲ့ မိခင်တွေလည်း ပန်းခြေကို အတော်အသုံးနည်း
ပါးကြတာကို တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ တိုက်ခန်းတွေမှာ နေထိုင်

၁၂ အမောင်နိုးသစ်

ကြတဲ့သူတွေလောက်ပဲ ပန်းခြံကို နှစ်သက်သောကျကြတာ
ဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမယ်ထင်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ပြတင်း
ပေါက်တွေကနေ ကြည့်လိုက်ရင် မြေက်ခင်းကလေးတွေ
မြင်နိုင်တဲ့ ဆိမ်မျိုး ပိုင်ဆိုင်ကြတဲ့သူတွေအတွက်ကတော့
ဆိမ်ထဲမှာ နေရတာကို ကျေနှပ်နှစ်သက်တတ်ကြပါတယ်။

တကယ်တော့ မိခင်တွေအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ သားသမီး
တွေကို ချုပ်ထားပစ်ခဲ့စရာ မလိုသလို၊ သူတို့ရဲ့ ဆိမ်မှုကိစ္စ
တွေကိုလည်း လျှစ်လျှော့ထားခဲ့စရာ မလိုဘဲ စုစုးတွေ၊ ဆုံးဖို့
လွယ်ကူတဲ့ ပို့ပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ နည်းလမ်းတွေ ရှိရပါမယ်။

ကျွန်ုင်တော်ကတော့ ကြီးမားတဲ့ ကျွန်ုင်တိုက်သစ်ကြီး
တွေဟာ ဘယ်ကုန်တိုက်မှာမှ ကြီးကြီးမားမားနဲ့ နှစ်သက်
ကြည့်နှုံးစရာကောင်းတဲ့ မိခင်နဲ့ ကလေးများအတွက် ကလပ်
တွေ ဘာဖြစ်လို့ ထည့်ပြီး ဆောက်မထားရတာလဲဆိုတာကို
စဉ်းစားနေမိပါတယ်။ အသက်အရွယ် အမျိုးမျိုးရှိတဲ့ ကလေး
တွေအတွက် ပြင်ပကစားကွင်းတွေနဲ့ အတွင်းပိုင်း ကစားခန်း
ကြီးတွေ ရှိရပါမယ်။ အဆောက်အအုံကြီးထဲမှာ ကစားစရာ
ကားတွေ၊ အရုပ်တွေနဲ့ ကစားဖို့ ဆေးရောင်ခြယ်ဖို့ အခန်း
တွေ ရှိရပါမယ်။ လူပ်ရှားဆောင်ရွက်ပုံအလိုက် ဒီလို့
ခဲ့ခြားပြီးထားမယ်ဆိုရင် ကလေးတွေအနေနဲ့ ပို့ပြီး အာရုံ
ဝင်စား ပြုမ်သက်လာနိုင်ပါတယ်။ မိခင်တွေအချင်းချင်း
သူတို့ရဲ့ ကလေးတွေကို စောင့်ကြည့်ရင်း ထိုင်ပြီး စကားစမြည်

ဒေဝန္တများနှင့် အပြောင်းအလင့်တပ်မွှေ့ ၅၃

ပြောနိုင်အောင် သက်သောင့်သက်သာရှိတဲ့ ကုလားထိုင် မျိုးတွေ ရှိရပါမယ်။

မိခင်တွေက သူတို့ရဲ့ ကလေးတွေကို စိတ်ချုလက်ချထားခဲ့ပြီး ဧရာဝတီနိုင် အလှပြုပြင်နိုင်အောင်၊ မိခင်ချင်းစုစည်းဆောင်ရွက်တဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်နိုင်အောင် ကလေးထိန်းကော်မူးက ဆရာမတစ်ယောက် ကြိုးကြပ်တဲ့ အဓန်းတစ်ခန်းလည်း ရှိသင့်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ပန်းချိသင်တန်းတွေ၊ စက်ချုပ်သင်တန်းတွေနဲ့ ဖက်ရှင်ပြပွဲတွေကို စိတ်ဝင်စားကြတဲ့ မိခင်တွေ သူတို့လုပ်ချင်ရာလေးတွေ လုပ်နိုင်အောင်ပေါ့လေ။ စာအုပ်တွေ၊ လောလောဆယ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေ (သို့မဟုတ်) ကလေးပြုစားစွာရှောက်ရေး စတားတွေကို အပတ်စဉ် စုပေါင်းဆွေးနွေးနိုင်တဲ့ သီးသန့်ကလပ်တွေ ရှိရပါမယ်။ လုပ်လို့ရနိုင်တာတွေကတော့ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ တကယ် မရှိမဖြစ် အရေးကြီးတာတွေ ကတော့ မိခင်တွေမှာ အချင်းချင်း စုစုဝေးဝေးတွေ၊ ဆုံးနွေးတွေးပျော်ရွှင်လို့ ရသလို့ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကိုလည်း ပျော်ရွှင်လို့မယ့် နေရာမျိုးတွေ ရှိရပါလိမ့်မယ်။

သီတင်းပတ်တိုင်း တူညီတဲ့ အစီအစဉ်နဲ့ လွှာပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုတွေ ရှိတဲ့၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦးချင်းစီက အဲဒီအချိန်၊ အဲဒီနေရာမှာ သီပောင်းကျေမးပောင်းတွေနဲ့ မျှော်လင့်ပြီး အလုအထားတစ်ခုအနဲ့ လာရောက် နိုင်တဲ့ နေရာတစ်ခု

၁၄ ■ မဟန်နိုသစ်

ကို ကျွန်တော် ပုံဖော်ကြည့်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် သူတို့ရဲ့
သားသမီးတွေလည်းသူတို့ရဲ့ သူငယ်ချင်းဖြစ်ပြီးသား ကလေး
တွေနဲ့ တွေ့ဆုံးခွင့် ရကြပါလိမ့်မယ်။

ဒီလို ကလပ်မျိုး မရှိတာဘာ ကုန်တိုက်ကြီးတစ်ခုကို
တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်တဲ့သူတွေမှာ ဘယ်သူကမှ အဲဒီအတွေး၊
စိတ်ကူးမျိုး မရှိလို့ဘဲလား၊ ကုန်တိုက်ကြီးက တစ်စတ်စ
လူသိများလာပေမယ့် သူ ထည့်သွင်း စိစဉ်ပေးထားတာတွေ
အတွက် ဝင်ရွေ့ပြန်ရပါမလားဆိုပြီး သံသယ ရှိနေကြလို့လား
ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ မိခင်တွေကတော့
အခက်းငွေ ပေးကြမှာပဲလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတွေအားလုံးအနေနဲ့လည်း တန်လျာ
နေ့၊ ကနေ့ စနေနေ့အထိ မိခင်တွေ၊ ကလေးတွေ တွေ့ဆုံး
နိုင်တဲ့ နေရာတစ်ခုကို ဖန်တီးပေးပို့ စိတ်ဝင်စားသင့်ကြတယ်
လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ ဝန်းထဲမှာ ဒန်းတွေ၊ လျှော့
တွေ၊ သဲကျောင်းတွေနဲ့ မိခင်တွေအတွက် ကုလားထိုင်တွေ
ရှိရပါမယ်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းရဲ့ အောက်ထပ်ပိုင်းမှာ
ကလေးတွေကစားပို့ အခန်းတွေ ထားပေးရပါမယ်။ တကယ်
လို့များ ရန်ပုံငွေ လုံလုံလောက်လောက် ရှိမယ်ဆိုရင် ကလေး
ထိန်းကျောင်းက ဆရာမတစ်ယောက်ကို ငှားရမ်းသင့်ပါ
တယ်။ ဒါဆိုရင် ဆရာနဲ့ မိခင်တော်က ကလေးတွေ ကစား
ကြတာကို အလှည့်ကျကြီးကြပ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပြီး၊ အဲဒီအချိန်မှာ

ဒိမ်များနှင့် အပြောင်းအလင်လိုအပ်သူမှု ၁၁

ကျွန်တဲ့ မိခင်တွေအနေနဲ့ အစီအစဉ်ချထားတဲ့ အပ်စာလိုက်
အပန်းဖြေအနားယူမှု ဆိုင်ရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ၊ ဘာသာ
ရေးဆိုင်ရာ လူပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုတွေကို အေးအေးဆေးဆေး
ပြုလုပ်နိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တရာ့၊ ဘုရားရိခိုးကျောင်းတွေ
ကတော့ ပုံမှန် ကလေးထိန်းကျောင်းတွေ စည်းရုံးတည်ဆည်း
ထားတာတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ အဲဒါ
ကျောင်းတွေဟာ နေ့စဉ်ကလေးထိန်းကျောင်းတွေမှာ ထားဖို့
တတ်နိုင်ကြတဲ့ မိဘတွေအတွက် ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေါ်
မယ့် အခုတော့ ကျွန်တော်က ကလေးအတော်များများကို
ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းနိုင်သလို မိခင်အတော်များများကို
လည်း လူမှုရေးလူပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ ကြီး
ကြပ်ပေးနိုင်တဲ့ စနစ်တစ်ခုကို စဉ်းစားကြည့်နေပါတယ်။

မိခင်တွေရဲ့ အထိုးကျွန်ဖြစ်မှု ပြဿနာအတွက်
တွေားအဖြေ အတော်များများလည်း ရှိနိုင်ကောင်းပါလိမ့်
မယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့လေ၊ မိခင်တွေကို ပိုပြီး ရှေးဦး
ကျွန်တဲ့ လူဗျားအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ မတောင်းဆိုဘဲနဲ့ ရှိနိုင်ခဲ့
ကြတဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဘဝ၊ ရွှေ့မြှေ့ဗျားစွာ
တွေနဲ့ မိတ်လူပ်ရှားတက်ကြွေစရာတွေကို ပေးအပ်နိုင်ဖို့ ကျွန်
တော်တို့ ရှာဖွေမရှိနိုင်ဘူးလိုတော့ ကျွန်တော်က ဘယ်တော့မှ
ယုံကြည်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

မိဘများ၏ ရန်ပွဲများ

မိဘတွေ ရန်ဖြစ်ကြတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစချင်းကို
ပြောနိုင်တဲ့ အချက်တစ်ခုရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါ
တယ်။ အဲဒါကတော့ ရန်လုံးလုံးမဖြစ်ကြတာ ပိုကောင်းတယ်
ဆိုတာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် အမြဲလိုလို ဖြစ်နေကြတယ်ဆိုတာ
ကျွန်တော်သိပါတယ်။ လင်နဲ့မယား အသီးသီးကြားမှာ မပြု
မလည် ဖြစ်ကြတဲ့ အတိုင်းအဆနဲ့ ဖြစ်ကြပဲ အမျိုးမျိုး
ကွဲပြားခြားနားတတ်ကြပါတယ်။ တရာ့လင်ယောကျေားတွေ
နဲ့ အနီးမယားတွေက သူတို့အနေနဲ့ ဘယ်တော့မှ အော်တာ
ဟစ်တာ၊ တက္ခိုက္ခိုလုပ်တာ ဒါမှုမဟုတ် ပွဲစိပွဲစိ လုပ်တာမျိုး
မလုပ်ဘူး။ နောက်ဆုံး ဒေါသတာကြီး စိမ်းစိမ်းကြည့်တာမျိုး
တောာင် မလုပ်ဘူးဆိုပြီး သုန္တ္တာန်ချထားတတ်ကြတာလည်း
ရှိပါတယ်။ တကယ်ပါပဲ တရာ့ဆို နှဲတ်ခမ်းကို တင်းတင်းစွဲ

တာမျိုးတောင် မလုပ်ဘဲ ကိုယ့်ရဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်က သဘော
မကျတာ တွေ့ရှိနဲ့ကို အလျော့ပေးလိုက်လျော့တတ်ကြပါ
တယ်။ သူတို့က ချက်ချင်းကြီး နာခံအောက်ကျိုးလိုက်ရ
တာမျိုး ဖြစ်သွားတတ်တဲ့ ဒေါသစိတ်ကို ကြောက်ကြပါ
တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေအားလုံးဟာ အနည်းဆုံး ဒေါသ
နည်းနည်းလေးပါတတ်တဲ့၊ သဘောထားမညီညွတ်မှုဖြစ်တဲ့
ရန်ပွဲပုံစံတွေပါပဲ။ ကျွန်တော်က လုံးလုံးပြသာနာမတတ်
နိုင်တဲ့ တွေးခေါ်မြော်မြင်ပဲ ကွဲပြားခြားနားတာမျိုးကိုတော့
ခွေးနှေးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သဘောတရားအရ ခံစားမူအရာမှာ အလုံးစုညီညွတ်
ပြုလည်းမျှရှိတဲ့ မိဘတွေနဲ့ ကြီးပြင်းခွင့်ရမယ်ဆိုရင် ကလေး
တစ်ယောက်အတွက် ဂိုဏ်းကောင်းတယ်ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်
တော်တို့ ဝန်ခံရပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တဗြားပုံစံတစ်မျိုး
စဉ်စားမယ်ဆိုရင် အဲဒါဟာ ဘဝအတွက် ပြီးပြည့်စုံမှု ရှိတဲ့
ပြင်ဆင်မှုတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အနှေးနဲ့အမြန် ဆိုသလိုပဲ
ကလေးတစ်ယောက်ဟာ တဗြားကလေးတွေ၊ လူကြီးတွေ
နဲ့ သူကိုယ်တိုင်ကိုပဲ သူနည်းသူဟန်နဲ့ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြေား
အန္တရာယ် မရှိတဲ့ပုံစံနဲ့ အများအား ဖြင့် ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့ကြတဲ့
ဒေါသတရားမျိုးကို တစ်ခါတစ်ခါတော့ ဖြစ်မိတတ်တာပဲ
ဆိုတာကို သိလာမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၅၈ မဟောင့်သစ်

သေချာတာကတော့ ကလေးတစ်ယောက် အနေနဲ့
တကုပ္ပါဒ်ထဲနဲ့တဲ့ ဒေါသတရားနဲ့ အရှပ်ဆိုး အကျဉ်းတန်
တဲ့ စိတ်ခံစားမူတွေကို သူ့ရဲ့ မိဘတွေဆီက မဟုတ်ဘဲ
တြေားသူတွေဆီကနဲ့ သိမြင်နားလည်တာက ဂိုကောင်း
ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ဆိုတော့ သူ့ရဲ့ အခြေခံလုံခြုံမှုဟာ
သူ့မိဘနှစ်ပါးရဲ့ ဆက်ဆံရေး ခိုင်မာအားကောင်းမှုပေါ်မှာ
မူတည်နေတယ်ဆိုတာ သူ သိနေလို့ပါပဲ။

သူတို့ရဲ့ ဒေါသစိတ်ကို ဂရုဏ်စိုက် ထိန်းချုပ်ပြီး
ကြီးစားဟန်လုပ်ထားတဲ့ အမူသရာမျိုးလောက်သာ ဖော်ပြ
တတ်ကြတဲ့ မိဘမျိုးတွေနဲ့ မှန်မှန်ကန်ကန် စနစ်တကျ
ကြီးပြင်းလာခဲ့ကြရတဲ့ ကျွန်တော်တို့ အများစုဟာ မိဘတွေရဲ့
ဒေါသကို ဖော်ပြပု ဖော်ပြနည်း၊ စီစီးထိန်းချုပ်ပု ထိန်းချုပ်
နည်းနဲ့ အဲဒီဒေါသကြောင့် ကလေးတွေအပေါ်မှာ ဘယ်လို့
သက်ရောက်မှု ရှိတတ်တယ် ဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာ အရေးအကြီးဆုံး
အချက် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို စဉ်းစားမိတတ်ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် စိတ်ကုဆရာဝန်တွေရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်
တာကတွေက ကလေးတွေဟာ သူတို့မိဘတွေရဲ့ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့
စိတ်ခံစားမူတွေကို ရှတ်ချည်း ရုံးစမ်းသိမြင်တတ်တာမျိုးနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဘယ်လောက် အခြေခံ
ကျကျ သိကြတယ်ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းရှင်း ဖော်ပြ

တတ်ပါတယ်။ ကလေးတွေဟာ မိန့်ပိုင်းလောက်အတွင်း
ပြီးသွားတတ်တဲ့ ဆူပူကန့်ကျက် ပြောဆိုမှုမျိုးထက် တစ်နေ့
ကုန်ကြာအောင် တင်းမာပြီး ပြမ်းသက်နေတာမျိုးကို ပိုပြီး
စိတ်အန္တာင့်အယုက် ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။

မိခင်တစ်ယောက်က ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ်နဲ့ ပစ်
ခေါက်လိုက်တာ၊ အခင်တစ်ယောက်က သူမရဲ့ မျှက်နှာကို
ပစ်ရှိက်လိုက်တာမျိုး လုပ်ဖို့ဆိုတာတော့ မဟုတ်ဘူးနော်။
အဲဒါထက်စာရင် ခွင့်ပြုလိုက်တာက ပိုကောင်းပါတယ်။
တြေားမိဘတစ်ဦးရဲ့ ရင်ထဲမှာ စွဲခွဲမြှုမြှု နာကျင်ကျွန်စွဲခဲ့နိုင်
တဲ့ (သို့မဟုတ်) ကလေးတစ်ယောက်ကို အချိန်အကြာကြီး
ကြောက်ရှုံးစွဲနိုင်တဲ့ ရက်ရက်စက်စက် စောကားမှုမျိုး၊
ပြီးပြောက်မှုမျိုးထက်စာရင်တော့ ထိုးလိုက် ရှိက်လိုက်တာ
က ပိုပြီးကောင်းရင် ကောင်းနိုင်ပါတယ်။ ရှုပ်ပိုင်းအရပ်
ဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်ပိုင်းအရပ်ဖြစ်ဖြစ် နာကျင်ခံစားမှုဟာ နာကျင်
ခံစားစေတာပါပဲ။ အဲဒါတွေဟာ လူတစ်ယောက်အတွက်
အောသဖြစ် ခါးသီးကျွန်ခဲ့စေတတ်သလို့၊ တြေားတစ်ယောက်
အတွက် အပြုစ်တစ်ခု ဖြစ်ကျွန်ခဲ့စေတတ်ပါတယ်။ တြေားမြည့်
မြည့် ဖြစ်ကျွန်နေတတ်တာမျိုးတွေပေါ့လေ။ ပျော့ပျောင်းတဲ့
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းချုပ်မှုမျိုးအတွက် တြေားအကြောင်း
တစ်ချက်ကတော့ ထိုးတာရှိက်တာတွေ၊ ဒါမှုမဟုတ် အော်

၆၀ ■ မောင်နိုးသစ်

ငောက်တာမျိုးတွေဟာ ရှုက်စရာ ကောင်းပါတယ်ဆိုတဲ့ ခံစားမှုမျိုးနဲ့ ကြီးပြင်းလာခဲ့ကြတဲ့ မိဘတွေအနှင့် တကာယ်လို့ အဲဒီလိုမျိုး သူတို့လုပ်လိုက်မိပြီဆိုရင် အချိန်အကြာကြီး မလုပ်ထိုက်လေခြင်းဆိုပြီး ခံစားနေရနိုင်ပါတယ်။

တကာယ်လို့ ကလေးတစ်ယောက်ရှုံးမှာ ပြသသနာ ပေါ်လာတဲ့အခါမျိုး မိုက်မိုက်မဲမဲ အဲဒီပြသသနာကို ဆက်ပြီး အမှားမှားအယွင်းယွင်း လုပ်မယ့်အစား ရန်ဖြစ်တာကို ခဏ ရွှေဆိုင်းထားလိုက်ရင် ကောင်းမလေား။ တကာယ်တော့ သူတို့ တွေ့သာ အဲဒီအချိန်မှာ စွဲငွေ့စွဲငွေ့ပျော် ဆက်ဆံနိုင်မယ်ဆိုရင် ရှောင်လွှဲလို့ မရနိုင်ဘူး ထင်ရတဲ့ အဲဒီပြသသနာကို သူတို့ နှစ်ယောက်တည်း ရှိတဲ့ အချိန်အထိ ခဏရှောင်လွှဲထားလိုက်တာက မိဘတွေအတွက်ပိုပြီး အသိပညာ ရှိရှာကျတာ အသေ အချာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ (သူတို့တွေ့သာ ရန်ဖြစ်တာကို မေ့ရင်တောင် မေ့သွားနိုင်တယ်) ဒါပေမယ့်လို့ သူတို့ရဲ့ ကလေး ရှုံးမှာပဲ တစ်နာရီလောက်ကြာအောင် စိတ်ဆိုးမာန့်ဆိုး ပြစ်တင်ပြောဆိုနေမယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်လို့ရလွှာမျိုး ရလာ မယ်လို့ ပြောဖို့ ခက်သွားမှာပါပဲ။ ကလေးတစ်ယောက် ကြောင့် ရန်ဖြစ်တာကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်တာဟာ အဓိပ္ပာယ် ရှိသလို လက်တွေ့လည်း ကျပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရှိဖို့ အခါအခွင့် သင့်ဖို့လည်း

အရေးကြီးပါတယ်။ ကလေးက စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး ပြောနေတဲ့ အသံတွေကို တံခါးပေါက်ကနေ ကြားသွားမယ်၊ သူနှင့်မှုန်ပြီး အပြစ်တစ်ခုခု ဖြစ်နေပုံရတဲ့ မိဘတွေကို သူ တွေ့သွားမယ်၊ သူတို့ဟာ ထူးထူးခြားခြား ဉှမ်သက်နေမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ကို စိတ်ဆိုးဆိုးနဲ့ အခန်းထဲက ထွက်သွားဖို့ အမိန့်ပေးမယ်ဆိုရင်တော့ သူဟာ တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေထက်ကို ပိုပြီး ဆိုးဆိုးဝါးဝါး တွေးထင်စဉ်းစားသွားပါလိမ့်မယ်။ လူမှုရေး နည်းပရီယာယ်တစ်ခုသုံးပြီး ရှင်းလင်းပြောပြတာက ပိုပြီး ကောင်းတာပေါ့လေ။ ဥပမာ— “ဖေဖေတို့ မေမမတို့မှာ စိတ်ဆိုးစရာ ပြသသနာတစ်ခု ဖြစ်နေလို့ပါကြာ၊ လာ တို့တွေ တြေားတစ်ခုခု လုပ်ကြတာပေါ့” ဆိုတာမျိုးပေါ့ဖြား။

ခင်ဗျားတို့ကတော့ ကျွန်ုတော်က ရန်ဖြစ်တာတွေဟာ မလွှဲမရှောင်သာ ကိစ္စမျိုးလို့လည်းပြောရဲ့၊ ပြီးတစ်ခါ အဲဒီလို ရန်ဖြစ်တာတွေဟာ ကလေးတွေကို ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးနဲ့ စိတ်ထိခိုက်သွားစေနိုင်တယ်လို့ ပြောပြန်ရော၊ လုံးချာလိုက်နေတာပဲလို့ ထင်ကြမှာပါပဲ။ နည်းနည်းလေးပိုပြီး အပြုသော ကျွန်ုတော်တို့၊ သောာထားကြရအောင်နော်။

အရေးအကြီးဆုံးအချက်က မိဘတွေရဲ့ ရန်ပွဲတွေမှာ သူတို့ရဲ့၊ အပြောအဆို အမူအရာတွေနဲ့ ရန်ဖြစ်တဲ့ အကြိမ်အရောဘတွက်တွေ မဟုတ်ဘဲ မိဘနှစ်ပါးရဲ့ အခြေခံဆက်ဆံ

၆၂ ■ မောင်စိုးသတ်

ရေးနဲ့ သူတို့ရဲ့ ရန်ပွဲတွေမှာ သူတို့ဖွင့်ထုတ် ဖော်ပြလိုက်တဲ့
ဖော်ပြချက်တွေသာ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။
တကာယ်လို့ သူတို့ဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် နှစ်နှစ်
ကာကာ ချို့ကြမယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် လေးစားမှု
ရှိကြမယ်။ ဘဝရည်မှန်းချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးလည်း
တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အခြေခံအားဖြင့် သဘောထား
ညီညာတ်မှုရှိကြမယ်။ သူတို့နဲ့ ကလေးတွေမှာ သူတို့တပ်ဆင်
ပေးချင်တဲ့ တွေးမြင်ယုံကြည်မှုတွေပေါ်မှာလည်း အခြေခံ
အမြင်ချင်း တူကြမယ်ဆိုရင်၊ သူတို့ ရန်ဖြစ်တဲ့အခါမှာလည်း
သိပ်အရေးမကြီးတဲ့ ငွေကြေးကိုစွဲ၊ ခွေးမျိုးသားချင်းကိုစွဲ၊
ဖဲရိုက်တဲ့ကိုစွဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု စတာမျိုး
တွေလောက်ပဲ အမိက ဖြစ်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရန်ပွဲတွေကို
လည်း ဖြစ်နိုင်သူ့ အမြန်ဆုံးရပ်ပစ်ဖို့ ကြုံးစားကြမယ်ဆိုရင်
တော့ သူတို့ကြောင့် သူတို့ကလေးတွေ သိပ်စိတ်ထိခိုက်
ခံစားကြရမယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ တကာယ်ဖြစ်နေတဲ့ ရန်ပွဲ
တွေကနေ ကျိုန်ဆဲတိုင်းတွေမှုတရုံးကို ဘယ်လိုဖယ်ရှားပစ်
ကြမယ်၊ ပြီးတော့ အဲဒီရန်ပွဲတွေကနေ ပညာရေးဆိုင်ရာ
တန်ဖိုး အနည်းအကျဉ်းလောက်ကိုတောင် ဘယ်လို့ ရယူနိုင်
ကြမယ်ဆိုတာကို နည်းနည်းပို့ပြီး အသေးစိတ်ကျကျ ပြောဆို
ခွေးနွေးနှင့်ပါသေးတယ်။

ကလေးငယ်ကလေးတွေက သူတို့မိဘတွေရဲ့ အေါသ (သူတို့ကိုယ်တိုင်ရဲ့ အေါသ) နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပူပင်သောက ဖြစ်ရတတ်တဲ့ အမိကအကြောင်းတွေထဲက တစ်ခုကတော့ သူတို့ကိုယ်တိုင်ရဲ့ အေါသဟာ လူကြီးတွေရဲ့ အေါသထက် ပိုပြီး ပြင်းထန်ကြမ်းတမ်း၊ ပိုပြီး အရှင်းဆန်ဆန် ဖြစ်ပေါ် တတ်လို့ပါပဲ။

ကလေးငယ်လေးတွေဟာ သူတို့တွေအောင်နဲ့ သူတို့ မိဘကို အေါသထွက် စိတ်ဆိုးလောတဲ့ အချိန်မှာ အချိန်ပိုင်း ဓဏေပန်းလောက်တော့ အဲဒီအဖော (သို့မဟုတ်) အမေကို သူတို့သင်ဖယ်ရှား ပစ်ချင်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ ဟာ သူမိဘတွေပေါ်မှာပဲ လုံးဝမှုခို့အားထားနေရတယ်။ မိဘတွေဟာ သူကိုလည်း ချုစ်ကြတယ်ဆိုတာကို သိနေတော့ သူရင်ထဲမှာ စိုးရိုမ်ပူပန်စိတ်နဲ့ အပြစ်ရရှိမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်တွေ ပြည့်လျှမ်းနေတတ်ပါတယ်။ သူရဲ့ အေါသစိတ်ကို ထိန်းချုပ် နိုင်ဖို့ သူရဲ့ အရည်အသွေးပေါ်မှာလည်း သူ ယုံကြည်မှု မရှိသေးပါဘူး။ သူအနေနဲ့ လူတိုင်းလူတိုင်းအတွက် အသက် အန္တရာယ်ရှိတဲ့ တိုက်ခိုက်မှုပါင်း အကြံမ် (၁၀,၀၀၀,၀၀၀) လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ သိလောက်အောင် အထွေးအကြံ မရှိ ခဲ့သေးဘူးလေ။ သူက သူရဲ့ရန်ဖြစ်နေတဲ့ မိဘတွေမှာ သတ် ဖြတ်ဖို့အထိ ခံစားမှုတွေရှိရှိသာ မဟုတ်သေးဘဲ၊ သတ်ချင်ရင်

၆၅ ■ မောင်ရိုဘစ်

လည်း သတ်လောက်တယ်လို့ ယဉ်ဆမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိတ်ရောဂါကု ဆရာဝန်တစ်ယောက်ဟာ ပုံမှန် မဟုတ်တဲ့ မိတ်ပူပင်သောကတွေနဲ့ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ခံစား နေရတဲ့ ကလေးမျိုးတစ်ယောက်နဲ့ သူ့အလုပ်ကို လုပ်ရပြီ ဆိုရင် အဲဒီကလေးကို တစ်ခါတစ်ခါ မိတ်ဆိုးအော်သတွက် တောာက် သဘာဝအတိုင်းသာ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီအော် မိတ် ခံစားမှုဟာ တြေားသူတွေအတွက် အန္တရာယ်မရှိတဲ့ အကြောင်း၊ အဲဒီ မိတ်အော်သတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဝန်ခံပြော ဆိုတောာက် ကောာင်းတဲ့အကြောင်းတွေကို သူ မိတ်ချုလက်ချု ရှိလာအောင် ပြောဖို့ အချိန်သများကြီး အသုံးပြုရဖို့ များပါ တယ်။ အဲဒီလို့ လုပ်လိုက်တောာက် ကလေးကို အကြိုးအကျယ် မိတ်သက်သာရာ ရာသွားစေပြီး သူ့ရဲ့ ရောဂါလက္ခဏာတရီး ကိုလည်း တို့တက်ကောင်းမွန်လာစေပါသည်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ မိဘတွေ ရန်ဖြစ်နေကြတာကို ကလေးတစ်ယောက်က တွေ့သွားပြီဆိုရင် အဲခါဟာ ဘာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပြောပြရမှာ ဖြစ်သလို့ ဘယ်လိုဟာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ အဲဒီလိုမှ ကလေးဟာ အဲဒီရန်ဖြစ်မှုကြောင့် မလိုအပ် ဘဲ မိတ်ထိခိုက်ခံစားရမှာမျိုး မဖြစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမေ (သို့မဟုတ်) အဖေ တစ်ယောက်ယောက်က “တို့က ကား တစ်စီးဝယ်ဖို့ အင်းအခုံနှင့် ဖြစ်နေကြတာပါကျယ်၊ မင်းနဲ့

တွမ်ဖီ (Tommy) နဲ့ မင်းတို့ ကစားစရာတွေကြောင့် ရန်ဖြစ်ကြသလိုမျိုးပေါ့” စသည်ဖြင့် ပြောနိုင်တာပေါ့လေ။ “စိတ်မပူကြပါနဲ့။ မေမေတွေ့၊ ဖေဖေတွေ့ အားလုံးဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တစ်ခါလောက်တော့ စိတ်ဆုံးဒေါသ ထွက်တတ်ကြတာပါပဲ။ ဓမ္မလောက် အတွင်းလေးမှာပဲ အငြင်းပွားရန်ဖြစ်တာ ပြီးသွားပြီ။ တို့တစ်ထွေ တစ်ခါပျော် စရာကောင်းလာမှာပါကွယ်” အဲဒီလို အပြောမျိုးနဲ့ပေါ့ပျော်။

ဒါပေမယ့် အသေးအဖွဲ့ မပြုမလည် ဖြစ်တာမျိုးလေး ထွေကအစ ဖြစ်တဲ့အခါတိုင်း မိဘတွေက အဲဒီလို စကားလုံး မျိုးထွေသုံးဖို့ ကျွန်ုင်တော်က မဆိုလိုဘူးနော်။ အဲဒီလိုဆိုရင် တော့ လူတိုင်းအတွက် ပြီးငွေ့စရာတစ်ခု ဖြစ်သွားမှာအမှန် ပါပဲ။ အများစုကတော့ ရန်ဘယ်နှစ်ကြိမ်လောက် ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်တဲ့အခါ ဘယ်လောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖြစ်တတ် တယ်။ အဲဒီ ရန်ဖြစ်မှုတွေကြောင့် ကလေးဟာ ဘယ်လောက် ထိ စိတ်ထိခိုက် ခံစားရတယ်ဆိုတဲ့အပေါ်ပျော်မူတည်နေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိဘတွေ ရန်ဖြစ်ကြတာဟာ ဘာနဲ့ ပတ်သက်သလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းဆိုကို ကျွန်ုင်တော်တို့ ပြန်ချဉ်းကပ်သင့်ပါတယ်။ အလုပ်ကိစ္စ၊ ရုံးကိစ္စ စတာတွေက များများစားစား မဟုတ်ပါဘူး။ အခြေခံကျွဲ့ စဉ်းစားမှုကြောင့်ပဲ အများဆုံးဖြစ်ရ

၆၆ မဟာဝနိုဒ်

တာလို့ ဆိုရမှာပါပဲ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် သိပ်
လေးစားမူရှိပြီး ရင်ကျက်တဲ့ နေ့မောင်နှစ်တွေမှာတောင် တစ်
ချိန်မဟုတ်တစ်ချိန်မှာ တရို့အသုံးအစွဲ**ကြီး**တာမျိုးတွေ၊ မိတ်
ခွေးအပေါင်းအသင်း ရွှေးချယ်မှု၊ အများနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့ အပြု
အမူကလေးတွေအတွက် စီမံကိန်းတန်းချမှုတ်မှု၊
ကလေးတွေရဲ့ စည်းကမ်း စတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
အ**ကြီး**အကျယ် သဘောထားကွဲတတ်**ကြတယ်**ဆိုတာ
တွေ့လာရပါတယ်။

အဲဒီလို့ သဘောထားကွဲပြားလာတာကို တွေ့သွား
ကြတဲ့ မိဘတွေကို ကျွန်ုတ်တော် စကားပြောခဲ့တဲ့အချိန်မှာ
သူတို့ဟာ အဲဒီလို့ တွေးမြင်ယူဆပုံ ကွဲပြား**ကြတာကို** အတွေး
သဖြင့် လက်ထပ်ပြီး အစောင့်းကာလတွေ အတောာအတွင်း
မှာကို တွေ့ရှိခဲ့ရတာဖြစ်တယ်လို့ သိခဲ့ရပါတယ်။ နှုပါး
ကောင်းမွန်တဲ့ အိမ်ထောင်ဦးအစမျာာတင်ပဲ လင်မယား နှစ်
ယောက်စလုံးက သူတို့တွေ ဘယ်နေရာတွေမှာ ကွဲပြား**ကြ**
တယ်၊ ဘာ**ကြောင့်** ကွဲပြား**ကြတယ်**ဆိုတာတွေကို အခြေ
အတင် ပြောဆိုနေရင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်လာ
တတ်တဲ့ အေးအေးဆေးဆေး ခွေးနွေးပြောဆိုနေရင်းမှာ
ဖြစ်ဖြစ် သိမြင်လာခဲ့**ကြတာ** ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ တစ်
ယောက် အကြောင်းတစ်ယောက် နားလည်တာ**ကြပြီး** မကြာ

ခဏာဆိုသလိုပဲ အရင်တုန်းက သူတို့ မသိခဲ့ကြသေးတဲ့ သူတို့
ကိုယ်နှိုက်ရဲ့ အကြောင်းကိုလည်း သိမြင်နားလည်လာတတ်
ကြပါတယ်။

နားလည်မှုလွှဲများခဲ့တာဝေး လျော့နည်းလာပါတယ်။
သူများတော့ စိတ်ဆိုး စိတ်အမျှဝင်အယ်က် ဖြစ်စရာ သဘာဝ၊
ဒါမှုမဟုတ် ကြောင်းကျိုး မညီညွှတ်တဲ့ တွေးမြင်ယုံကြည်မှု
တွေ ရှိနေတယ်လို့ ပထမဆုံးသိမြင်လာတဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်
တစ်ယောက်ဟာ သူရဲ့ အကျင့်စရိုက်ကလေးတာချို့ကို ပြပိုင်
ဖို့ တိတ်တိတ်ကလေးပဲ ဆုံးဖြတ်လိုက်တတ်ကြပါတယ်။
ဝန်ခံတာမျိုးလည်း ရှိတာပေါ့လေ။ ဧရွားနှေးပြောဆိုမှုတစ်ခု
အပြီးမှာ မတူညီတဲ့ တွေးမြင်ယူဆမှုတွေ ရှိနော်းမယ်ဆိုရင်
တော့ သူကိုယ်ဝိုင်အတွက်ရော၊ တွေးသူအတွက်ပါ အဲဒါ
ဟာ ဘယ်လောက်အထိ အရေးပါတယ်ဆိုတာကို တစ်ဦး
ချင်းစီရဲ့ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုပေါ်မှာ အခြေခံပြီး လင်မယား
နှစ်ယောက်ဟာ စကားပြောလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မပြောဘဲနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်
အလျော့ပေးညိုနိုင်းမှု တစ်ခုခုကို လုပ်တတ်ကြပါတယ်။

ပြောရရင်တော့ အနီးမယားအနေနဲ့ သူမ စိတ်ထဲမှာ
ခါဟာ တော်တော်ရွှေးတဲ့ စိတ်ကူးပဲလို့ တိတ်တိတ်ကလေး
တွေးနေပေမယ့်၊ သူမယောကျိုား ကားအသစ်ဝယ်မှာကို
နောက်ဆုံး သဘောဝူ လက်ခံကောင်း လက်ခံမယ်ပေါ့ဖြား။

၆၈ မဟောင်နိုးသစ်

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲဒါဟာ သူမယောကျေားအတွက်
သိပ်အရေးကြီးနေတယ်ဆိုတာ သူမ သဘောပေါက်လို့။
နောက်တစ်ခုက တဗြားကိစ္စတွေမှာ သူမက သူအပေါ်
သိပ်လေးစားလို့ ချစ်လို့ပဲပေါ့ဖျေား။ သူမရဲ့ ယောကျေားအနေနဲ့
ကတော့ သူမရဲ့ အရကြောင်းပြချက်တွေကို သဘောမကျ
ပါဘူးလို့ ပြောမယ့်အစား လေယာဉ်ပျံတော့ တက်မမောင်း
ပါဘူးကွာလို့ ကတိပေးကောင်း ပေးနိုင်တာပေါ့လေ။

ကောင်းမှန်တဲ့ အိမ်ထောင်ရေးတွေမှာဆိုရင်တော့
အချစ်ကြောင့်ပဲ ရနိုင်ပွဲတွေ ပြောည့်ပြီးဆုံးသွားတတ်ပါတယ်။
ဒုက္ခတွေ၊ ပြဿနာတွေ ရှိနေတဲ့ အိမ်ထောင်ရေးတွေမှာတော့
ရနိုင်ပွဲတွေမှာ ပြောည့်သွားလေ့ မရှိတတ်ကြပါဘူး။ အိမ်
ထောင်ဖက်တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ကြားမှာ ကြီးမားတဲ့
ပဋိပဂ္ဂတစ်ခု ရှိနေပြီဆိုရင်တော့ အနည်းဆုံး အိမ်ထောင်
ဖက်တစ်ယောက်က တဗြားတစ်ယောက်နဲ့ ရှုပို့ဆို အရကြောင်း
တွေ ရှာတော့မှာပါပဲ။ အိမ်ထောင်တစ်ခုရဲ့ ပတ်ပတ်လည်
မှာ ဒီအတိုင်းသာ ရှိဘွားရင် တစ်နှေ့နှေ့ တစ်ချိန်ချိန် ကြီးမား
တဲ့ပြဿနာအဖြစ် ပေါက်ကွဲလာနိုင်လောက်တဲ့ ကိစ္စလေးတွေ
အတိအကျအားဖြင့် ရာနဲ့ချိပြီး ရှိနေတယ်ဆိုတာ ဘုရားပဲ
သိပါတယ်။

ကျွန်ုင်တော်ကတော့ ဘုရား စံပြုအိမ်ထောင်စုတွေနဲ့ ယိမ်း

အရာတိဝက်အောင် စာဆေးတိုက်

ရိဘများ၏ ရန်ပွဲများ ■ ၆၉

ယိုင်နေတဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေကိုပဲ ပြောနေသလို ဖြစ်နေတာ
ပေါ့လေ။ အများစုကထော့ အဲဒီနှစ်ခုကြားက အိမ်ထောင်ရေး
တွေလို့ ပြောရမယ်ထင်ပါတယ်။ ပြပြစ် ညီညာတ်မှုတွေဟာ
မိသားစုတွေရဲ့ အတွင်းပိုင်း အပြင်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ပြောက်မြား
လူတဲ့ အကြားအချက်တွေပေါ်မှာ မူတည်ပြီး သီတင်း
ပတ် တစ်ပတ်နဲ့ တစ်ပတ်၊ တစ်နှစ်နဲ့တစ်နှစ် အမျိုးမျိုး
အထွေထွေဖြစ်လာကြပါတယ်။

တရှို့၊ အချက်တွေဟာ မြင်သာထင်ရှားပါတယ်။
အိမ်ထောင်ဖက်တွေ ကိုယ်နှီးကိုဆိုက ဖြစ်လာတဲ့၊ ပိုပြီးများပြား
တဲ့ အချက်အလက်တွေဆိုရင် ပိုလိုတောင် မပြင်နိုင်အောင်
ကွယ်စုက်နေတတ်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အချို့လူတွေဟာ
စဉ်ဆက်မပြတ်တဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေ၊ အချို့ပွဲတော်တွေရှိနေတဲ့
မိသားစုဝန်းကျင် ခံစားမှုနဲ့၊ ကြီးပြင်းလာခဲ့ကြတာပါ။ အဲဒီ
အချက်က သူတို့ကိုယ်သူတို့ရဲ့ အိမ်ထောင်ရေးဘဝထဲမှာ
မကြာခဏ တိုက်ခိုက်မှုတွေရှုပြီး ပျော်ရွင်မှုကို ခံစားလာစေ
နိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သူတို့က အဲခါကို သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဝန်မခံ
သလို၊ အခြားသူတွေကိုလည်း ဝန်ခံလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။
သူတို့ဟာ တိုက်ခိုက်မှုတစ်ခုကို ဖြတ်သန်းပြီးတဲ့ အထိတိုင်
အောင် တကယ့်ချုစ်ခြင်းကို မခံစားတတ်ကြပါဘူး။ အိမ်နှီး

၃၀ မောင်နိုသစ်

နားချင်းတွေက အော်ဟန်ဆူညံးဟစ်ကြွေးသံတွေ၊ လက်ထပ်ပွဲတိုင်တည်ကျို့နဲ့သံတွေကို ကြားကြရမယ်၊ ပြုကွဲသွားမယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်နေတာပါပဲ။

အဲဒီ အီမ်ထောင်မှုဘဝကနေ အလားတူပုံစံအတိုင်း ဖြစ်လာမယ့် ကလေးဓားပေါက်ပွားလာနိုင်ပါတယ်။ အခါ အားလုံးရွှေ ဖြစ်လာတဲ့ မိသားစုတစ်ခုမှာ မကြာမကြာ ကျိုးကြောင်းမည်ညွတ်တဲ့ ရှိနှုန်းတွေကို ဖြစ်လာစေတတ်တဲ့ နောက်အချက်တစ်ခုကရတော့ မိသာတစ်ဦးနဲ့ သိပ်အဆင်မပြု တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်နဲ့ တြော်မိသာတစ်ဦးနဲ့ ရှုပ်ရည်အရ သိပ်တူလွန်းနေတတ်တဲ့အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် အမေက ကလေးကို ပြစ်တင် မောင်းမဲ့၊ အဟန်အတားလုပ်တဲ့အချိန်မှာ အဖေက ကလေး ခံစားရတာထင်ကို ပိုခံစားပြီး ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဆန္ဒ် ကျင် ကန့်ကွက်လာတတ်တာမျိုးပေါ့များ။ တကယ်လို့ အမေက မိသားစုထဲက တြော်ကလေးတစ်ယောက်နဲ့ တစ် သဘာတည်း တစ်ပုံစံတည်း ဖြစ်နေမယ်ဆိုရင်လည်း အမေလုပ်တဲ့သူက အဖေလုပ်တဲ့သူကို အဲဒီကလေးအပေါ်မှာ မျှမျှတတ် မရှိဘူးဆိုပြီး စွပ်စွဲကောင်း စွပ်စွဲလာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအခါ ကလေးတွေက မိသာတွေရဲ့ ပဋိပက္ခထဲမှာ ဝင်ပြီး သပ်ထိုးမြောက်ပင့်လုပ်ကြရင်းနဲ့ပဲ ရှိနှုန်းတွေဟာ ပွားသထက်

ပွားလာတတ်ပြန်ပါတယ်။

ကံကောင်းထောက်မတာကတော့ အိမ်ထောင်ရေး
တင်းမှာမူထွေကို ဖြစ်လာစေတတ်တဲ့ ယေဘုယျအချက်တွေ
ကို ဟိုတုန်းကထက်ပိုပြီး လူများစုက သိလာကြပြီး၊ သူတို့
ရဲ့အိမ်ထောင်မူပြသာနာ အခက်အခဲတွေကို အနီးမောင်နှင့်
နှစ်ယောက်စလုံး မားလည်ကျော်လွှားနိုင်အောင် အကူအညီ
ပေးပို့ အဆင်သင့် ရှိနေကြတဲ့ ကျော်းကျင်သူပညာရှင်တွေ
လည်း နယ်ပယ်အမျိုးမျိုးမှာ ရှိလာကြပါပြီ။

လက်ထပ် ထိမ်းမြှားမူ လမ်းညွှန်ဆေးခန်းတွေနဲ့
စိတ်ကုပညာရှင်တွေ ရှိနေကြပါပြီ။ တရာ့၊ ဘုရားကျောင်း
တွေက ဘုန်းတော်ကြီးတွေဆိုရင်လည်း ဒုက္ခဖြစ်လာနိုင်တဲ့
အကြောင်းတရားတွေကို အနီးမောင်နှင့်တွေ သိမြင်နားလည်း
လာအောင် ကူညီပေးတဲ့နေရာမှာ အတော်ကျော်းကျင် ကောင်း
မွန်ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

အဘားတို့နဲ့ သင့်မြတ်စိုး

တစ်ခါတုန်းက ဟောသီ စိတ်မချမ်းသာစရာ စာတစ်စောင်ကို ကျွန်တော် လက်ခံရရှိခဲ့ပါတယ်။

“ဆရာ မကျေလည်စရာ ပြသေနာဝေးမှာ အဘား ထွေဟာ ထိပါးစောကားတာထက် အပြုသလာ ပိုပြီး ဇော်ကြတယ်လို့ ဆရာက ယဉ်ဆတဲ့အကြောင်း ရေးထားတဲ့ စာအုပ် အပေါ်မှာ ငယ်ဆယ်နဲ့ပို့တဲ့ မိစင်တွေက ကျေနှပ်သသောကျ စရာ ရှိတယ်လို့ တစ်ခါက ဆရာ ပြောခဲ့တယ်နော်။ အဲဒီလို ကျွန်မ နားလည်ခဲ့တယ်လေ။ ကျွန်မကို ယုံပါဆရာ၊ အများ အားဖြင့် အဘားဝေးဟာ ထိပါးစောကားတတ်ကြပါတယ်။

“ပထမဆုံး ကျွန်းမစိတ်ထဲမှာ မကျေနှပ်မှု စဖြစ်လာ တာက ကျွန်မမှာ ကိုယ်ဝန်ရှိလာတဲ့ အချိန်မှာပါ။ ကျွန်မရဲ့

ထရာတော်ကောင်းကောင်း တော်ဝါယာ

ယောက္ခမ မိန့်းမသူကြီးက “မွေးလာမယ့် ကလေးကတော် ငါသားနဲ့ တူမှာပါပဲ”၊ “သူကတော် သူ့အဖေလိုပဲ ဉာဏ် ကောင်းမှာပဲလို့ ငါထင်တယ်” ဆိုတဲ့ အပြောမျိုးတွေ ပြောပြောနေတဲ့ အချိန်လို့ ပြောရမှာပါ။

“ကလေးလေး မွေးလာပြီခုံကတည်းက အထူးသဖြင့် ကလေးကို နောက်ဖေးတည်တဲ့ အလေ့အကျင့် လုပ်ပေးတဲ့ နေရာမှာ၊ (ကျွန်ုင်မယောက္ခမက ခိုင်မာတဲ့ လူမှုကျင့်ဝတ်တရား နဲ့ စောစောစီးစီး စည်းကမ်းချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးသင့်တယ်လို့ ယူဆပါတယ်။) ကလေးကို အတင်းအကျပ် ကျေးမွှေးပြီး ကျွန်ုင်မက ငြင်းဆန်တဲ့ နေရာမှာ ကလေးအနေနဲ့ တိုက်မိ ဆောင့်မိသွားနိုင်၊ အမှားအယွင်း တစ်ခုခုရှိသွားနိုင်၊ ဉာစ ပတ် ပေတူးသွားနိုင်တယ်ဆိုတာ သိလျက်နဲ့ ကျွန်ုင်မက ကလေးကို သူ့ဘာသာသူသူ သိလာအောင် လွှတ်ပေးထားတာ တွေပေါ်မှာ အမြဲလိုလို ပြစ်တင်ဆန့်ကျင်မှုတွေနဲ့ ကြုံထွေခဲ့ရ တော့တာပါပဲ။

“ကျွန်ုင်မရဲ့ ယောက္ခမကြီးက သူမရဲ့ အတွေ့အကြံနဲ့ သက်တမ်းအရ ဘယ်ဟာ အကောင်းဆုံးဆိုတာကို သူ သိတယ်။ တကယ်လို့ အဲဒါကို လက်မခံရင် ကျွန်ုင်မတို့ မှားမှာပဲလို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်ုင်မအနေနဲ့ ဝန်ခံရမယ်ဆိုရင် မကြာမကြာ သူမပေးတဲ့ အကြံဉာဏ်တွေဟာ ကောင်းပေ

၃၄ မောင်နိုးသစ်

မယ့် သူမရဲ့ အာဏာပါဝါပြတဲ့ အပြောအဆို အမူအရာ
တွေကို လက်မခံနိုင်တာနဲ့ ကျွန်မက ငြင်းပယ်ပစ်လိုက်
တာထွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ ယောက္ခမကြီးကတော့ သူမရဲ့
အကြောဏ်ပေး ပြောဆိုတာတွေကို ကျွန်မ လက်မခံတာဟာ
ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သက်သက်ငြင်းဆန်တာ၊ သိက္ခာချု စောကား
တာလို့ ယူဆပါတယ်။

“ကျွန်မတို့က တစ်နှစ်မှာ နှစ်ကြီးမှ သုံးကြီးမှ လောက်
အခါကြီး ရက်ကြီးတွေမှာ သူမဆို သွားလည်ပတ်လဲ ရှိပါ
တယ်။ အဲဒီအခါမျိုးတွေမှာ ကျွန်မရဲ့ ပြင်ပစိတ်ဝင်စားမှု
တရို့၊ (ကျွန်မရဲ့ အိမ်ထောင့်တာဝန်တွေကို မထိခိုက်စေတဲ့)
ကို အလကား အရရေးမပါတဲ့ ဟာတွေလို့ ပြောပြီး ကျွန်မတို့မှာ
အပြစ်ရှိသလိုမျိုး ခံစားလာရအောင် သူမက လုပ်တတ်ပါ
တယ်။ တစ်ခါ ကျွန်မက ကလေးထိန်းတစ်ယောက်လောက်
တော့ ခေါ်ရလိမ့်မယ် ထင်တယ်လို့ ပြောလိုက်မိပြီဆိုရင်
တော့ သူမကို စောကားလိုက်သလို ဖြစ်သွားတော့တာပါပဲ
ရှင်။”

“တစ်ခါတလေတော့ ကျွန်မကလေးကို ကျွန်မရဲ့မိခင်
နဲ့ ခဏာတဖြူတ်ထားခဲ့ဖို့ ဆန္ဒရှိတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
ဆဲဒီအခါမျိုးမှာ ကျွန်မယောက္ခမကြီးက သူမရဲ့ တစ်ကိုယ်
ကောင်းဆန်မှုကို သဘောထားကြီးမှုနဲ့ ဟန်ဆောင်ပုံးကျယ်
ပြီး မသိချင်ယောင် ဆောင်နေတတ်ပါတယ်။”

ဆရာတော်ကောင်း တန်ခိုက်

အဲဒီ အဘွားရဲ့ အမှားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခင်ဗျား
အနေနဲ့ ဧရွေးနွေးနေဖို့တောင် မထိက်တန်ပါဘူးလို့ တွေး
ကောင်းမှ တွေးမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ပိုပြီးရိုးစင်းတဲ့ အခြေအနေ
တစ်ရပ်မှာ သိသာထင်ရှားဖြစ်ချင်မှဖြစ်မယ့် အချက်အလက်
တွေကို ပုံကြီးချုံထားတဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ်မှာတော့ ပိုပြီး
လွယ်လွယ်ကူကူ မြင်ရတတ်ပါတယ်။ လုံးဝ ရှင်းလင်းတယ်
လို့ ယူဆရတဲ့ အချက်တစ်ခုကတော့ အဲဒီ အဘွားဟာ
တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ရှုံး အာဏာပါဝါ သုံးချင်ရှုံးသာ မကပါ
ဘူး၊ သူမဟာ သိပ်မနာလို့ ဝန်တိုတတ်တယ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်
မယ်။

ဒီထက်ပိုပြီး ကျွန်ုင်တော်တို့ မဧရွေးနွေးခင်မှာ ကျွန်ုင်
တော်တို့ ဝန်ခံသင့်တာကတော့ ဒီပြဿနာရဲ့ ဘက်တစ်ဖက်
တည်းကိုပဲ ကျွန်ုင်တော်တို့ ကြားခဲ့ရသေးတယ် ဆိုတာပါပဲ။
နောက် ကျွန်ုင်တော်အတွက် ဆက်ပြီးအံ့အားသင့်ရတာက
တြေးဘက်တစ်ဖက်က အတ်လမ်းကို ကြားပြီးတဲ့ အချိန်မျိုး
မှာ အိမ်တွင်းရေး ပဋိပက္ခတွေဟာ သိပ်ပြောင်းလဲသွားတတ်
တာကြောင့်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လို့ ခုခြားကိုစွဲမှာတော့ အဘွား
ဘက်ကအပြောကို ကြားပြီးတဲ့အချိန်မှာလည်း အဲဒါက ကျွန်ုင်
တော်တို့ရဲ့ စိတ်ကို သိပ်များများစားစား ပြောင်းလဲသွားစေ
နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ ကျွန်ုင်တော် ထင်တယ်လေ။ တကယ်

၃၆ မောင်နိုးသစ်

လို့များ ပါဝင်လွှပ်ရှားနေကြတဲ့ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ကို
တစ်ပြိုင်နှက်တည်း အတူတူတွဲပြီး ကျွန်တော်တို့ ကြည့်နိုင်
မယ်ဆိုရင် မိမင်းယောက် ဒီပဋိပက္ခဖြစ်လာနိုင်အောင် ပြုလုပ်
တဲ့နေရာမှာ တရုံးအစိတ်အပိုင်း ဓာတ်ကို သူမကိုယ်တိုင် မသိ
လိုက်ဘဲနဲ့ကို ပါဝင်လွှပ်ရှားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆရမှာပဲ။
ဘက်တစ်ဖက်ဟာ တကယ်ပဲ ရန်လိုတိပါး ချင်သူ ဖြစ်နေ
ခဲ့ရင်တောင်မှ ရန်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ဖို့ရာမှာ နှစ်ယောက်ရှိဖို့ ဝော့
လိုတာပါပဲ။

ကျွန်တော်က ဒီမိမင်းနဲ့ အဘားလုပ်သူကြားမှာ ဘာ
တွေ ဖြစ်နေကြတယ်ဆိုတာကို အသေအချာသိချင်ဟန်
မအောင်ချင်တာ အမှန်ပါပဲ။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ကျွန်
တော်ဟာ ငင်ဗျားလိုပဲ စဉ်းစားကောက်ချက်ချိနိုင်ဖို့ စာ
တစ်စောင်ပဲ ရှိခဲ့တာ မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်က
အများစုံ ဘုံးလက္ခဏာရှိတဲ့၊ အလားတူ ပြသသနာမျိုးတွေဖြစ်တဲ့
အနောင့်အယုက်ပေးနေတဲ့ အဘားကို သည်းညည်းမစံနိုင်
ကြတော့တဲ့ မိမင်းယောက်တွေ အများကြီးနဲ့ အလုပ်သဘာအရု
ဆက်နွယ်နေတယ်လေ။ ငင်ဗျားကတော့ ကျွန်တော်အနေနဲ့
အဲဒီ စာရေးသူမိမင်းယောက် သိပ်ပြီးအလွယ်တကူ လက်မြှောက်
အရှုံးပေးတာ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆမယ်ဆိုရင် သိပ်မျှမျှတာတ
ရှိလိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်ကောင်းထင်မှာပါပဲ။ သူမက

တရို့နေရာတွေဖြစ်တဲ့ အညွစ်အကြော်ဗျာနှင့်တဲ့ အလေ့အကျင့်၊ အစားအစာ ကျေးမွေးတာ၊ သိပ်ပြီးလွန်ကျံ့အောင် အကာ အကွယ် ပေးတာမျိုး၊ ကောင်းအောင် လုပ်ပေးတာမျိုး၊ ဝေးပေါ့လေ။ အဲဒီနေရာမျိုးတွေမှာ နိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်ထား နိုင်တယ်လို့ ပြောချင်ပုံရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီမိခင်ငယ်ဟာ ကလေးထိန်းကိစ္စမှာ သိသိသာသာ အလျော့ပေးထား ပါတယ်။ သူမမှာ သိပ်ကို လက်မြှောက်အရှုံးပေးတော့မယ် ဆိုတာကို အရေးအပါဆုံး ပြသလိုက်တဲ့ သက်သေအထောက် အထားကတော့ သူမရဲ့ အပြစ်တင်တဲ့လေသံနှင့် နာကျင်ခံစား ချက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ သိပ်တော့ မကောင်းလှဘူး ပေါ့ဖျား။

အခြေခံပြသသနာကတော့ အဲဒီလို မိခင်ငယ်တစ် ယောက်ဟာ အဘွားလုပ်သူရဲ့ စိတ်မှာ နာကျင်ခံစားသွားရမှာ ကို စိုးရိမ်သလို၊ စိတ်ဆိုးအောင် လုပ်လိုက်သလို ဖြစ်သွား မှာကိုလည်း စိုးရိမ်တတ်ကြပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ အကြောင်းအချက် တော်တော်များများ ရှိပါတယ်။ မိခင်ငယ်ဟာ နှစ်ယ်ပျို့ဆုံးဆဲ ဖြစ်ပြီး အတွေ့ အကြံလည်း မရှိပါဘူး။ သူမမှာ နောက်ထပ် ကလေးတစ် ယောက် နှစ်ယောက် ရှိလာတဲ့အချိန်မှာဆိုရင်တော့ သိပ်ပြီး ကြောက်လန်းတော့မှာမဟုတ်တာ သေချာပါတယ်။ ဒါပေ

၃၈ မောင်နိုသစ်

မယ့်လို့ အဲဒီ မိခင်ဖြစ်ခါစတစ်ယောက်ရဲ့ ရှာက်ကြောက်တတ်
မူးပော့ အတွေ့အကြံမူးမူးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ စိတ်ကုသမူလုပ်ငန်းကနေ့ ကျွန်ုတော်တို့ သင်ယူ
လေ့လာခဲ့တာကတော့ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် မိန့်ကဗေား
တစ်ယောက်ဟာ သူမရဲ့ မသိစိတ်ထဲကနေ့ သူမရဲ့ မိခင်နဲ့
ယူဉ်ပြုင်နေတတ်တယ် ဆိုတာပါပဲ။ သူမက ဒီအချိန်မှာ
စွဲမက်စရာကောင်းတဲ့ မိန့်ကဗေား တစ်ယောက် အဖြစ်
စိတ်ကူးယဉ် အချစ်နယ်ပယ်ထဲကို ဝင်ရောက်ဖို့နဲ့ သားသမီး
မွေးဖွားဖို့ သူမရဲ့ အလျဉ်းရောက်ပြီလို့ ယူဆတတ်ပါတယ်။
သူမရဲ့ မိခင်ဟာ နောက်တန်းကုလားထိုင် ပြောင်းထိုင်ရမယ့်
အချိန်လို့လည်း တွေးထင်ယုံကြည်တတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီလို့ ယူဉ်တဲ့ အားပြုင်တဲ့ ခံစားမူတွေကို နုပ္ပါရဲရင့်
တဲ့ လူငယ်တွေက ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း အံတူရင်ဆိုင်
ပြတတ်ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီဟာ့လည်း မိန့်ကဗေား
ငယ်၊ ယောက်ဗျားလေးငယ်တွေမှာ တွေ့ရတတ်တဲ့ တာဝန်
ပျက်ကွက်ချို့ယွင်းမူး ဆယ်ကျော်သက်တွေရဲ့ ဘုံးပြသသနာ
တစ်ခု ဖြစ်လာရခြင်း အကြောင်းရင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။
ဒါပေမယ့်လို့ သိပ်ပြီး တင်းတင်းကျပ်ကျပ် အခြေအနေမျိုးနဲ့
ကြီးပြင်းလာကြတဲ့ မိန့်ကဗေားတွေ ငယ်ရွယ်သူတွေကတော့
သူမရဲ့ ယူဉ်တုဖက်ပြုင်မူးကို အပြစ်ရှိသလို ခံစားရင်းကပဲ

သူမရဲ့မိခင်ကို တွဲပြန်ပြတတ်ကြပါတယ်။ သူမအနေနဲ့ နည်း
လမ်းအရ မှန်ကန်တယ်လို့ သိနေလျက်နဲ့ကို အနည်းငြားသများ
အလေ့ဖော်နေမိတတ်တာဟို သူတို့ကိုယ်တိုင် သိနေက
ပါတယ်။

ပြီးတော့လည်း ဈေးမနဲ့ ယောက္ခာမကြားမှာ အထူး
ယျဉ်တဲ့ အားပြိုင်မှုတစ်ခု ရှိနေပါသေးတယ်။ မသိစိတ် အခြေ
အနေများတော့ ယောက္ခာမလုပ်သူရဲ့ အဖိုးထိုက်တန်တဲ့ သား
လုရတနာကို ဈေးမက အောင်အောင်မြင်မြင် ခိုးယဉ်သွားခဲ့
တယ်လို့ မားလည်ခံယူနေခဲ့ကတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်
ကိုကိုယ် စိတ်ချယ်ကြည်မှုရှိတဲ့ မိန့်ပင်ယောက်ပါတယ်။
ကတော့ အဲဒီအောင်ပွဲကို ခံစား ပျော်ဆွင်နိုင်လောက်ပါတယ်။
အတော်ကြီး ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားရှိနိုင်တဲ့ ဈေးမတွေ
အဖိုးဆိုရင်တော့ အထူးသဖြင့် ပိုင်စီးပိုင်နှင့် ပြစ်တင်ရှုံးချ
တတ်တဲ့ ယောက္ခာမကို ဆန့်ကျင်အန်တုမိတဲ့အတွက် သူတို့
ကိုယ်သူတို့ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပိုပြီး ခံစားရှိနိုင်ပါတယ်။

အားလုံးထဲမှာ အထင်ရှားဆုံး အချက်ကတော့
ကလေးရဲ့ အဘွားဖြစ်သူ စရိက်လက္ခဏာပါပဲ။ ဘယ်
လောက်ပဲ ငါ့စကားများရပြော၊ ဆရာလုပ်၊ မနာလိုဝန်တို့
ကြီးရုံတင်မကဘဲ မိခင်ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုကို အခွင့်ကောင်းယူ
နိုင်လောက်အောင် ထက်ထက်မြက်မြက် ရှိတတ်တဲ့ စရိက်

၈၀ မောင်နိသစ်

လက္ခဏာမျိုး ရှိရှိပေါ်လေ၊ အခါဟာ ရန်ပွဲတစ်ပွဲ ဖြစ်ထို့
နှစ်ယောက်တော့ လိုအပ်တယ်လို့ ကျော်တော်ပြောပြီး ရှင်းပြု
ခဲ့တဲ့ အချက်ပါပဲ။ စာရေးလိုက်တဲ့ မိခင်မျိုးဟာ ရန်လို့
စောကားတတ်တဲ့ မိန့်းမျိုးလို့ ကျော်တော် ဆိုလိုတာ မဟုတ်
ပါဘူးနော်။ ကျော်တော်ပြောချင်တာက ကိုယ့်ရဲ့ ယုံကြည်
တွေးမြင်မှုတွေအပေါ်မှာ ယုံကြည်မှု လုံလောက်အောင် မရှိ
တဲ့ ခံစားနာကျင်လွယ်တဲ့ အဘွားကို စိတ်ဆိုးအောင် လုပ်မိ
မှာစိုးတဲ့ မိခင်တစ်ယောက်ဟာ နိုင်လိုမင်းထက်လုပ်တတ်
ပြီး၊ တစ်ဖက်သားကို အပြစ်ရှိတယ်လို့ ခံစားလာရအောင်
လုပ်တတ်တဲ့ အဘွားတစ်ယောက်အတွက် သားကောင်
စစ်စစ် ဖြစ်ရတာတ်တယ် ဆိုတာပါပဲ။

လွှာကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး နှစ်ခုကြားမှာ ပိရိသေသပ်တဲ့
စရွေးဆက်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး နှစ်ခုဟာ
တစ်ခိုးတစ်ခိုးစီမှာ ရှိတဲ့ ချို့ယွင်းအားနည်းချက်တွေကို တစ်စီ
ထက်တစ်စီ ပိုပြီး ဖိမ့်းထိုးနှင့်တိုက်တတ်ကြပါတယ်။ မိခင်က
အများရဲ့ တိုက်တွန်းဖိအားပေးမှုကို အလော့ပေး အညွှန်ခံစို့
တိမ်းညွှတ်လိုက်မှုတိုင်းဟာ အဘွားကို ပိုပြီး ပြုအလွှမ်းမှုး
လာစေတတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အဘွား စိတ်ထိခိုက်ခံစား
ရမှာကို စိုးရှိမှုကြာက်လန့်တဲ့ မိခင်ရဲ့ အကြာက်တရား
ဟာ အဘွားကို နေရာတကာမှာ မိခင် စိတ်ထိခိုက် ခံစား
ရအောင် စနစ်တကျ လုပ်လာတတ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ကို စာဖုန်းကို

စာထဲမှာပါတဲ့ အဘွားဟာ မိခင်ငယ်ရဲ့ ကလေးထိန်း
ခေါ်ယူဖို့ကိစ္စကို တကယ်ပဲ မကြားခဲ့ရသေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
သူမက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရကိုပဲ အန်တုဆန့်ကျင်တယ်လို့
သမောထားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို့ အသေးအဖွဲ့ စောကားမော်ကားပြုမှုလေးတွေနဲ့
သုတေသနတာပြုမှုတွေကို မိခင်ငယ်က ဂိုပြီးစိတ်ဆိုးဒေါသ
ဖြစ်လေ၊ သူမက ဂိုပြီး ဓမ္မာက်လှန့်လာလေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
သူမဟာ အဲဒီလို့ နာကျင်ခံစားရတဲ့ အခြေအနေက လွတ်
ဓမ္မာက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ မသိပါဘူး။ သဲထဲ
ကျွုံနှစ်နေတဲ့ ကားတစ်စီးလိုပါပဲ။ နှစ်သထက်နှစ်အောင်
သူမက လုပ်ပါလိမ့်မယ်။ လပေါင်းများစွာ ကြာတော့မှ
ဝေဒနာခံစားမူးမှုတွေဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် ရှုရှင်လွှဲလို့
မရနိုင်တဲ့ အရာတွေပါလားဆိုတာ သိလာပြီး၊ မှားယွင်းတဲ့
စိတ်ကျေနပ်မူတဲ့ ဘူး၊ ကျွုံဖြတ်ရမယ်ဆိုတာ
ကျွန်တော်တို့ သိလာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့်တော့ ကိုယ့်အတွက်ကို
ဝမ်းနည်းနောင်တ ရမိမယ်။ ခံစားနာကျင်ရတာတွေပေါ်မှာ
ဒေါသဖြစ်နေမိမယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော် ခံစား
နေရတဲ့ ဝေဒနာကို တွေားသူတွေကို ပြောပြီး သူတို့ရဲ့
ကရာဏာတရားကို နှစ်သက်လက်ခံကြမယ်။ အဲဒီဝေဒနာနဲ့

၁၂ ■ မောင်နိုသစ်

ယူဉ်တဲ့ ကျော်ရောင့်ခဲ့မှုတွေဟာ တကယ့် အမှန်တရားကို
ရှာဖွေဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ ကျော်တော်ကို တွန်းအားပေးခဲ့
ကြပါတယ်။

သုတေသနာပြ လွမ်းမိုးတတ်တဲ့ အဘွားတစ်
ယောက်ကို အညွှန်ခဲ့နေရတဲ့ မိခင်ငယ်တစ်ယောက်ဟာ သူမ
ကိုယ်သူမ လွတ်မြောက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်နိုင်မလဲ။ အစ
ပထမမှာတော့ အဲဒါဟာ သိပ်မလွယ်လှပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
အလေ့အကျင့်လုပ်ရင်းနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။
သူမသနေနဲ့ သူမနဲ့ သူမရဲ့ စင်ပွန်းသည်ဟာ အဲဒီကဇေး
အတွက် တရားဝင် စိတ်ဓာတ်ရေးရာပိုင်း၊ လက်တွေ့ပိုင်း
အရပါ တာဝန်ရှိသူတွေ ဖြစ်ကြတယ်ဆိုတာကို သူမကိုယ်
သူမ မကြာမကြာ သတိပေးနေသင့်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ တစ်
ဆက်တည်း မှာပဲ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို သူတို့ကိုယ်တိုင်
ချမှတ်ရပါလိမ့်မယ်။ (ဆရာဝန်တွေက မှန်မှန်ကန်ကန်
လုပ်တတ်တဲ့ မိခင်တွေကို ထောက်ခံအားပေးကြပါတယ်။
ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တချို့ သိပ်ဆရာလုပ် သုတေသနာပေးချင်တဲ့
အဘွားတွေက သူတို့ရဲ့ အေးပညာဆိုင်ရာ အကြပ်ချက်
တွေကို ကလန်ကဆန်လုပ်တတ်ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။)

ဖခင်လုပ်သူတစ်ယောက်ဟာ သူမနဲ့အပေါ်မှာ ယုံ
ကြည်ဗူးရှိတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်ကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ

ချမှတ်ရမယ်။ သူ့နေ့: လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တာထက် ပိုပြီး ဘယ်လိုကြားက အနောင့်အယျက်ပေးတာမျိုးကိုမှ သဘော မကျနိုင်တဲ့အကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြသထားသင့် ပါတယ်။ သူတို့ သုံးယောက်ကြားမှာ အငြင်းပွားမှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားတယ်ဆိုရင် ဖောင်လုပ်သူဟာ သူရဲ့ နေ့:ကို ဆန့်ကျင်ပြီး အဘွားဘက်က ဘယ်တော့မှ မရပ်တည်သင့်ပါဘူး။ တကယ်လို့ အချို့အချက်ဝေါ်မှာ အဘွားက မှန်တယ်လို့ သူ ထင်ရှင်တောင် သူအနေနဲ့ နှစ်ယောက်တည်းရှိတဲ့အခါ ကျမှ အဲဒီအကြောင်းကို ခွေးနေးနဲ့ သစ္စာရှိရှိ စောင့်ဆိုင်း နေသင့်တယ်လို့ ကျေန်တော်က ယူဆပါတယ်။

ကြိုးမောင်းခြိမ်းခြောက်တာကို ခံစားနေရတဲ့ မိခင် တစ် ယောက်အတွက် အရေးအကြီးဆုံး ခြေလှမ်းကတော့ ဒေါသ ဖြစ်နေတဲ့ အဘွားက သူမကို ပစ်မှတ်ထားခံရဖို့ ဖြစ်လာတာ ဟာ သူမရဲ့ အပြစ်သာ ဖြစ်တယ်လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောပါက် နားလည်ထားရပါမယ်။ ပြီးတော့ သူမအနေ နဲ့ ဘယ်လို့ မသက်မသာ ခံစားမှုမျိုးမှ မရှိဘဲ သူမနည်းသူမဟန်နဲ့ လုပ်သွားနိုင်အောင် အရောတူဖို့လည်း ကြိုးစား သွားရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိခင်တစ်ယောက်ဟာ သူမရဲ့ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့် ကို ရရှိဖို့ အဘွားကို ပြင်းပြင်းထေနထာန ဖြစ်တင်ပြောဆို

၈၄ မဟောင်နိုသစ်

ရမလား။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ သူမအနေနဲ့ လုပ်ကောင်း
လုပ်ရပါလိမ့်မယ်။ သိပ်ပြီး အလွယ်တကူ အခွင့်ကောင်း
ယူတတ်သူ အများစုံဟာ တကာယ်တမ်း အသေအချာ ပြင်း
ပြင်းထန်ထန် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အဆက်ဆုံး မခံရဘဲ
(ဒါမှုမဟုတ်) အဲဒီလိုခံစားရတဲ့ အထိပေါ့လေ၊ ခိုင်မာတဲ့
ရပ်တည်ချက်တစ်ခုသပ်မှာ ရပ်တည်နိုင်ဖို့ သင်ခန်းစာ
ရယူနေတဲ့နေရာမှာ အခက်အခဲ ရှိတာတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ အခြား
အနေမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာကတော့ မိခင်ရဲ့ သဘာဝမကျတဲ့
သည်းခံမှုနဲ့ သူမရဲ့ နောက်ဆုံးပေါက်ကွဲမှု အဲဒီ လက္ခဏာ
နှစ်ခုစလုံးဟာ မိခင်အနေနဲ့ သိပ်ပြီး အလွယ်တကူ ထိတ်လနို့
ခြောက်ရှုံးတတ်တယ်ဆိုတာ ပြဿပါလား ဆိုတာကို ဉာဏ်
လွမ်းမိုးတတ်တဲ့ အဘွားက သိနေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလက္ခဏာ နှစ်ခုစလုံးဟာ အဘွားကို သူမရဲ့
ဉာဏ်ပေးမှုတွေ၊ ဒေါသဖြစ်လာအောင် ဓာတ်ပေးမှုတွေကို ပြန်
လုပ်ဖို့ တွေနဲ့အားပေးတတ်ပါတယ်။ ရောဂါည်မှာတော့ မိခင်
ဟာ အဘွား ဒေါသမထွက်ခင်မှာ ယုံကြည်မှု ရှိတဲ့ လေသံ
အပြည့်နဲ့ အကြောက်အလန်မရှိ ချက်ချင်း ဘယ်လိုတဲ့ပြန်
ပြောဆိုရမယ်ဆိုတာ သိလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကိုယ့်
ရပ်တည်ချက်ကို အခိုင်အမာကိုင်စွဲပြီး အဘွားကို ပံ့ချာခြား
ထားနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ (အများအားဖြင့် အေးအေးအေးအေး

အဘွားတို့နဲ့ သင့်မြတ်စွဲ ■ ၈၅

နဲ့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် စိတ်ချုလက်ချုရှိတဲ့ လေသံဟာ မိမင်အနေနဲ့ သူမရဲ့ ယုံကြည်ချက်တွေအပေါ်မှာ သတ္တိရှိတယ်ဆိုတာ အဘွား သီလာအောင် လုပ်တဲ့ အထိရောက်ဆုံး နည်းလမ်း တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။) စာရေးလိုက်တဲ့ မိမင်ရဲ့ ပြဿနာ ကို အထူးသဖြင့် ကြည့်မယ်ဆိုရင် အခကြေးငွေပေးရတဲ့ ကလေးထိန်းတစ်ယောက်ကို သင့်တော်တယ်လို့ ထင်တဲ့ အချိန်မှာ ဖြစ်နိုင်သမျှမြန်မြန် သူမရဲ့ ယောက္ခမကြီးကို ပြောမနေဘဲ ရှားလိုက်ဖို့ပါပဲ။ တကယ်လို့ သူမရဲ့ ယောက္ခမကြီးက အဲဒီကိစ္စကို သီဘွားမယ်၊ ပြီးပြီးပြောပြောထွေ လုပ်လာ မယ်ဆိုရင် မိမင်အနေနဲ့ လုံးဝ အပြစ်မရှိ (သို့မဟုတ်) ဒေါသမဖြစ်တဲ့ ပုံစံမျိုး ပြနိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ လောကမှာ သဘာဝအကျခုံးလုပ်ရပ် ဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ သဘာ့နဲ့ ပေါ့လေ။

သူမအနေနဲ့ ကလေးပြုစုစောင့်ရောက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်နိုင်သမျှ များများစားစား မအဆွေးနေ့ဗြောင် ရောင်သင့်ပါတယ်။ အဘွားက အငြင်းပွားစွဲ အကြောက် အကန် လုပ်လာတဲ့အခါ အချေအတင်အငြင်းပွားစွဲ ငြင်းဆန်ပြီး၊ အနည်းအပါးလောက်ပဲ စိတ်ဝင်စားတဲ့ ပုံစံမျိုး ထင်ရအောင် ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ယဉ်ယဉ်ကျွေးကျွေးနဲ့ အဲဒီအကြောင်းအရာကို ပြောင်းပစ်လိုက်ပါ။ အဘွားက

၁၆ မောင်နိုသစ်

နောက်မွေးလာမယ့်ကလေးဟာ သူတို့မိသားစုံတာက်ကိုယူပြီး ဉာဏ်ကောင်းဖို့၊ ရုပ်ရည်ချောမောဖို့ မျှော်လင့်နေသေးတယ် ဆိုရင် မိခင်အနေနဲ့ ရင်ထဲမှာ ခံစားရတာဝေါ်ကို မပေါ်လွင် အောင် ထိန်းသိမ်းပြီး သူမကို နောက်ပြောင် ကျိစယ်လို့ဓောင် ရပါသေးတယ်။

အဲဒီအဆင့် တွေ့ အားလုံးရဲ့ အနှစ်သာရကတော့ ကိုယ်က ခုခံကာကွယ်ရတာမျိုး မဖြစ်ဖို့၊ ရင်ထဲမှာ မထိခိုက် မခံစားဖို့၊ စိတ်သိပ်မလွှပ်ရှားဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိခင် တစ်ယောက်ဟာ သူမကိုယ်သူမ ခုခံကာကွယ်ဖို့၊ အခြေခံ အချက်ဝေါ်ကို တတ်ပြောက်ပြီးတဲ့အခါ အဘွားကို ရှောင်ပြီး စရာ မလိုအောင်၊ အဘွားပြောတာကို နားထောင်ရမှာ မကြောက်အောင်လုပ်ပြီးရင် ရှုံးတစ်လျမ်းတိုးလို့ ရပါပြီ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ အဲဒီအပြုအမျှနှစ်ခုစလုံးဟာ မိခင် အနေနဲ့၊ အဘွားကို ကြုံကြုံခံရင်ဆိုင်ဖို့ သိပ်အားပျောလွန်း တယ် ဆိုတာ အဘွားအတွက် သိပ်သိသာထင်ရှားနေလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုအချိန်ထိ မိခင်နဲ့ အဘွားတို့ရဲ့ အခြေခံတွေးစော်ပြုမှုပုံပေါ်မှာ ကျွန်ုတ်က အမိက အလေးထားခဲ့ပြီး အဲဒီ မိန်းမနှစ်ယောက်ကြားမှာ အစားအသောက် ကျွေးမွှေးတာ၊ အည်စ်အကြေးစွန်းတာကလေးကို အပရိုက် မတော်တဆ

ထိနိုက်မိတာတွေကနဲ့ အကာအကွယ် ဘယ်လောက် ပေးရ
မယ်ဆိုတာတွေပေါ်မှာ သူ့အသိမိတ်စာတ်နဲ့သူ သတိထား
တတ်လေအောင် ဘယ်လောက်ထိ သူကို ခွင့်ပြုသင့်တာတွေ
ပေါ်မှာ ကဲ့ပြားခြားနားနားနေကြတဲ့ အမိကပြသသနာတွေကို
မသိကျိုးကျံ့ပြန့်တယ်လို့ ဆိုရမှာပါပဲ။ တကယ်တော့ ပထမ
ဆုံး ပြောနိုင်တာက ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးပြသသနာနဲ့ မကျေ
မလည်ဖြစ်ကြတဲ့အခါ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုအရ မတူကဲ့ပြား
နိုင်တဲ့ အလားအလာတွေဟာ မဆုံးနိုင်အောင် ရှိနေမှာပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တကယ်တမ်း လက်တွေ့ဘဝမှာ ဖြတ်သန်း
ကြရတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို အတူတူ ကိုင်တွယ်ထိန်း
ကျောင်းကြမယ့် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ဟာ သဘာဝတရား
နယ်ပယ်ရှိသလောက် အငြင်းပွားနေကြိုးမှာပါပဲ။ ဘာဖြစ်
လို့လဲဆိုတော့ ကလေးသူငယ် ပြုစုစောင့်ရှုဗ်ရေးနဲ့ ပတ်
သက်တဲ့ ဘယ်သိဒ္ဓရိပြဖွစ်ဖြစ် ဘက်နှစ်ဖက်ရှိနေလို့ပဲ ဖြစ်
ပါတယ်။

တစ်ခုတည်းသော တကယ့်အရေးအကြီးတဲ့ အချက်
ကတော့ ဟန်ချေက်ညီနဲ့နဲ့ အနေအထားကို ထိုးနှုက်တိုက်
ခိုက်ဖို့ ဘယ်နေရာမှာ ခင်ဗျားဆုံးဖြတ်တယ် ဆိုတာပါပဲ။
ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ ခင်ဗျား မတည့်ဘူး၊

၈၈ ■ မောင်နိုးသစ်

အငြင်းပျားနေတဲ့အခိုနှင့်များ အဲဒီတိုက်ပွဲကိုဆက်တိုက်ဖို့ ခင်ဗျား
အမြင်နဲ့ သူ့အမြင်ကြေားမှာရှိတဲ့ မတူကဲပြေားမျှတွေကို ပုံကြီး
ချဲ့ရတာ့ဟာ ပျော်စရာကောင်းနိုင်ပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ချေရှိတဲ့
သဘောထား ညီညာတ်နိုင်တဲ့နေရာကို ခင်ဗျား စူးစမ်း ရှာဖွေ
ကြည့်မိမယ် ဆိုရင်လည်း အဲဒီနေရာကနေ ခင်ဗျား ရှုက်ချုံး
ရှုရာင်ခွာသွားလောက်ပါတယ်။

အဘား၊ မိခင်၊ သားသမီးနှင့်
မိသားရဲ ဤမ်းချမ်းပျော်ဆုံးရေး

ဟို.....လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်အတွင်း ကလေး
သူငယ် ပြုစောင့်ရှုရက်ဖို့ သင်ကြားပညာပေးတဲ့ နေရာတွေ
မှာ ပြင်းထန်တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ ရှိနေခဲ့တယ် ဆိုတာကို
ဝန်ခံလိုက်ကြရအောင်။ အဲဒါတွေကို လက်ခံနိုင်ဖို့ ဆိုရင်
အဘားလုပ်တဲ့သူဘက်က ထူးထူးမြားမြားကို ပျော်ပျော်းမှု
ရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒါအချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူမရဲ့
ပူပင်ကြောင့်ကြမှုတွေကို ဖြေသိပ်ထားနိုင်ဖို့ ပေါ့လော့။ အဘား
အနေနဲ့ ကလေးကို စောင့်ရှုရက်မွေးမြှုတဲ့အချိန်မှာ အစီအစဉ်
တကျ မကျွေးမွေးဘူးဆိုရင် အစာမကျွေတာ ဝမ်းလျှောတာ
တွေ ဖြစ်မယ်၊ ပျက်စီးမယ်။ အစာအိမ်ကို မှန်မှန် အလုပ်

စရာတော်ကောင်းကောင်း စာဆိပ်တို့ကို

၉၀ မောင်နိုးသစ်

လုပ်အောင် လလှကျင့်ပေးထားတာကသာ ကျန်းမာရေးကို
တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေမယ်။ ခပ်စောစောပိုင်းကတည်း
က အညွစ်အကြော်းစွန့်တဲ့ ကိစ္စကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ်လေး
အသားကျေသွားစေနိုင်တယ်ဆိုတာတွေကို တတ်မြှာက်နား
လည်ထားသင့်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အခုအချိန်မှာတော့ အဘွားဟာ အစား
အစာကျွေးမွေးတဲ့ အစီအစဉ်ကန့်သတ်မှုမှာ ပျောပျောင်း
တာဟာ ခွင့်ပြုသင့်ရှုံးသာမကဘဲ လိုလည်း လိုလားအပ်တယ်။
အစာအိမ်ကို အချိန်မှုန်မှုန် အလုပ်လုပ်အောင် လုပ်ပေးထား
တာနဲ့ အညွစ်အကြော်းစွန့်တဲ့ အလလှအကျင့်ကို ကာလေးရဲ့
ဆန္ဒနဲ့ဆန္ဒကျင်ပြီး စောစောစီးစီး ချမှတ်ပေးထားတာတွေ
ဟာ အကျိုးသိပ်မရှိရှုံးဘူးဆိုတာ ယုံကြည်မျှော်လင့်လို့ ရဟာ
ပါပြီ။ ဒီကနေ့ခေတ် အဲဒီအခြေအနေတွေနဲ့ အကျမ်းတဝ်
ရှိပြီးသား ငယ်ရွယ်တဲ့ ပိုစ်တစ်ယောက်အဖို့ကတော့ အဲဒီ
ပြင်းထားစွန့်တဲ့ သက်ရောက်မှုတွေရှိတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို
လုပ်ဖို့ အခက်အခဲရှိမှာ အမှန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဘွားတစ်ယောက်ရဲ့ သတိပေးမှုကို စာနာနိုင်ဖို့ရာ
မှာ ပိုစ်အနေနဲ့ သူမရဲ့ မွေးဖွားစကလေးငယ်ကို ဝက်သား
ကြော်ကျွေးမှုး (သို့မဟုတ်) ရေအေးအေးနဲ့ ချိုးပေးပို့လိုမျိုး

အဘား၊ မိခင်၊ သာသနီနှင့် ဒီသာရုပြိုများဝယ်ယှဉ်ရော် ၉၀

လက်တွေ့မဖြစ်နိုင်တဲ့ ထူးခြားဆန်းပြားတဲ့ အကြပြုချက်
တချို့ကို စိတ်ကူးတွေးဆကြည့်မှ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။
မိန့်းကလေးငယ်တစ်ယောက်ဟာ အတော်ကြီး တင်း
တင်းကျပ်ကျပ်နဲ့ ကြီးပြင်းလာရတဲ့ အချိန်မှာ အဲဒါတွေ့ကို
သူမက ဆန့်ကျင်ချေဖျက်ပြီး သူမရဲ့ အရည်အသွေးကို ပြသ
ချင်တဲ့ စိတ် ပြင်းပြန်မှာပါပဲ။ သူမဟာ ပထမဆုံး မိခင်
တစ်ယောက် ဖြစ်လာတဲ့ အချိန်မှာ ဘယ်အဘားဆိုက အကြုံ
ဥက္ကာပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဒီအကြုံဥက္ကာပ်ဟာ ကြောင်းကျိုးတကျ
ရှိပြီး နည်းပရိယာယ် ကြွယ်ကြွယ်ဝဝနဲ့ ပေးတာပဲ ဖြစ်ဖြစ်
သူမကတော့ ဆတ်ဆတ်ထိ မခံဖြစ်တတ်တာဟာ သဘာဝ
ကျတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်တမ်းမှာတော့ လက်တွေ့ဘဝအရ မိခင်
ဖြစ်ခါစ အမျိုးသမီးအားလုံးဟာ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်
လောက်မှာပဲ ရှိနေကြဆဲ ဖြစ်ပြီး သူမတို့အနေနဲ့ အနည်းဆုံး
ပျော်ပျောင်းတဲ့ သဘောထားပြသဖို့ဆိုတာတောင် အတော်
ကြီး ကြိုးပမ်းရညီးမှာပါပဲ။ စာနာစိတ်ရှိပြီး နည်းပရိယာယ်
လည်းကြွယ်ဝ နားလည်မျှရှိတာတ်တဲ့ အဘားအများစုကတော့
သူတို့ရဲ့ အကြုံဥက္ကာပ်ပေး ပြောဆိုမှုတွေကို အနည်းဆုံးဖြစ်ရ
အောင် လျှော့ချထားမှာအမှန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်လို့ ကလေးဘဝ လေ့ကျင့်သင်ကြားခဲ့တုန်း

၉၂ မောင်နိုးသစ်

ကတည်းက ဆန့်ကျင်အံတ္ထတဲ့သဘာဝရှိတဲ့ မိခင်ငယ်မျိုး
ကတော့ (အငြင်းပွားစရာ နည်းစနစ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး)
အဘွားဆီက ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်တဲ့ လက္ခဏာတွေပြလာ
မှာကိုထောင် မစောင့်နိုင်ဘဲ အဘွားနဲ့ တိုက်ပွဲဆင်ချင်တတ်
ကြပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ တွေ့မြင်ဖူးတဲ့ အခြေအနေတွေ
ထဲကနေ အထော်လေးသေချာတဲ့ အချက်တစ်ခုကို ပြောပြ
နိုင်ပါတယ်။ အဲခါက မိခင်ငယ်တွေဟာ သူမတို့ ကိုယ်
တိုင်က လုပ်ချင် ချမှတ်ချင်တဲ့ အစီအစဉ်တွေကို ကျယ်ကျယ်
ပြန့်ပြန့် လုပ်သွားမှာပါပဲ။ ဒါမှာမဟုတ် ကလေး အညွစ်
အကြားစွန့်ဖို့ အလေ့အကျင့်ကို ဆိုင်းင့်ထားတာ၊ အစားအစာ
စားတဲ့နေရာမှာ အတော်ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ညျမ်းညျမ်းပတ်ပတ်
လုပ်တာကို ခွင့်ပြထားတာ၊ တော်တော်လေး ရိုင်းပျေတာကို
ခွင့်ပြထားတာ စတာတွေကို လုပ်တဲ့နေရာမှာ သူမအနေနဲ့
ဒီလိုပျိုးလွန်ကျံ့တာကို တကယ်တမ်း ယုံကြည်လို့ မဟုတ်ဘဲ၊
အများ ဘယ်လောက်ခံစားမယ်ဆိုတာကို သူမရဲ့ မသိစိတ်
ထဲက သိနေလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ခဲ့တစ်လုံးတည်းနဲ့ ငှက်တွေအများကြီးကို
ကျသောင်ပစ်နိုင်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ရှိနေပါတယ်။ မဆုံးနိုင်
အောင်ကိုတဲ့ အဘွားကို စနောက်ကျွေစယ်ဖို့ မိခင်ကို ပုံးတုန်း
က ပြစ်တင် ကန့်ကွက်ခဲ့တာတွေကို ရင်းစားပြန်ရနိုင်ဖို့၊

အဘွား မိစ် သာသနိန္ဒြ မိသာရှုပြုချမ်းများ မပြု၏ ၉၃

အဘွား၊ နည်းစနစ်တွေဟာ ဘယ်လောက်ရှုံးဆန်များယွင်း
အသိတရားကင်းမဲ့ ခုံတယ်ဆိုတာ သက်သေပြဖို့၊ မိခင်အနေနဲ့
ဘယ်လောက်အသိဉာဏ်ပညာ ရှိနေပြီဆိုတာ ပြသနိုင်ဖို့
စတာ့တွေပေါ့လေ။ တကဗယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ထဲက မိဘ^၁
အဖြစ်ရှိနေကြသူတွေနဲ့ အသုံးအဘွား ရှိနေကြတဲ့သူ အများစုံ
ဟာ ခေတ်ပေါ် (သို့မဟုတ်) ရှုံးဆန်တဲ့ကလေးသူငယ်
ပြုစွာစောင့်ရှုံးရေး အခြေခံစည်းမျဉ်း ဥပဒေသတွေပေါ်မှာ
အချေအတင် ငြင်းခုန်မှုတွေကို ကျွန်တော်တို့ မိသားစုတွေရဲ့
ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်မှုတွေမှာ လက်နက်အဖြစ် အသုံးချင်လေ့
ရှိကြပါတယ်။ အများအားဖြင့်ကတော့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်
ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု ဘာမျှရှိမလောဘဲ အဲဒီအထဲကနေ စိတ်ချမ်းမြှု
ပျော်ချင်စရာ အချို့ကိုတောင် တွေ့နိုင်ကြတယ်လို့ ဆိုရပါ
လိမ့်မယ်။

ဒီဇွေးနေ့းပြောဆိုမှုကို နိုင်းမချုပ်ခင် ကျွန်တော်ဟာ
ထူးထူးမြားမြား တင်းမာတဲ့ အခြေအနေတစ်ခုနဲ့ပတ်သက်ပြီး
အဲဒီတင်းမာမှုကို ဖြစ်စေခဲ့တဲ့ အခြေခံအချက်တာချို့ကို ဖော်
ထူးတ်ပေးဖို့ စာတစ်စောင်ကို လက်ခံရရှိခဲ့တာ ဖြစ်တယ်
ဆိုတာကို သတိပေးထားချင်ပါတယ်။ အဲဒီလို့ ဖြစ်ရပ်မျိုးက
သိပ်ကို နည်းပါးပါတယ်။ တိုင်းတာမှတ်သားမှု ပေတ်ရဲ့
ဆန့်ကျင်သာက်အဆုံးမှာတော့ မျိုးဆက် အဆက်ဆက်ကြား
မှာ အားလုံး ညီညာတဲ့မျှတာမှု ရှိနေတဲ့၊ ကံကောင်းစော့က်မတဲ့

၉၄ မောင်နိုးသစ်

မိသားစုတွေ ရှိနေကြပါတယ်။ မိသားစု အများစုများတော့
အထူးသဖြင့် ပထေမဆုံးမွေးဖျားတဲ့ ကလေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
သဘောထားကွဲပြားမှုတွေကို လျော့နည်းပြပစ်သွားအောင်
လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအား ကျွန်တော်တို့မှာ နည်းလျပါတယ်။
အငြင်းပွားမှုတွေကို ဖြစ်လာရအောင် အစဉ်တနိဂုံး
ဆောင်တတ်တဲ့ တွေးခေါ်မြှုံးမြင်မှုနယ်ပယ်ရဲ့ မကြာလှ
သေးတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို စဉ်းစားတွေးတော့ရင်း လုပ်
နိုင်သလောက် လုပ်ကြတာကိုပဲ နှစ်သက်လက်ခံစရာ ဖြစ်
တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

တရ္ဗိုးသီးမြားဖြစ်ရပ်တွေမှာတော့ ကျွန်တော်တို့တွေက
အဘိုးအဘွားတွေ သူတို့ရဲ့ အကြံပေးမှုတွေကို အပန်းတကြား
မလုပ်နိုင်လောက်တဲ့ နေရာခပ်လျမ်းလျမ်းတစ်ခုကို စိတ်ကြုံကို
ရွှေးချယ်ရွှေးပြောင်းပြီး၊ သီးမြား တစ်အိုးတစ်အိမ် ထူးထောင်
နေတာဟာ ငယ်ရွှေးယူစုံတွေအတွက် ပိုပြီး ကောင်းတယ်
လို့ ယုံကြည်လာတာ သိပ်ဆိုးလွှန်းလျပါတယ်။

အတွေ့အကြံ့ မရှိသေးတဲ့မိခင်က ဆရာဝန်တွေ၊ လူမှုံး
ဝန်ထမ်း ဆေးခန်းတွေနဲ့ တဗြားအာဏာပိုင်တွေဆိုက ညွှန်
ကြားပြသမှုတွေကို ရယူလာကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ သေချာ
တာတစ်ခုကတော့ အကျိုးအပြောင်း ကာလာတစ်ခုအတွင်းမှာ
တသိုးတဗြား တစ်အိုးတစ်အိမ် ထူးထောင်နေတာမျိုးက
အကျိုးများတယ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

ဒါပေမယ့် ကမ္မာလောကရဲ့ နေရာအများစုမှာဝော့
ငယ်ရွယ်သူ မိဘတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အဘိုးအဘွဲ့တွေနဲ့
အတူတူ (သို့မဟုတ်) အနီးအနားမှာ နေထိုင်ကြတာ ဖြစ်
ပါတယ်။ သူတို့တစ်တွေက အဘွဲ့ဟာ ကလေးသူငယ်
ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုမှာ ကျမ်းကျင်သူဖြစ်ပြီး သူမရဲ့ အချိန်
အတော်များများ မိခင်ကိုကူညီဖို့၊ သင်ကြားပေးဖို့ နှစ်မြှုပ်
ထားတတ်ကြတယ်ဆိုတာကို လက်ခံပြီး ခွင့်ပြထားတတ်
ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ အတွေ့အကြုံ မရှိသေး
တဲ့ မိခင်အတွက် အကြီးအကျယ်သက်သာရာ ရရွေပါတယ်။
အထူးသဖြင့် မွေးဖွားတဲ့ အချိန်နဲ့ နာဖျားမကျေနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့
အချိန်တွေပါပဲ။ နောက်ပိုင်းမှာဝော့ မိခင်ငယ်ဟာ သဘာဝ
ကျ လွယ်ကူချောမွေ့တဲ့ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အသိတရား၊
အာမခံနိုင်မှု၊ လွတ်လပ် အပိုအခိုကင်းမှုမှုတွေကို ရှုံးလာဖို့
ရှုံးပါတယ်။

အက်လန်မှာဆိုရင် အဘွဲ့နဲ့ နီးနီးကပ်ကပ်နေထိုင်
ပြီး အဘွဲ့နဲ့ သင့်သင့်မြတ်မြတ်ရှိတဲ့ မိခင်ဟာ ခေါ်ပညာ
ဆိုင်ရာကိစ္စတွေမှာ ဆရာဝန်တွေ၊ သူနာပြုတွေရဲ့ အကြံ
ညာဏ်ကို ရယူနေနိုင်တာဝတောင်မှ အဘွဲ့ဆိုက အကူအညီ
အထောက်အပံ့ အများကြီး ရနိုင်ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။
ကလေးမွေးဖွားပြီး ပထမ သီတင်းပတ် တချို့မှာဝော့

၉၆ မဟောနိသင်

ပြသောမာစတွေ ရာနဲ့ချီ ရှိတာတ်ကြပြီး ထွေ့ရတဲ့ အကြံမတိုင်းမှာ
လည်း တိုးတာက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအသစ်တစ်ခု (သို့မဟုတ်) ပြသောမာ
အသစ်တစ်ခုကို ကြုံထွေ့ရတာတ်ပါတယ်။ သက်သောင့်
သက်သောအရှို့ဆုံး အခြေအနေနဲ့ အကြံ့ဉာဏ်တောင်းခံ မေး
မြန်းနိုင်တဲ့ မိခင်ဟာ အရင့်ကျက်ဆုံး၊ အခိုင်မှာဆုံး မိခင်
တစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆုံးထော့ သူမဟာ
လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်မှာကို မကြောက်တတ်လို့ပါပဲ။ သူမက
သူမကြားရတာစတွေဟာ သူမ (သို့မဟုတ်) သူမရဲ့ ကလေး
ငယ်အတွက် မသင့်လော်ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့မယ်ဆုံးရင် အဲဒါနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ဘာမှ ပျောပျောသလဲမဖြစ်ဘဲ နည်းပရိယာယ်
ကြယ်ကြယ်ဝဝနဲ့ အဲဒါကို ပယ်ချိန့်ပါတယ်။ အကြောင်း
ကထော့ သူ့မှာ စိတ်ဆုံးဒေါသနဲ့ အပြစ်ရှိသလို ခံစားရမှုမျိုး
လုံးဝမရှိလို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သူမအနေနဲ့ သူမရဲ့ ထွေးမြင်ယူဆချက်ထွေကို ဖော်ပြ
နိုင်ပို့ တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် အခွင့်အရေး ရှိနေတယ်ဆုံးတာကို
သိနေတဲ့အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် သူမရဲ့ ကလေးငယ်
ကို စိပ်ကြးကြပ်နေတာစတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပူပင်ကြောင့်ကြမှု
ထွေကို တားမနေတော့တာဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဘွားဘက်
ကထော့ အကြံ့ဉာဏ်တောင်း မေးမြန်းခံရတာကို ကျေမှုပါ
နှစ်သက်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါမျိုးကို မကြောမကြာ မလုပ်မိ

အဘားမိမ်နှင့်သာသနီးနှင့်မိသာရုပ်ပျော်ဆုံး ၉၃

အောင် အဘားက သတိထားပေမယ့် အဲဒီလို လုပ်လိုက်လို လည်း မိခင်အတွက် စိတ်အနောင့်အယူက် ဖြစ်သွားတာမျိုး မရှိသလို၊ သူမအနေနဲ့ မဆီလျဉ်းမသင့်မြတ်တာမျိုးဖြစ်ရင် လည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပယ်ချိန်တယ်ဆိုတာကို အဘားက သိပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ အခါအားလျှော့စွာ အလွတ် သော့ အကြံညာ၏ပေးချက်တွေကို အဘားက ပေးရမှာ ကြောက်ချုံးနေလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်ုတ်က တကယ့်ဘဝအတွက်ပဲ သိပ်စံပြု အားထုတ်ရာ ကျေကောင်း ကျေသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို ယေဘုယျချုမှုတ်ထားတဲ့ ဘာ့သာင်အရတော့ အဲဒါဟာ မှန် တယ်လို ကျွန်ုတ်ထင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အကူ အညီတောင်းခဲ့မို့၊ အကြံညာ၏ရယူမို့ ဖြစ်လာရအောင် ကိုယ့်ကိုယ်နှိုက်ရဲ့ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကို သိမြင်တာဟာ ရင်ကျက်မှုရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာတစ်ခုလို့ ကျွန်ုတ်က ရှင်း ရှင်းလင်းလင်း သိစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်က အဘားနဲ့ မိခင်တွေ အလွယ်တကူ သင့်သင့်မြတ်မြတ် ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေကို ရှာဖွေမို့ သတ္တိအင်အားတွေ ရှိလာစေချင် ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆုံးတော့ သူတို့နှစ်ဦး အတွက်ရော ကလေးအတွက်ပါ တကယ့်အနှစ်သာရကျတဲ့ အကျိုးအမြတ် နဲ့ ပျော်ဆုံးချုပ်မှုကို အဲဒီလိုမျိုးဆက်ဆံရေးကသာ ပေးအပ် နိုင်တဲ့ အတွက်ပါပဲ။

အရသေကောင်းကြီး ဇာတ်တိုက်

နောက်ပြောင်ကျိုစယ်ခဲ့ ကလေးတို့ဘဝ

“ရှုက်ချုံ၊ အားငယ်တတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်
အတွက် ဆလွန်အကျိုး အကာအကွယ်ပေးတတ်တဲ့ မိဘ^၁
တွေထာက် ယုံကြည့်စိတ်ချမှုကို ပေးတတ်တဲ့ မိဘအများစုက
ပိုမြြိုး အကူအညီဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်”

“ကျွန်ုင်မက ဆရာကို မိဘတွေက သူတို့ရဲ့ ကလေး
တွေ ကြမ်းတမ်းရက်စက်တဲ့ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်တာမျိုး
သူတို့ကိုယ်နှုံးက လိုက်လိုက်လေ့လာလျှော မလုပ်ဘဲ ဘယ်လို့
ရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတာ မိဘတွေ သင်ပေးနိုင်ဖို့ ရေးသားစေ
ချင်ပါတယ်။ ကျွန်ုင်မ လေ့လာသိရှိခဲ့ရတဲ့ အဲဒီလို့မျိုး အရသာခဲ့
ကြမ်းတမ်းရက်စက်မှုမျိုး လုပ်နေကြတဲ့ ကလေးအားလုံး

နောက်ပြောင်ကျိုစယ်နဲ့ကလေးတို့ဘဝ ■ ၉၉

လောက်ဟာ သူတို့ထက်ကြီးတဲ့ အစ်ကို၊ အမေ၊ ဦးလေး
တစ်ယောက်ယောက်က အလေးတွေ ပြုမှန်တာကို ခဲ့ကြရတဲ့
ကလေးတွေချည်းပါပဲ ဆရာ။ (ကျွန်ုံမသို့၊ အစ်မ၊ အမေ၊
အဇ္ဇာတစ်ယောက်က အဲဒီလိုလုပ်တာမျိုး၊ မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး။
ဒါပေမယ့် အဲဒါမျိုးကို ယောက်ဗျားသားတွေကပဲ လုပ်တတ်
တယ်လို့ ကျွန်ုံမ မပြောလိုပါဘူး။)

“ကျွန်ုံမမေးတဲ့ မေးခွန်းပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ကျွန်ုံမတို့
မိသားစုထဲမှာ ရယ်ချင်ပျော်ပါးစရာနဲ့ ကျိုစယ်နောက်ပြောင်
တာမျိုး၊ မရှိဘူးလို့ ဆရာ တွေးကောင်းတွေးပါလိမ့်မယ်။
အဲခါက အရေးကြီးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်ုံမတို့က ကျွန်ုံမ^{တို့}
အားလုံးကို ရယ်မောပျော်ချင်စေတဲ့ အမျိုးအစားနဲ့
ပျက်ရည်ကျမှု၊ စိတ်ပျက်အားငယ် ဒေါသဖြစ်မှုတွေကို ဖြစ်
စေနိုင်တဲ့ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်မှုမျိုးကို ခဲ့ခြားတာသာ ဖြစ်ပါ
တယ်။

“ဒုတိယ အမျိုးအစားအတွက် ဥပမာတွေကတော့
ကျွန်ုံမရဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ယောက်ကို သူနဲ့ ကစားဖော်
ကစားဖက်တစ်ယောက်က သူနဲ့အခန်းထဲမှာ ထည့်ပြီး သော့
ခတ်ထားမယ်။ တစ်နေ့ခင်းလုံး ကြောတဲ့အထိ ဆိုပါတော့။
ကျွန်ုံမ သမီးအဖို့ စိတ်အနောင့် အယုက်ဖြစ် ထိခိုက်ခံစား
ရပြီပေါ့။ ဆယ်ကျော်သာက်အရွယ် ကလေးနှစ်ယောက်က

၁၀၀ မဟောင်နိုးသစ်

သုံးနှစ်သားအရွယ် ကျွန်မသားရဲ့ အနှစ်သက်ဆုံး ကစားစရာ
တစ်ခုကို ယဉ်သွားပြီး သူ့ကို ထိုးကြိတ်မယ်။ ပြီးတော့ လုံးဝ
ပျောက်သွားပြီလို့ ပြောတယ်၊ ကျွန်မရဲ့ ကလေး ရူးမတတ်
ခံစားခဲ့ရပါပြီ။ ကျွန်မအနေနဲ့ ကလေးကို ဒါမျိုးဟာ ဘာမှ
မဖြစ်လောက်ပါဘူး။ သိပ် စိတ်အနောင့်အယုက် အဖြစ်မခံ
ပါနဲ့လို့ ပြောရမှာလား။ ဒါမှုမဟုတ် သူ့အနေနဲ့လည်း
တြေားကလေးတွေကို အဲဒီလို့ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်တာ
မှန်တယ်လို့ သင်ပေးရမလား ဆရာ”

အဲဒီမိခင်ဟာ အဓိကပြုသုနာတစ်ခုကို တင်လာတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါ သူမက သိမ်မွှေ့တဲ့ နောက်ပြောင်
ကျိုစယ်မှုနဲ့ ရက်စက်တဲ့ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်မှုကြား ကဲ့ပြား
မြားနားတာနဲ့ ကျွန်တော် ပထမဆုံး ကိုင်တွယ်ဖို့ ကြိုးစား
ချင်တဲ့ ယောက်သွားလေးတွေဟာ ပိုပြီး ဆိုးတဲ့ နောက်ပြောင်
ကျိုစယ်သူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်နှစ်ချက် ဖြစ်တဲ့ ဆက်
စွယ်ပြုသုနာ နှစ်ခုကိုပါ ထပ်ဆောင်းပေးလိုက်ပါသေးတယ်။

ရင်းနှီးခင်မင်မှုနဲ့ စနောက်တာမျိုးနဲ့ ရက်စက်တဲ့
စနောက်တာမျိုးကြားမှာ စံသတ်မှတ်ရမယ့် ကဲ့ပြားမြားနားမှု
တစ်ခု ရှိမယ်လို့တော့ ကျွန်တော် မယူဆပါဘူး။ နှစ်မျိုးစလုံး
ဟာ အနည်းဆုံး နည်းနည်းတော့ ထို့ကိုနာကျင်စေတာပါပဲ။
ပိုဘကောင်းတွေအနေနဲ့ အနောင့်အယုက်ပြုစ ဖြစ်လာတဲ့

(သို့မဟုတ်) ကိုယ့်ကိုကိုယ် အထိအခိုက်ဖြစ်အောင် လုပ်စပြုလောတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို ဆူပူကြံမ်းမောင်းတာမျိုး၊ ထက်ပိုပြီး သူရဲ့ အပြုအမူကို ပြုပြင်တည့်မတ်ပေးတာမျိုး၊ စတဲ့ နောက်တဲ့ ပုံစံမျိုး လုပ်ကောင်း လုပ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ မိဘတွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ကောင်းပါတယ်။ ပြီးတော့ ကလေးရဲ့ ခံစားချက်ကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ထိနိုက်နာကျင်စေနိုင်တဲ့ ထော့ငော့လောင်ပြောင်တာမျိုး မသုံးမိအောင် အဲဒီမိဘတွေက ကြိုးစားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ အရွယ်ရောက်ပြီး သား သူတစ်ယောက်ဟာ မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက်ကို သူ မိတ်ဆိုးနေတယ်ဆိုတာ ပေါ်လည်းပေါ်လွင်၊ လူမှုရေး အရလည်း လက်ခံနိုင်တဲ့ သွယ်စိုက်တဲ့ နည်းနဲ့ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်ကောင်း ကျိုစယ်နိုင်ပါတယ်။

အကြံ့နာတရားမရှိတဲ့ ကလေးကြီးတစ်ယောက်က သူထက် ငယ်ရွယ်ပြီး သူများကို အန္တရာယ်မပေးတတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို ရက်စက်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ပုံပြင် အာတ်လမ်းတွေ (သို့) ကလိမ်ကကျစ်နည်း တစ်နည်းနည်းနဲ့ ကလေး ခံစားရတာကို ကြည့်နို့သက်သက် လုပ်တဲ့ အခါး ဘယ်အချိန်မှာ ကလေးရဲ့ ခံစားချက်တွေကို တစ်စီး ဂွဲကြ သွားမယ်၊ လိပ်ပြောလွန့်မတတ် ခံစားသွားရမယ်ဆိုတဲ့ နေရာ မှာတော့ အဆင့်အရရော ရည်ရွယ်ချက်အရပါ ဂွဲပြား

ခြားနားမှုတွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ အဲဒါဟာ တခြား
ဘယ်လိုကူးကြောင်း အချက်မှ မပါတဲ့ ရက်စက်မျှကို အရသာ
ခံတတ်တဲ့ စိတ် လွှတ်ပေးလိုက်တာပဲလို့ ပြောရမယ် ထင်ပါ
တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ နိုပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူဟာ
ကလေးကို တုတ်နဲ့ရှိက်တာမျိုး မလုပ်ဘဲ ရက်စက်ကြမ်းတမ်း
မှုကို သွယ်စိုက်ကြဆေထားတဲ့ ပုံစံမျိုး သုံးလိုက်တာကို ခင်ဗျား
တို့ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ (သူ့ရဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ ဆိုးဝါးဝါးတဲ့ သက်
ရောက်မျှကို ဖြစ်စေတယ်ဆိုပေမယ့် သူ့ကို ပြောင်ပြောင်
တင်းတင်း အများကျူးလွှန်တာလို့တော့ အလွယ်တကူ စွပ်စွဲ
လို့ မရနိုင်ပါဘူး။)

ယောကျားကလေးတွေဟာ ပျေမ်းမျှအားဖြင့် ပိုပြီး
ဆိုးဝါးဝါးတဲ့ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်သူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့
အချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ အဲဒီမိခင်နဲ့ ကျွန်ုတော်ဟာ
သတေသနထားတူညီမှ ရှိပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အကြောင်းပြချက်
တွေက ယောကျားတွေဟာ မိန့်မသားတွေနဲ့ စိတ်နေသဘာဝ
အရ ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိ၊ မရှိ ဆိုတာနဲ့ ရှိတယ်ဆိုရင်လည်း
အဲဒီ ကွာခြားမှုဟာ မွေးရာပါလား၊ ဒါမှုမဟုတ် ကလေးဘာဝ
လေ့ကျင့်သင်ကြားလာတဲ့ အခါကျမှ ပေါ်ပေါက်လာတာ
လားဆိုတဲ့ အငြင်းပွားမှု အဟောင်းကြီးဆိုကိုပဲ ကျွန်ုတော်
တို့ကို ပြန်ရောက်သွားစေပါတယ်။ ကျွန်ုတော်ကိုယ်ပိုင်

နောက်ပြောင်ကျိုစယ်နဲ့ကလေးတို့ဘဝ ■ ၁၀၃

တွေးမြင်ယူဆချက်တွေကတော့ ယောက်ဥားလေးအများစုံဟာ
မွေးလာကတည်းက မိန့်ကလေးတွေထက် ပိုပြီး ကြီးမှားတဲ့
ရန်လိုထိပါးတတ်တဲ့သဘော ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ
စိတ်ချရတဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခုအဖြစ် ရန်လိုမှုကို ထိန်းချုပ်
ပို့အတွက် အစိတ်အပိုင်းတွေ ပိုပြီးလည်း ပါရှိနေပါတယ်။
ကျွန်ုင်တော်တို့ လွှာအဖွဲ့အစည်းက ဖခင်တွေနဲ့ အသက်အား
ဖြင့် ပိုကြီးတဲ့ ကလေးကြီးတွေက စိတ်ဆိုးဒေါသာ ဖြစ်မှု
(သို့) ရန်လိုမှုန်းတိုးမှုတွေကို ဖော်ပြန့် နောက်ပြောင်ကျိုစယ်မှု
ဟာ လက်ခံနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေထဲက တစ်ခုဖြစ်ပြီး
နှစ်သက်စရာ၊ ကော်နပ်စရာ နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်
ဆိုတာကို မျိုးဆက်တိုင်းရဲ့ ငယ်ရွယ်သူ ယောက်ဥားကလေး
တွေကို သင်ကြားပေးလေ့ ရှိပါတယ်။

အဲဒါဟာ ၆၀နည်းကနေ အနုပညာအဖြစ် တစ်စုံ
ဖြူးဖြုံးတိုးတက်လာပါတယ်။ မိန့်ကလေးငယ်အများစုံနဲ့
အမျိုးသမီးအများစုံက သူတို့ရဲ့ ရန်လိုမှုန်းထားမှုတွေကို
နောက်ပြောင်ကျိုစယ်မှုအဖြစ် အနုပညာမြောက်အောင် ဖော်
ပြတဲ့နေရာမှာ ရယ်မောစရာဖြစ်မှုကို မမြင်တတ်ကြပါဘူး။
သူတို့အနေနဲ့ကတော့ သူတို့က မှန်ကန်တရားဖျေတတယ်
ထင်ရင် အများကြီးပိုပြီး တဲ့တိုးဖော်ပြတတ်ကြပါတယ်။
ဖခင်တစ်ယောက်ရဲ့ စနောက်ကျိုစယ်မှုနဲ့ ပတ်သက်

၁၀၄ မောင်နိုဘတ်

တာတွေကို ထားမပစ်ခဲ့ခင်မှာ ကျော်တော် ဖြည့်စွက်လိုက်ချင် တာက အသေအချာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ရည်ရွေး ကြံ့ချယ် ထားတာတောင်မှ ငယ်ချယ်လွန်းတဲ့၊ ဒါမှာမဟုတ် ခံစား ထိခိုက်လွယ်လွန်းတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်အတွက် သိပ်ပြီး ရှုံးရှုပြင်းထန့်လွန်းလွပ်ပါတယ်။ ကလေးအနေနဲ့ အဲဒီလိုမျိုး ထိုးနှုက်တိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို အရောထူးလာအောင်၊ သူ့ကိုယ်နှုက် က ရယ်မောပျော်ဆွင်လာအောင် လုပ်ဖို့ အခြေအနေ မပေးခဲ့ သေးတာ အမျှန်ပါပဲ။ သူ အရယ်ခံရတာကို သူ အသက် သိပ်ငယ်သေးတဲ့ အချိန်မှာပဲ သူက သိနေခဲ့တာပါ။ ပြီးတော့ လုံးလုံးလျားလျား ရှုက်ရှုံးသိမ်ငယ်မှုကို ခံစားရတော့တာပါပဲ။ အဲဒါကို သူ့ပါးစပ်ကနေပြီး နှုတ်လှန်ထိုး တိုက်ခိုက်နိုင်ဖို့ နှစ်အတော်လေး စောနေတတ်ပါတယ်။

ကလေးတစ်ယောက်ဟာ အစဉ်တနိုက် အကြင်နာ တရားမှုခံရရင် သူမိသားစုထဲက တြေားတစ်ယောက် ယောက်ကို စီစဉ်တကျ အကြင်နာတရား ကင်းကင်းနဲ့ ဆက်ဆံသွားတတ်တယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆထားကြတဲ့ မိမိ အများစုံ ကျော်တော်က သသောထားတူညီပါတယ်။ ဒါပေ မယ့် သူမ ပြောသလို နောက်ပြောင်ကျိုစယ်တာမျိုးထဲက ကျားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မ, ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ ကြမ်းတမ်းရက်စက်မှု တစ်မျိုးမျိုးက စိုပြီး အရေးကြီးတယ်လို့ ကျော်တော်က ဖြည့်စွက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

သူတို့ရဲ့ သားသမီးကလေးတွေ နောက်ပြောင်ကျိုစယ်
ခံရ (သို့) အနိုင်ကျင့်ခံရတာတွေကို မိဘတွေအောင်နဲ့ ဘယ်လို
ဆန္ဒကျင်ခုခဲ့ ကာကွယ်မှုတွေ ရှိပါသလဲ။ စင်ဗျားတို့အနေနဲ့
တတ်နိုင်တယ်ပဲ ထားဦး၊ အများအားဖြင့် မတူခြားနားတဲ့
ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်တစ်ခုကို ပြောင်းရွှေ့သွားဖို့ဆိုတာမျိုး
ကတော့ မရှိသလောက်ပါပဲ။ မိဘတွေအနေနဲ့ကတော့ လမ်း
တိုင်းမှာ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်တော့
ရှိနေတာပဲဆိုတဲ့ အတွေ့အကြုံတော့ ရှိနေကြတာပါပဲ။

ထိခိုက်ခံစားလွယ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်နဲ့အတူ
အိမ်သစ်တစ်လုံးကို စင်ဗျားတို့ ပြောင်းရွှေ့သွားတဲ့ အချိန်မှာ
အဲဒီနေရာမှာရှိနေတဲ့ အနိုင်ကျင့်တတ်တဲ့ ကလေးတစ်
ယောက်ဟာ တစ်နာရီ နှစ်နာရီလောက်အတွင်း စင်ဗျားတို့
ရှုံးကို ရောက်လာပါလိမ့်မယ်။

စိတ်အနှာင့်အယုက် ဖြစ်အောင် အလုပ်ခံရတဲ့
ကလေးတစ်ယောက်ကို မိဘတွေအနေနဲ့ ရုပ်ပိုင်းအရ အကာ
အကွယ်ပေးနိုင်ပါသလား။ အချို့၊ အချက်အလက်တွေ အရ
အကာအကွယ်ပေးနိုင်တယ်လို့ ပြောနိုင်ပြီး၊ အများအားဖြင့်
တော့ အကာအကွယ် မပေးနိုင်ဘူးလို့ ပြောရမှာပါပဲ။
စေနာက်ကျိုစယ်တတ်တဲ့ မူကြုံကျောင်းက ကလေးတွေဟာ
ထိန်းကြောင်း ပုံပြင်နိုင်တဲ့ အရွယ်ရောက်ပြီးတဲ့သူ တစ်

၁၀၆ မဟောင်နို့သစ်

ယောက် အဲဒီနေရာကို ချက်ချင်းရောက်မလာဘဲ သူတို့ရဲ့
လုပ်ရပ်ကို ဘယ်တော့မှ ရပ်ဆိုင်းထိပါးမယ် မဟုတ်ပါဘူး။
ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ မျိုးသိပ်ထိန်းချုပ်မှုကတော့ သိပ်ကြာကြာ
ခံလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ နားလည်းသိတတ်တဲ့ မိခင်
တစ်ယောက်အနေနဲ့ ရှားစက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့စိတ် နည်းနည်း
ပဲ ရှိပြီး တာဝန်ယူနားလည်းတတ်တဲ့ မိဘမျိုးရှိတဲ့ အိမ်နှီးနား
ချင်း ကာလေးတစ်ယောက်ကို သွေးခေတာင်စည်းရုံးနိုင်ကောင်း
စည်းရုံးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဖက်မှာတော့ မိခင်က စုနှုံးမ
တစ်ယောက်လို့ ဖြစ်သွားမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီအိမ်နှီးနားချင်း
ကလေးက သူမကို ရန်သူတစ်ယောက်လို့ သဘောထားလာ
ပြီး သူမနဲ့ သူမရဲ့ ကလေးကို မလိုလားထိုက်တဲ့ သူတွေလို့
တစ်ခါတည်း သဘောထားလိုက်ပြီး ရှုံးဆက် ဖိစီးနှုပ်စက်ဖို့ပဲ
စိတ်ထဲမှာ ထားတော့မှာပါပဲ။

တကယ်တမ်း ညျဉ်းပန်းနှုပ်စက်တတ်သူ တစ်ယောက်
ဟာ အအုပ်စီးခံရတဲ့ အခါကျမှုပဲ နောက်တွေနဲ့သွားလေ့ရှိပြီး၊
ကလေးတစ်ယောက်ကို ရှုံးလျှောက် နောက်ပြောင်ကျိုစယ်ဖို့
အခွင့်အလမ်းကို ပြုမြဲဗြို့ပြီး စောင့်နေတတ်ပါတယ်။ အများ
အားဖြင့်တော့ အဲဒီလို့ ကလေးမျိုးတွေမှာ သူတို့အပေါ် ထိန်း
ကြောင်းကိုင်တွယ်မှု နည်းနည်းပဲ ရှိတဲ့ အိမ်နှီးချင်းတွေရဲ့
တိုင်တန်းပြောဆိုမှုတွေကို မထုံးတက်တော့ လုပ်ချင်လုပ်။

ဒါမှုမဟုတ် ယုံကြည်ဖို့ ရိုင်းရိုင်းပျော် ငြင်းပယ်လေ့ ရှိတဲ့
မိဘမျိုးတွေ ရှိတတ်ကြပါတယ်။

ကျွန်ုတော်ကတော့ သူမရဲ့ ကလေး သူနဲ့ သက်တူ
ချွောင်းတွေနဲ့ ကစားတာကို နိစ္စရှုဝ အချိန်သတ်သတ်ပေးပြီး
ထိန်းကြောင်းပေးဖို့ ဆန္ဒလည်း ရှိ၊ လုပ်လည်းလုပ်နိုင်တဲ့
မိခင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သိပ်များများစားစား ရီရိပိုင်ပြင်
လုပ်နိုင်မယ်လို့ မထင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူမအနေနဲ့ ကစား
နေကြတာကို တစ်ချိန်လုံး ညွှန်ကြားပြောဆိုနေပြီး သူမ
သိပ်ချုစ်တဲ့ ကလေးကို အနိုင်ကျွန်ုတ်လိုလ်ကျွန်ုင်တဲ့ ကလေးကို
ဆူဗုံးမှန်မဲ့ ရှုမယ်လို့တော့ ကျွန်ုတော်ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် စင်မင်ရင်းနှီးတတ်တဲ့ အရွယ်ရရှိက်ပြီး
သား ကလေးကြီးတစ်ယောက်ဟာ သူမရဲ့ ရှေ့မှာဆိုရင်
ကလေးကယ်တွေကို ထိန်းကြောင်းပေးတတ်ပါတယ်။
တကယ်လို့ တင်းမာမှုတစ်ခု ဖြစ်လေတာကို သူမက တွေ့ပြီ
ဆိုရင် သူမအနေနဲ့ သူတို့တစ်တွေကို တွေ့လေးကစားနည်း
အသစ်တစ်ဖက်ကို အာရုံပြောင်းပေးနိုင်ပါတယ်။ ရန်လို့
မှန်းတိုးမှုတွေ ပေါက်ကွဲလောမယ်ဆိုရင် တိုက်ခိုက်တော့မယ့်
သူတွေကြားမှာ အလျော့အတင်းလုပ်ဖို့ အကြံပေးသူ
တစ်ယောက် အနေနဲ့ရော၊ ကျောက်သားနှုန်းတစ်ခုအဖြစ်ပါ
အေးအေးဆေးဆေးဝင်ပြီး ရပ်တည်ပေးနိုင်ပါတယ်။

ရေရှည်မှာတော့ မိခင်တစ်ယောက်ရဲ့ ကလေးငယ်
တစ်စုပါးမှာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်တာမျိုးမဟုတ်တဲ့ ထန်းချုပ်
ကိုင်တွယ်မှုဟာ သူမရဲ့ ရှာက်ချို့အားငယ်တာတ်တဲ့ ကလေးငယ်
ကို တဖြည်းဖြည်း သူ့ဘာသာသူ သူ့အတွက် ပျော်ဆွင်စရာ
နေရာလေးတစ်ခု ရှာတွေ့လာစေနိုင်ပါတယ်။ ဒါမှာမဟုတ်
တစ်ခါတစ်လေမှာ သူမအနေနဲ့ သားကော်ငါးတစ်ကော်အဖြစ်
နေနေရတဲ့အကျင့်ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ သူမရဲ့ကလေးကို ခွဲထုတ်ပြီး
တစ်လနှစ်လလောက် အဲဒီလို အနိုင်ကျင့်မိုလ်ကျတာမျိုး
တွေ့မရှိတဲ့ ဆုပ်စုတစ်စုနဲ့ ကစားခိုင်းနိုင်ပါတယ်။

ယောကျေားလေးတွေ မွေးထားပြီး ကျွမ်းကျင်လီမှာမူ
ရှိတဲ့ ဖခင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူတို့ ကလေးအုပ်စုနဲ့ ကစား
နည်းတရီးမှာ အတူတူ ကစားပေးခြင်းအားဖြင့် သူ့သားကို
နောက်ပြောင်ကျိုစယ်တာတွေ ပြောက်နေစရာမလိုဘဲ ခံယူ
တတ်၊ သင်ယူတတ်အောင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေနိုင်ပါ
တယ်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်ုတော်တို့ဟာ တကယ်တမ်း
စနောက်ကျိုစယ်မှုရဲ့ အခြေခံကျတဲ့ အပြောတစ်ခုကို ရှာတော့
မယ်ဆုံးရင် တရီးကလေးတွေဟာ ဘာဖြစ်လို့ အလွယ်တာကူး
စနောက်ခံရပြီး၊ တရီး၊ ကလေးတွေကျတော့ ဘာဖြစ်လို့
လုံးဝလောက်နီးပါး နောက်ပြောင်မခံရတာလဲ ဆိုတာကို

စဉ်းစားကြည့်သင့်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ရပ်စိုင်းဆိုင်ရာ
အင်အားနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်တဲ့ နေရာမှာ ကျမ်း
ကျင့်မှုပြသေနာပဲလို့ ခင်ဗျားတို့ ယူဆကောင်း ယူဆ
နိုင်ပါတယ်။ အထောက်အပဲ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အချက်တစ်ချက်
တော့ ဖြစ်ပေမယ့် အမိကတော့ မကျလှသူးလို့ ဆိုရပါမယ်။
တစ်ခါတစ်ရုံမှာ သန့်စွမ်းအားကောင်းတဲ့ ကလေးတစ်
ယောက်ဟာ သူ့ထက် အများကြီးကယ်ဇူယ်တဲ့ ကလေးတစ်
ယောက် ညျဉ်းဆဲနိုင်စက်တာကို ခံရတာမျိုး ၈၂၇.၅
တတ်ပါတယ်။ တစ်ခါ အားနည်းပျော့ဆဲ ပုံပန်းမကျလှတဲ့
ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ရှုံးစက်တတ်တဲ့ ကလေးတွေရှိတဲ့
အပ်စုတစ်ခုထဲမှာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် သင့်သင့်တင့်တင့်
နေသွားနိုင်တာ ၈၂၇.၅တာတ်ပါတယ်။

ကိုယ်ကိုတိုင်က နောက်ပြောင်ကျိုစယ်မှုကို ပန်း
၈၂၈က ပျားတွေကို ဓာတ်ဆောင်သလို ဓာတ်ဆောင်တတ်ကြတဲ့
ကလေးတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ သူ့တို့ဟာ တကယ့်
အနိုင်ကျင့်စိုလ်ကျတတ်သူ ကလေးတွေအတွက် အစီရှာယ်
ကြီးတဲ့ ဓာတ်ဆောင်မှုရှိရှိသာ မဟုတ်ဘဲ ကလေးအားလုံး
လောက်လိုလိုကို ရက်စက်ကြမ်းကြတ်မှုတွေ ပြလာစေနိုင်
ပါတယ်။ အဲဒီလို အပ်စုမျိုးနဲ့ ပြပြပြလည်းလည်း နေနိုင်တဲ့
ကလေးတစ်ယောက်ကို ကျော့တော် ၈၂၇.၆ဗုံးပါတယ်။ ဒါပေ

မယ့် သူဟာ တစ်ခါလောက် အပ်နဲ့ အထိုးခံလိုက်ရရှုနဲ့ ရုတ်တရက် အေားပေါက်ကွဲတတ်ပါတယ်။ သူဟာ သေမင်း တမန်တစ်ကောင်လို့ မျက်နှာ ဖြူဖြုပ်ဖြူရော်နဲ့ အော်ဟစ်ပြီး လျဉ်းပတ်ပြီးလွှား၊ ပတ်ပတ်လည်မှာ ရှိနေတဲ့ လျှောင်ပြောင် သရော်သူတွေကို ကိုးနှီးကားရှုး ထိုးနှုက်ကန်ကြောက်တတ် ပါသေးတယ်။ သူတို့ နောက်ပြောင်လိုက်တာနဲ့ ခုံကျည် တစ်ခုကို မီးတို့လိုက်သလို ဖြစ်သွားတော့တာပါပဲ။

ဖြစ်တတ်တာကတော့ သိပ်ပြီး အလွယ်တကူ စနောက်ခံရတတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ထိခိုက်ခံစား ရှုက်ရွှေ့အားငယ်တတ်တဲ့ ကလေးအမျိုးအစား ဖြစ်ပါတယ်။ သူက တြေားကလေးတွေကို တွေ့ရတဲ့ အခါမျိုးမှာ မယုံ ကြည်တဲ့ မျက်နှာထား၊ ရင်းနှီးခင်မင်မှု မရှိတဲ့ မျက်နှာထား မျိုးနဲ့ ဆက်ဆံတတ်ပါတယ်။ အပြုအမှုဆရော် စကားအရာ ပါ အများအား ဖြင့် တိုက်ခိုက်ထိုးနှုက်လေ့ မရှိတတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူကို ကြည်လိုက်ရင် အဲဒီကလေးတွေက သူကို တိုက်ခိုက်ရန်ပြုမှာကို ကြောက်ရွှေ့နေသလိုမျိုး၊ အဲဒီလို တိုက် ခိုက်ရန်ပြုတတ်တာတွေကြောင့်ပဲ ကျွန်ုတဲ့ ကလေးအားလုံးကို မနှစ်သက်နိုင်သလိုမျိုး ပုံပေါ်နေတတ်ပါတယ်။ ကျွန်ုတဲ့ ကလေးတွေဟာ အခါကို ချက်ချင်းပဲ အကဲခတ် သိမြင် သွားတတ်ပြီး တိုက်ခိုက်ရန်ပြုလိုစိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်

ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ အစိတ်အပိုင်းအားဖြင့် အဲဒီ
ကလေးရဲ့ ပြုမှုဆက်ဆံပဲ၊ သဘောထားပုံဟာ တခြားကလေး
တွေနဲ့ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းရာက ရလာတဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့
အတွေ့အကြုံတွေကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့
အဲဒီအတွက်တော့ သူ့ကို အပြစ်မတင်ထိုက်ပါဘူး။ ဒါပေ
မယ့် ကျွန်ုန်းနေသေးတဲ့ ပြုသောနာကတော့ ပထမဆုံးနေရာမှာ
သူဟာ အဲဒီလိုမကောင်းတဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေးကို ဘာဖြစ်လို့
များ စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ရတာလဲ ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒီလို့
သဘောထားတိမ်းညွှတ်မှုမျိုးကို မိသားစုတစ်စုထဲက ကလေး
တစ်ယောက်ရဲ့ အစောပိုင်း နှစ်ကာလအတော့အတွင်းမှာ
ဖြစ်လာနိုင်စေတဲ့ အချက်တွေကတော့ အမျိုးမျိုးအတွေ့တွေ
ရှိတတ်ကြပါတယ်။

ကျွန်ုန်းတော် စဉ်းစားမိတာတစ်ခုကတော့ ကလေး
အပေါ် အလွန်အကျိုး အကာအကွယ်ပေးချင်တတ်တဲ့ မိခင်
တစ်ယောက်ကြောင့် ကလေးဟာ မိခင်နဲ့ အနီးကပ် ရှိနေတဲ့
အချိန်များပဲ သူ့ကိုယ်သူ လုံခြုံစိတ်ချမှု ရှိနေတယ်လို့ ခံစား
လာစေတတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်ုန်းတဲ့သူတွေအားလုံးဟာ
အန္တရာယ်ရှိတဲ့ သူတွေပဲလို့လည်း ခံစားလာစေနိုင်ပါတယ်။
တစ်ခါတစ်ရုံမှာ သိပ်ချွစ်လွန်းတဲ့ မိဘတွေက မွေးဖွားလာတဲ့
သားဦးဟာ အပေးအယူသဘောရဲ့ ပျော်စရာကောင်းမှုကို

တတ်မြောက်ဖို့ နေးကျွေးနေ့တောတ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူ့ရဲ့ နှစ်နှစ်သားလောက် ကာလမှာ လူကြီးသူမတွေ့ရဲ့ သိပ်ညှင်သာသိမ်မွေ့တဲ့ အကာအကွယ် ပေးမှု၊ အလိုလိုက်အကြောက်ခေါ်မှု၊ အာရုံစိုက်မှုကိုပဲ ရခဲ့ပြီး တြေား ဓမ္မပူကြမ်းတမ်းတဲ့ ကလေးတွေနဲ့ တွေ့ကြော်ရတဲ့ အတွေ့အကြောနည်းပါးလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတွေဟာ လည်း လူကြီးတွေလို့ပဲ ပတ်ဝန်းကျင်လောကထဲမှာ သူတို့ စိတ်ပါလက်ပါ ရှာဖွေနိုင်မယ့် အရာတွေကို သိချင်တတ်ကြပါတယ်။ အိမ်နှီးနားချင်း အနိုင်ကျင့်စိုလ်ကျေတတ်တဲ့ ကလေး တွေဟာ ကြောက်လန်ရှုက်ရွှေ့တတ်တဲ့ ကလေးတွေကို မကြာမကြာ အနိုင်ကျင့်စိုလ်ကျေသလိုပူးနဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ခင်ခင် မင်မင်နေ့တောတ်ပြီး၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုရှိတဲ့ ကလေး တွေအပေါ် တိုက်ခိုက်အနိုင်ယူစိုလ်ကျေဖို့ မကြိုးစားတတ်ကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။

စနောက်ကျိုစယ်တာကို ခံရလေ့ရှိတဲ့ ငယ်ရွှေယ်သူ ရှုက်ရွှေ့၊ အားငယ်တတ်တဲ့ ကလေးတွေဟာ ပြစ်ခဏ်သင့် ခံရသူ လေးတွေ ဖြစ်တယ်လို့တော့ မဆိုလိုပါဘူး။ တြေား နေရာတွေမှာ ကြောင်းကျိုးတကျ ကောင်းကောင်းထိန်းညှိ နေထိုင်သွားတတ်ကြသူ အများစုကတော့ အနေ့းနဲ့ အမြန် ဆိုသလို သက်သောင့်သက်သာရှိတဲ့ လူမှုနှင့်ယ်ပယ်တွေကို

ရှာတွေ၊ သွားတတ်ကြပါတယ်။ သူတို့ထဲက တရီ၊ ဆိုရင်
သူတို့တွေကြံခဲ့ရတဲ့ ဒုက္ခတွေကမဲ့ အင်အားနဲ့ နားလည်မှုကို
ရရှိလာခဲ့ကြပြီး ထူးထူးမြားမြား အောင်မြင်မှု ရသွားကြတာ
တွေ၊ ရပါတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ဘဝရဲ့ အစောပိုင်း
ကာလမှာ စိတ်ချယ့်ကြည်မှုကို ရရှိခဲ့ကြသွားနဲ့ နောက်ကို
အဝေးကြီးရရာက်သွားအောင် တွန်းပို့ခဲ့ကြရသွေ့ကြား
ကဲ့ကဲ့ပြားပြား ရှိခို့ ရိုပြီးအရေးကြီးတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။
ဒုတိယအမျိုးအစားဖြစ်တဲ့ ကလေးတွေကိုတော့ ကလေး
သွေးယ် လမ်းညွှန်ထိန်းကြောင်းရေး၊ ကျွန်းမာရေး ဌာနတွေ
ကနေ့ စောင့်ရှုာက်ကိုင်တွယ်သွားသင့်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်းတော် ကောက်နှစ်ဖော်ပြတဲ့ မိခင်
ကတော့ ကလေးတစ်ယောက်တည်းရဲ့ နှိပ်စက်ညွှန်းပန်းခံရမှု
စဉ်ဆက်မပြတ်ပြသောနာကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုတာ မဟုတ်ပါ
ဘူး။ သူမက သူမရဲ့ ကလေးတွေထဲက ကလေးတွေ ကိုယ်စီ
ကိုယ်စီ ခံစားကြရတဲ့၊ အခါအားလျှော့စွာ ကြံ့ရတတ်တဲ့
နောက်ပြောင်ကျိစယ်မှုတွေကိုပဲ ပြောဆိုတင်ပြလာတာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ သူမက အဲခါကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ရမယ်ဆိုတာနဲ့
ပတ်သက်ပြီး အကြည်ဏ်တော်းဆိုလာတာဖြစ်ပြီး ကလေး
တစ်ယောက်ကို တုန်ပြန်တိုက်ခိုက်ဖို့ ပြောဆိုတာဟာ သူတို့
လည်း အနိုင်ကျွန်းမို့လ်ကျွေတဲ့ သူတစ်ယောက် ဖြစ်သွားစေနိုင်

၁၀၄ မောင်နိုးသစ်

သလား၊ ဒါမှမဟုတ် အဲဒီလိုမဖြစ်စေဘူးလားဆိုတာကို
သိချင်လို့ မေးမြန်းတာပါပဲ။

ကျွန်ုတော်ကတော့ အစောပိုင်းမှာ အကြံပေးတင်ပြာ့
တာတော့အပြင် နောက်ထပ် အကြံပေးချက် နှစ်ခုလောက်
ထပ်ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်ုတော် ကိုယ်ပိုင် အယူအဆ အရှု
တော့ ပုံမှန်ဘဲခြေသနမှာရှိနေတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို
တုန်းပြန်မတိုက်ခိုက်ဖို့ ဘယ်တော့မှ သင်ကြားပေးလိမ့်မယ်
မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကောင်းကောင်း ထိန်းညှိ
နေထိုင်နိုင်တဲ့ ကလေးတွေတောင်မှ တဗြားကလေးတွေနဲ့
စကားလာတဲ့ အချိန်ကဝြီး အခါအားလျော်စွာ သိပ်ပြီး
မပြင်းထန်တဲ့ တိုက်ခိုက်မွူမျိုးနဲ့ ကြံတွေ့ရတတ်တာပါပဲ။
အဲဒါဟာပဲ တစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကိုအပြန်
အလှန် လေးစားကြဖို့ သင်ကြားပေးတဲ့ နည်းလမ်းတစ်လမ်း
ဖြစ်ပြီး သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် အခွင့်အရေးတွေကို ဘယ်လို့
ရပ်တည် ကာကွယ်ရမယ်ဆိုတာကိုလည်း သင်ကြားပေးတဲ့
နည်းလမ်းတစ်ခုလို့ ဆိုရပါမယ်။ အဲဒါကြောင့်တော့ သူတို့ကို
ရက်စက်ကြမ်းတမ်း မသွားစေနိုင်ပါဘူး။

ကျွန်ုတော်က စိတ်စာတ်ရေးရာခြင်း မျှတည့်ညွတ်
နေသေးတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်လည်း သိပ်
ပြင်းထန်တဲ့ ရပ်ပိုင်းအရာရာ စိတ်ခံစားမှုပိုင်းအရပါ နာကျင်မှု

မရှိနိုင်ဘူးလို့ ယူဆရတဲ့အချိန်မှာ ရန်ခိုက်အော်ဖြစ်မှုကလေး
တွေကို ဝင်ပြီး အနောင့်အယူက် အဟန်အတား မလုပ်စေချင်
ပါဘူး။ ယေသုံယဉ်အားဖြင့် ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ စရိက်လက္ခဏာ
တွေ ရှိနေသေးတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာပေါ့လေ။ တကဗျာယ်လို့
ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရပြီးဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်က ဟန်
ဆောင်ပြီးလုပ်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ထိန်းသိမ်း
ပေးတာမျိုးပဲ လုပ်မှုပါ။ (တကဗျာယ်လို့ ကျွန်တော်ရဲ့ ကလေး
တွေက သာမန်ကလေးတွေထက်ပိုပြီး ရန်လိုတိပါးတတ်၊
ထိုးနှုက်တိုက်ခိုက်တတ်မယ်၊ ဒါမှုမဟုတ် စိတ်ဆိုးအော်
ပြစ်တာမျိုး လုံးဝရိမှုလာဘူးဆိုရင်တော့ နားလည်းတာတ်ကျွမ်း
တဲ့ ပညာရှင်ကို မေးမြန်းအကြံတောင်းရပါလို့မယ်။)

တစ်နှစ်းပြောရရင်တော့ ယေသုံယဉ်အားဖြင့် ရင်းနှီး
ခင်မင်တာတ်တဲ့ သဘောသာဝရှိတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို
ထိုးကြံတိုက်ခိုက်တာဟာ မှားယွင်းတယ်လို့ သင်ကြား
ပေးမိရင် အဲဒါဟာ သူ့အတွက် အားနှစ်းပျောည့်ချက်တစ်ခု
ဖြစ်သွားစေနိုင်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။
(ဖြစ်နိုင်သေးတာက ရှုက်ရှုံးအားငယ်တတ်တဲ့ ကလေး
တစ်ယောက်ရဲ့ မိဘတွေဟာ သူတို့ရဲ့ သားသမီးကို ရန်ပြု
ညျဉ်းပန်းလာတဲ့ ကလေးက ပိုပြီး ငယ်နေတာတောင်မှု
သူတို့ရဲ့ သားသမီးကို တုန်ပြန် တိုက်ခိုက်ပို့ ပြောဆိုလို့
မရနိုင်တတ်တာမျိုး ပေါ့လေ။)

၁၀၆ ■ မောင်နိုသစ်

မိဘတွေအနေနဲ့ စနောက်ကျိုစယ်ရလို့ ထပ်ပြီး
စိတ်ထိခိုက်ခံစားမှု မရှိရအောင်နဲ့ စတေသန စနောက်
ကျိုစယ်မခံရအောင် ပြောင်းလဲပြီး နေထိုင်ဖို့၊ စနောက်
ကျိုစယ်တာတွေပေါ်မှာ သူတို့ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်စိတ်ကိုကိုယ်
ခုက္ခာပေးသလို မဖြစ်ရအောင် ကြီးစားပြီးနေထိုင်ဖို့ ကူညီ
အားပေးနိုင်ပါတယ်။ မိုးကြီးပစ်နေတာ၊ ခွေးတစ်ကောင်က
ဟောင်နေတာ၊ ဒဏ်ရာ အနာတရု ဖြစ်စေတဲ့ အသစ် ကြုံတွေ၊
ရတဲ့ အင်အားကြီး အနောင့် အယုက်တိုင်းနဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါ
တိုင်းမှာ ငယ်ရွယ်သူ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ အဲဒါကို
ဘယ်လိုရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတာ လမ်းညွှန်ပြန့် မိဘတွေကို
အားကိုးလေ့ရှိပါတယ်။

တကဗ္ဗာယ်လို့ မိခင်တစ်ယောက်ဟာ ငိုယိုနေတဲ့ (သို့)
ထိတ်လန့်နေတဲ့ ကလေးတစ်ယောက် ပြန်ပြောပြတာကို
နားထောင်ပြီး သူရှေ့မှာတင် စိတ်လူပ်ရှား၊ အဲဒီ ဖိစိုး
နောင့်ယုက်သူကို မကောင်းဆိုးဝါး ဝင်စားနေတဲ့ လူတစ်
ယောက်လို့ အေားလုံး၊ ပြောဆိုပြစ်တင်နေတယ်ဆိုရင်တော့
ကလေးက အဲဒီအန္တရာယ်ကို ပုံကြီးခဲ့၊ နားလည်ခံစားသွား
ပြီး အဲဒီလိုအန္တရာယ်မျိုးနဲ့ ထပ်ပြီး တွေ့ကြုံကောင်းကြုံရ^၁
နိုင်ပါတယ်။ မိခင်တစ်ယောက်ဟာ တစ်နေ့မှာ ကြမ်ဖန့်
များစွာ ရန်လိုထိပါးသူကို ဆဲဆိုဆူပူးဖို့ သိမ်ထဲက အတင်း

ပြေးပြေးထွက်နေမယ်၊ ဒါမှုမဟုတ်လည်း သူမရဲ့ကလေးကို
ကယ်တင်ဖို့၊ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် သူမအနေဖို့၊ ကလေးကို
သူမသည်သာ တစ်ဦးတည်းသော အကာာအကွယ် ဖြစ်တယ်
လို့၊ ထင်မြင်ယူဆသွားအောင် သင်ကြားပေးလိုက်သလို
ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

တြေားတစ်ဖက်ကလည်း သူမအနေဖို့၊ နှဲလုံးသား
မာရကြာဖော်သောင် ကြိုးစားဖို့လည်း မလိုအပ်ဘူးလို့ ပြောရမှာ
ပါပဲ။ သူမဟာ ကလေးတစ်ယောက်ကို တစ်မိန့်စ်လောက်
အတွင်း နှစ်သိမ့်ကျေနှပ်သွားစေနိုင်ပြီး အားလုံးအဆင်ပြေ
ချောမွှေ့သွားပြီလို့ သူမအနေဖို့၊ ယုံကည်စိတ်ချထားလိုက်တဲ့
ပုံစံမျိုးနဲ့၊ သူမရဲ့ ကလေးကို ပျော်ပျော်ချင်ချင်ပဲ အပြင်ဘက်
တစ်ခါထပ်လွှတ်လိုက်နိုင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ကလေးက
ဆက်ပြီး တိုင်တန်းနေမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီဖိစ်းနှုပ်စက်သူတွေ
ထပ်လာခဲ့ရင် ဖြစ်လာမယ့် ခြိမ်းခြောက်မှုတွေကို စိတ်ဆိုး
တုန်ပြန်ဖို့၊ တိုက်ခိုက်လာတာတွေကို တုန်ပြန်တွေ့နဲ့လှန်ပစ်ဖို့
နည်းလမ်းတွေကို အကြော်တော်ပေးကောင်းပေးရပါလိမ့်မယ်။
အဲဒါနဲ့ပဲ သူမရဲ့ ကလေးအနေဖို့၊ နောက်တစ်ကြိမ်မှာတော့
သူမ အကြော်ပေး ပြောဆိုထားတဲ့အတိုင်း သူကိုယ်သူ ခုခံ
ကာကွယ်နိုင်ပြီလို့တော့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
ဘာမှ ထိတ်လန့်ခိုးရို့မှုပ်စရာ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့

၁၁၈ မောင်ရိုးသစ်

သူမရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်နဲ့ ရေရှည်မှာဆိုရင်တော့ သူမရဲ့
ကလေးဟာ သူကိုယ်သူ ကာကွယ်စောင့်ရှုံးကိုနိုင်လာ
လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုတွေဟာ ကလေးအနေနဲ့ နောက်
တစ်ကြိမ် ရင်ဆိုင်အံတူမှု လုပ်ရတဲ့အခါ သိပ်ပြီး သိသိ
သာသာ မကြောက်တတ်တော့သဲ သူကို နောက်ပြောင်ရန်စ
ဖို့ စိတ်ခေါ်သလိုမျိုးလည်း သိပ်မဖြစ်တော့အောင် ကြိုးစားဖို့
အားပေးကူညီလိုက်သလို ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

တကယ်လို့သာ စိတ်ထိခိုက် ခံစားနေရတဲ့ မိခင်
တစ်ယောက်ဟာ သူမရဲ့ ကလေးကို အကာအကွယ်ပေးဖို့
အမြဲ ပြောပြာသလဲ ဖြစ်နေ့မယ်ဆိုရင်တော့ သိပ်မကောင်း
လှဘူးလို့ ဆိုရမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သူမရဲ့ကလေး အနိုင်ကျင့်
ခံနေရတာကို ပြတင်းပေါ်ကိုကန့် မလှပ်မယ့်ကိုစောင့်ကြည်း
နေ့မယ်လို့လည်း ကျော့တော်က မဆိုလိုပါဘူး။ အခြေ
အနေက စိုးရိုးမြို့စရာ ဖြစ်လာပြီဆိုရင်တော့ သူမမှာ တြေား
တစ်ခုခု ခိုင်းစရာရှိလို့ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ခပ်အေးအေးပဲ သူမရဲ့
ကလေးရှိတဲ့ နေရာကို လျှောက်သွားနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို ရောက်ရှိသွားမှုဟာ မိခင်တစ်ယောက်ရဲ့
တာဝန်ဝတ္ထားရားကို ပြီးမြှောက်အောင်မြင်အောင် လုပ်လိုက်
ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးများ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်တည်ပြသမှန့်င့် အသက်အရွယ်

မိဘတွေဟာ ပူပင်ကြောင့်ကြော်ရှိရှိနဲ့ ဆရာဝန် တစ်
ယောက်ယောက်ကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဝါရင့်ဆရာ တစ်ယောက်
ယောက်ကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် “ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေး အများစုံဟာ သူ့ရဲ့အသက် သုံးနှစ်လောက်မှာ
စီး ဖြစ်ပေါ်ပြသလာတတ်တယ်လို့ ယဉ်ဆပါသလား ဆရာ”
လို့ မေးမြန်းလာလေ့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီမေးခြန်းဟာ အများ
အားဖြင့် ပထာမခံး ကလေးအသက် သုံးနှစ်လောက် ရအလာ
မှာ မေးမြန်းလာတတ်တာ တွေ့ရပါတယ်။ သူတို့မွေးမြှုပြုစု
တဲ့ နေရာမှာ ဘာမှ သေသေချာချာ ရေရှေရာရာ မရှိလှပါဘူး
လို့ ဝန်ခံပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ခုတိယနှစ်မှာ

ဆရာတော်ကောင်းကင် ဓာတ်ပိုက်

၁၂၀ မေဟင်နိုးသတ်

ခံစားမှု ပြင်းထန်တင်းမာမှု အနည်းနဲ့သမျှား ရှိလာတတ်
ပါတယ်။ အဲဒီ တင်းမာမှုတွေဟာ အစားအစာ ကျွေမွေးတဲ့
နေရာ၊ အည်စ်အကြေးစွန့်တဲ့ အလေ့အကျင့် လုပ်ပေးရာမှာ၊
ဒါမှုမဟုတ် အထွေထွေ ထိန်းကြောင်းပဲပြင်မှုတွေမှာ အဲဒီ
တင်းမာမှုတွေကို တွေ့ရနိုင်ပါတယ်။ တချို့ တိုက်ခိုက်တတ်
တဲ့ ကလေးတွေကတော့ အဲဒီ နယ်ပယ်အားလုံးလောက်
လို့လို့မှာ မိခင်ကို ချက်ချင်းပဲ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်တတ်
ပါတယ်။ ကလေးဟာ အဲဒီ တိုက်ခိုက်မှုတွေကမဲ့ ရလာတဲ့
အကောင်ရာ အနာတရတွေကို ပုံကြီးချဲ့ ထော်လော်ကန့်လန့်
လုပ်တာ၊ မကြောခဏ စိတ်ဆိုးစိတ်ကောာက်တာ၊ စိတ်မသက်
မသာ ဖြစ်နေတာမျိုးနဲ့ ပြသလာတတ်ပါတယ်။

မိခင်အနေနဲ့ကတော့ အတော်လေး မသက်မသာ
ခံစားရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ သူမဟာ ထူးထူးခြားခြား
မေတ္တာရား ကြီးမားတဲ့ မိခင်တစ်ယောက် ဖြစ်မယ်၊
နားလည်း နားလည်မှုရှိမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီ တင်းမာမှုတွေ
လုပ်မိတဲ့အတွက် သူမကိုယ်သူမ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ခံစား
လာမှာပဲ။ သူမရဲ့ကလေးကို တကယ်ပဲ စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြား
အောင် လုပ်မြှုပြုလားဆိုပြီးလည်း စိတ်မကောင်းဖြစ်နေမှာ
ပါပဲ။

လူအများကြီးကတော့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး စော

ဆရာတော်ကောင်းကောင် စာအုပ်တို့က်

ကလေးများ၏ကိုယ်စည်သွေး ဖြစ်တည်ပြသမှန့် ၁၂၀

စောစီးစီး ပြသလာတာမျိုးကို ကြားလာရပြီဆိုတာနဲ့ မယုံ
ကြည့်နိုင်တာ၊ စိတ်ဆိုးအေါသထွက်တာတွေ ဖြစ်တတ်ကြ
ပါတယ်။

ကောလိပ်မှာ စိတ်ပညာတွေ အများကြီး သင်ယူ
လာခဲ့ပြီး ကလေးသူငယ် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေး ဆေးခန်း
တစ်ခုမှာ လုပ်အားပေး ပညာရှင်တစ်ယောက်အဖြစ် ဝင်
လုပ်ကိုင်နေတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့၊ နေ့လောင်းနဲ့ ကျွန်တော်
ပထေမဆုံး တွေ့ဆုံးရပြီး ဟောဒီ သီအိရိဂုံကို သူမ ရှင်းပြခဲ့တဲ့
အချိန်ကို ခုထိသတိရနေဆဲပါပဲ။ အဲဒီလို စိတ်ပညာသင်တန်း
မျိုး တစ်ခုတာလေမှ မတတ်ခဲ့ရဘဲ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးလည်း
ဘာမျှ များများစားစား မသိခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ချက်ချင်းပဲ
သရော်မော်ကားနဲ့ “အတော်ရယ်စရာကောင်းတဲ့ သီအိရိပဲ”
လို့ ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

အကြာင်းအချက်တစ်ခုအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့၊ အများစုံဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကံကြမ္မာ၊ ကျွန်တော်တို့ ကလေး
တွေ့ရဲ့၊ ကံကြမ္မာကို တဗြားပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ယောက်က
ဝင်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးမှာကိုတော့ ဘယ်လိုမှ နှစ်သက်
သောာကျွန်းများ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလူဟာ စိတ်ပညာရှင်
တစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အာဏာရှင် တစ်ယောက်ပဲဖြစ်ဖြစ်
ပေါ့လေ။

၁၂၂ ■ မောင်နိုသစ်

အဲခါဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမိုးအထိက်တန်ဆုံး
ဥစ္စာပစ္စည်းလို့ သဘောထားတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လွှတ်လပ်မှု
စိတ်ဆန္ဒကို လူယူဖို့ ြိမ်းခြောက်လာလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
ပြီးတော့လည်း မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေ၊ အတွေ့အကြုံတွေနဲ့
ကျွန်တော်တို့ ရွှေးချယ်ခဲ့တဲ့ ဘဝတိုးတက်မှု လမ်းကြောင်း
တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ဘဝရဲ့ အနောင်းပိုင်းအဆင့်တွေမှာ
ဘယ်လောက် ဉာဏ်လွှမ်းမိုးမှု ရှိတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်
တို့ရဲ့ ပုံမှန်ဆင်ခြင်တုတရားက သတိပေးနေတာ ရှိပါတယ်။

တကယ်လို့များ ခင်ဗျားတို့ဟာ ကလေးသူငယ်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လေ့လာကြည်မယ်ဆိုရင် ကလေးထိန်း
ကြောင်းဆရာ၊ ဆရာမတစ်ယောက်အဖြစ်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မိတ်ကု
ဆရာဝန်တစ်ယောက်၊ မိဘတစ်ယောက် အနောက့်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်
ပေါ့လေ၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးပုံစံ အတော်များများဟာ
ကလေးတွေရဲ့ အသက်နှစ်နှစ် သုံးနှစ်အရွယ်မှာ တကယ်
တန်း ပိုပိုပိုပို ဖြစ်လောတတ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို အငြင်း
ပွားစရာ ရှိမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ငယ်ရွယ်တဲ့ ကလေးတစ်
ယောက်ဟာ ြိမ်ြိမ်ဆိမ်ဆိမ်နဲ့ လိုက်လိုက်လေ့လွှာ ရှိမယုံ
အဲဒီအခြေအနေအတိုင်း နှစ်အတော်ကြာကြာထိ ဆက်သွား
ချင် သွားနေမယ်၊ တြြားတစ်ယောက်ကတော့ အစကောင့်
အဆုံးအထိ အမိုးအခိုက်ငါးကင်း လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် ကိုယ်

ကလေးများ၏ ဂိုလ်ရည်ဂိုလ်သွေး ဖြစ်တည်ပြသလူနှင့် ၁၂

လုပ်ချင်တာကို ထက်ထက်သန်သန် အားစိုက်ခွန်စိုက် လုပ်မယ်၊ တစ်ယောက်ကတော့ အရာရာကို သတိရှိမယ်၊ အခြေ အနေ အသစ်တစ်ခုကို အမြဲတစေ လေ့လာကြည့်ရှုနေမယ်၊ သူဟာ သူ့စိတ်ထဲမှာ အောင်မြင်မူရနိုင်မယ်လို့ အသေအချာ စိတ်ချုပ်ကြည့်မှု မရှိမချင်း အသစ်ခုခုကို လုပ်အောင်ဖို့ ကြီးစားလေ့ မရှိပါဘူး။ အချုပ်ရောက်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်လာမယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီ အခြေအနေအတိုင်း ရှိနေ ရှိုးမှာပါပဲ။ တြေားတစ်ယောက်ကတော့ အရာရာကို ကမူးရှုံးထိုး လုပ်ကိုင်မယ်။ ပို့ပြီး သစ်ဆန်းလေ ကောင်လေးပဲ ပေါ့လေ။

သုံးနှစ်အချုပ် တစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေ မှားမဆို တည်တည်ပြုပြုမြင် ဂိုလ်ယုံကိုယ်ကို ယုံကြည့်မှုအပြည့် ရှိုးမယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ အသေးအမွှား ဘာ့မဟုတ်တဲ့ အကြောင်းလေးနဲ့တင် သောကရောက် စိတ်အန္တာင့်အယုက် ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမယ်။ တြေားတစ်ယောက်ကျတော့ ပေါင်း သင်းဆက်ဆံရေး ကောင်းပြီး လူတွေကို ချစ်ခင်နှစ်သက်တတ်တော့ လူများများနဲ့ နေရလေ ပျော်လေဖြစ်မယ်။ နောက် တစ်ယောက်ကျပြန်တော့ လူများရင်၊ လူစီမံဝေးရှိရင် မနေ တတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်နေမယ်။ သူကတော့ အပေါင်းအသင်း ကို တစ်ဦးချင်းပဲရွေးပြီး ပေါင်းတတ်တယ်။ လူတစ်မျိုး

၁၂၄ မောင်ရိုးသစ်

တစ်စားတည်းနဲ့ပဲ စိတ်အေးလက်အေး ဆက်ဆံတတ်ပြီး
သူတစ်ဦးတည်း တစ်ယောက်တည်း ရှိနေတတ်တဲ့ အချိန်ဟာ
သူ့အတွက် ပျော်ဆုံးမူအတိ ရှိနေတဲ့ အချိန် ဖြစ်နေမယ်။
နောက် ငါးနှစ်ကြာတဲ့ အချိန်၊ ဆယ်နှစ်ကြာတဲ့ အချိန်မှာလည်း
အဲဒီလို ကလေးမျိုးဟာ အလားတူ စရိတ်လက္ခဏာမျိုးနဲ့ပဲ
ရှိနေတတ်ပါတယ်။

ချက်ချင်းလက်ငင်း မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်လာတာ
ကတော့ အဲဒီလို စရိတ်လက္ခဏာမျိုးတွေဟာ ကလေး တစ်
ယောက်အနေနဲ့ သူ့ဘဝရဲ့ ပထမဆုံး နှစ်ကာာလတွေအတွင်း
ကြံတွေ၊ ခဲ့ရတဲ့ အတွေ၊ အကြံတွေ၊ အကြံတွေ ဖြစ်ထွန်းလာတာ
ပဲလား၊ ဒါမှမဟုတ် မွေးကတည်းကာကို အဲဒီစရိတ်လက္ခဏာ
တွေ ပါလာတာလား ဆိုတာပါပဲ။

အဲဒီမေးခွန်းဟာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ယတိပြုတ်ဖြေလို့
မရနိုင်တဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုလို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ တချို့ လေ့လာ
စုံစမ်းမှု အနေည်းအပါးအရဆိုရင်တော့ အဲဒီလို တက်ကြွေ
ထက်သန်မှု၊ ြိမ်ဆိုမ်မှု၊ ရဲရင့်မှု၊ သတိရှိမှုစတဲ့ ယေဘုယျ
စိတ်အခြေအနေမျိုးတွေဟာ ကလေးငယ်ဘဝကတည်းက
အတော်လေး ပြသလာတတ်ပြီး သူတို့ရဲ့ ကလေးဘဝ တစ်
လျှောက်လုံး ခွဲမြှော့နိုင်ခြေရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပဲ
မယ့် အဲဒီလို စရိတ်လက္ခဏာမျိုးတွေဟာ ကလေး လသား

ကလေးများ၏ကိုယ်ရည်တို့၏သွေးပြစ်တည်ပြသမှန် ၁၂၅

အရွယ်မှာ သူ့ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးပြသနိုင်လောက်အောင်
ဘာမှ များများစားစား လုပ်ဆောင်မှုမရှိတဲ့အတွက် မွေး
ကတည်းက ပြသလာတာပဲလို့ အသေအချာ သက်သေပြ
ပြောဆိုနိုင်ဖို့ကျတော်လည်း ခက်ခဲပါတယ်။

ကလေးဟာ ဆိပ်မယ်၊ စားမယ်၊ ပြီး တစ်ခါပြန်ဆိပ်
ပါလိမ့်မယ်။ ကလေးဟာ သည်းသည်းထန်ထန် ငိုတတ်
သလား၊ နည်းနည်းပါးပါး ငိုတတ်သလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုး
ကတော့ သူဟာ ဘယ်လောက် ဆာလောင်နေသလဲ၊ ဘယ်
လောက်ကြောအောင် စောင့်နေခဲ့ရသလဲဆိုတဲ့ အချက်တွေ
ပေါ်မှာ အများကြီးမှုတည်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ သားဖျား
ဆေးရုံတွေက သူနာပြုဆရာမတွေလို့ မွေးခါစကလေးလေး
တွေ အများကြီး တွေကြုံနေကြရတဲ့ သူတွေအနေနဲ့ကတော့
မွေးရာပါ စိတ်အခြေအနေ စရိတ်လက္ခဏာဘက်မှာပဲ အခိုင်
အမာ ရှုပ်တည်ကြဖို့ များပါတယ်။

သူတို့က နိစိုဝါ ကြုံတွေနေရတဲ့ ကွဲပြားခြားနားမှား
မူတွေရဲ့ ရွှမ်းမိုးမှုအောက်မှာ ရှိအောက်တဲ့သူတွေ မဟုတ်လား။
သွေးပြင်စရိတ် ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အမွားပူး မွေးဖျားထားတဲ့
မိခင်တွေဆိုရင်လည်း မွေးဖျားချိန်ကတည်းက မတူခြားနား
ချက်တွေကို အများဆုံး သိရှိနားလည်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။
သူတို့က “ရှင်တို့ဟာ တစ်ကြိမ်မှာ ကလေးတစ်ယောက်ပဲ

၁၂၆ မောင်နိုသစ်

မွေးဖွားခဲ့မယ်ဆိုရင် အဲဒီ ကလေးတစ်ယောက်စီဟာ သူတို့ရဲ့
ပထာမဆုံးနှစ်အတွင်းမှာ ဘယ်လိုရှိနေခဲ့တယ်ဆိုတာကို မေး
လျှော့သွားတတ်ပါတယ်။ နှစ်ယောက်တစ်ပြိုင်တည်း မွေး
လိုက်ပြီဆိုရင်တော့ အရာရာကို သူတို့ ဘယ်လို ကွဲကွဲပြားပြား
တုန်းပြန်တတ်ကြတယ်ဆိုတာကို ရှင်တို့ ချက်ချင်း သတိ
ထားမိမှာပါပဲ” လို့ ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ “သိပ်မကြာခင်မှာ
အခြေအနေ အနေအထားသစ်တစ်ခုမှာ သူတို့လေးတွေ
ဘယ်လို ပြုမှုလျှပ်ရှားလိမ့်မယ်လို့ ရှင်တို့ ခန့်မှန်းပော့ကိန်း
ထုတ်လိုက်တာတွေဟာ အများအားဖြင့် မှန်နေတတ်တာကို
လည်း ရှင်တို့ တွေ့လာရပါလိမ့်မယ်” လို့လည်း အဲဒီမိခင်
တွေ့က ပြောကောင်း ပြောလာပါလိမ့်ဦးမယ်။

ပြောချင်တဲ့ အဓိက အကြောင်းအရာတစ်ခု မဟုတ်
ပေမယ့် ဒီနေရာမှာ ကျွန်ုတ်တော်က အင်မတာနှင့် ဝိသေသကျွေတဲ့
လူမှုအပြုသမ္မတတွေဖြစ်တဲ့ အဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှု၊ မရှိုးသားမှု၊
တာဝန်ကော်ပွန်မှု၊ တာဝန်မွဲမှု၊ စိစစ်ချွေတာမှု၊ အသုံးအခွဲ
ကြီးမှု၊ သေရည်အရာက် ရှောင်ကျော်မှု၊ သောက်စားမူးယစ်မှု၊
တရားဥပဒေလေးစားလိုက်နာမှု၊ ပြစ်မှုကျိုးလွန်မှု စတဲ့
ကောင်းမှုဆိုးမှုတွေဟာ မျိုးရှိုးစဉ်ဆက် လိုက်လာတဲ့ အကျင့်
စရိုက်တွေ မဟုတ်ကြဘဲ ဘဝအတွေ့အကြွေတွေရဲ့ အကျိုး
ရလာခဲ့ဖြစ် တတ်မြှာက်ကျော်ကြလာကြတာသာ ဖြစ်တယ်

ကလလေများ၏ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်တည်ပြသူနှင့် ၁၂

လို့ ဖြည့်စွက်ခပြာလိုက်ချင်ပါတယ်။ အဲဒါထွေဟာ ယေဘုယျ စိတ်သောဘတ္တားထွေနဲ့ လုံးဝမတူခြားနားကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တကယ်လို့ ကလေးအတော်များများရဲ့ စရိက်လက္ခဏာဟာ အသက်နှစ်နှစ် သုံးနှစ်အချယ်မှာ ပိုပြင် တဲ့ ပိုသဏ္ဌာန် အနေအထားကို ရောက်ရှိတာ ဖြစ်တယ်လို့ ကျေနှင့်တော်တို့ ဝန်ခံလိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒါဟာ နောက် ပိုင်းမှာ ပြောင်းလဲသွားတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြင်လို့မရနိုင် တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တော့ အချယ်ရောက်ပြီးတဲ့ဘူးတစ်ယောက်ရယ်မှာ မဟုတ်၊ ဘယ်ဘူးမှ တစ်နှစ်ကနေတစ်နှစ် နှဂါးအတိုင်း ဘယ်လို့မှ မပြောင်းလဲဘဲ နေလို့ မရနိုင်ပါဘူး။

လုပ်ငန်းအသစ်တစ်ခုက သက်လတ်ပိုင်းအချယ် တစ်ယောက်ဟာ ရုတ်တရာက်ဆိုသလိုပဲ သူမှာ အရင်ကမရှိခဲ့ဖူးတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုမျိုး ဖွံ့ဖြိုးရရှိလာတတ်ပါတယ်။ အသက်အချယ် ပိုကြီးရင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနဲ့ ဆိုရင် လည်း သိသာထင်ရှုးတဲ့ မရောမရာ ဘဝသက်တမ်းတစ်ခုကို လွန်ခြောက်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ (အသက်ခြောက်ဆယ်၊ ခြောက် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက်မှာပေါ့လေ) သူအတွက် ကြည်လင် အေးချမ်းမှုကို ရယူနိုင်လောက်ပါတယ်။ ကျေနှင့်တော်တို့ အများစုဟာ တင်းမှာမှနဲ့ ဖြေလျှော့သက်သာမှာ၊ ကြီးမား

၁၂၈ မောင်ရို့သစ်

ဒါမှုမဟုတ် နည်းပါးတဲ့ ခင်မင်ဖော်ရွှေမူ၊ နှိုင်းရ အကောင်း
မြင်မူနဲ့ စိုးရွှေ အားငယ်မူ စတာတွေရဲ့ တွေ့ကြဖတ်သန်းမူ
ဆဆစ်ဆပိုင်းတွေကို သိနေကြတယ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

ကလေးဘဝမှာချို့ရင် ဘယ်ကလေးမှ ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေး တစ်ခုတည်းကို အကြာကြီးထိန်းသိမ်းထားနိုင်
တာမျိုး၊ မရှိဘူးဆိုတာ ပိုလိုတောင် ရှင်းလင်းပါသေးတယ်။
မတူကဲပြားတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မူအဆင့်တွေက သူ့ရဲ့ အတွင်း
ပိုင်းကနေ ရှုန်းကြလှပ်ရှားလာကြပြီး တွေးအခြေအနေတွေ
တွေ့ကြုံထိစပ်သွားစေပြန်ပါတယ်။ အကျိုးဆက်တစ်ခုအနေ
နဲ့ စရိတ်လက္ခဏာရဲ့ အသွင်ကဲ့ထပ္ပါယာ အားကောင်းလှပ်ရှား
လာနိုင်သလို့၊ အားနည်းလျှောပါးသွားချင် သွားနိုင်ပါတယ်။

တစ်နှစ်ကနေ သုံးနှစ်အတွင်း ကာလအပိုင်းအခြား
ထဲမှာ အမို့အခိုကင်းမှု လွှတ်လပ်မူရဲ့ တချို့အဆင့်တွေကို
ရှိရှိနဲ့ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းဟာ ကလေးအတော်များများကို
ခေါင်းမှာတတ်လာအောင်၊ ကလန်ကဆန်လှပ်တတ်လာ
အောင် ဖြစ်လာစေနိုင်ပါတယ်။ ပြီးတာနဲ့တစ်ခါ အဲဒီလို
ဖြစ်လာမူ အတော်များများဟာ နောက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မူ
အပိုင်းအခြားတစ်ခုမှာ တစ်ခါပြန် ပြမ်းသက်သွားတတ်ပြန်
ပါတယ်။ သုံးနှစ်ကျော်သွားတဲ့ အချိန်မှာတော့ မိဘတွေနဲ့
တူညီမှုရှိလာအောင် တွေ့န်းအားပေးမူဟာ သီးသီးခြားခြား

ကလေးများ၏ကိုယ်စွည်ကိုယ်သွေး ပြစ်တည်ပြသမှန် ၁၂၅

အားကောင်းလာပြီး ဖခင်က သားပေါ်မှာ၊ မိခင်က သမီးပေါ်မှာ လွှမ်းမိုးသက်ရောက်လာပါတယ်။ အဲဒီလို့ ဖြစ်လာမှုမှာ ကလေးအားလုံးရဲ့ စရိတ်လက္ခဏာ ကဲပြားပြောင်းလဲလာပြီး အထော်များများကတော့ မိဘတွေနဲ့ တူညီလာတတ်တာ တွေ့ရပါတယ်။ တရို့၊ အနည်းအကျဉ်းကတော့ မိဘနဲ့ သိပ်မတွေတာလည်း ရှိတာပေါ့လေ။

ခြောက်နှစ်အချယ်ကနေ ဆယ်ကျော်သက်အချယ်တွင်း ကလေးဟာ သူ့ရဲ့ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ဖြစ်နိုင်သလောက် အထော်များများ တူချင့်စိတ် ပြင်းပြနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ အများအားဖြင့်တော့ ဘယ်လို့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတွေ ရလာမယ်၊ အဲဒီ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းတွေက သူ့ကို ဘယ်လို့လက်ခံကြုံစိုးတတ် ဓိုတဲ့ အပေါ်မှာ မူတည်သွားတတ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ သူဟာ အုပ်စုတစ်စုက နှစ်သက်လက်ခံလာဖို့ လုံလောက်အောင်လူသိများမှု မရှိဘူးဆိုရင်လည်း သူဟာ အလွယ်တကူတော့ သူ့မိဘတွေဘာက် ပြန်ရောက်လာမှာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ လူစွမ်းကောင်းတွေအကြောင်းပါတဲ့ စာအုပ်မျိုးတွေကို ဖတ်လာတာမျိုး၊ သဘာဝတရားအကြောင်း၊ သိပ်ပညာအကြောင်းရုံးစမ်းလေ့လာကြည့်ချင်တဲ့ ဝါသနာမျိုးဘက် ရောက်ချင်လည်း ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဆရာတော်ကောင် တော်ဝန်ကြ

၁၃၀ ■ မောင်နိုးသစ်

အဲဒီအရာတွေက ကလေးရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့
ဘဝအောင်မြင်ရေးလမ်းကြောင်းကို အကြီးအကျယ် ဉာဏ်
လွှမ်းမိုးနိုင်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရုံမှာတော့ ကလေး တစ်
ယောက်ဟာ အသက် ခုနှစ်နှစ်သားအရွယ်မှာ ရှုက်ချွဲ နေတတ်
တာကို အပေါင်းအသင်းကောင်းနဲ့တွေ့ပြီး မားလည် သဘော
ပေါက်သွေးမယ်ဆိုရင် ကိုးနှစ်သားအရွယ်လောက်မှာ ပေါင်း
သင်းဆက်ဆံရေးကောင်းတာမျိုး၊ ပူပင်စိုးရိမ်မူးပပေါ်က်
သွေးတာမျိုး ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်တွေဟာ ရည်ရွယ်စိတ်ကူးမှ
အသစ်တွေရဲ့ ဝက်ပါလမ်းကြောင်းတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်တတ်ကြ
ပါတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ကို ရှုတ်တရာက် စိတ်အနောင့်
အယုက်ဖြစ်အောင် လုပ်တတ်တဲ့ တြေားသူတွေကို အဲဒီ
ကလေးက သဘောမကျို့င်ဖြစ်ပြီး စိတ်ထဲမှာ တင်းမာသွား
တာနဲ့ သူ့ဘာသာ ခပ်က်းက်းနေသွေးတာမျိုး ဖြစ်တတ်ပါ
တယ်။ တြေားတစ်ယောက်ကနေ အရင်က ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံရေး ကောင်းလှတာ မဟုတ်ပေမယ့် သူတို့ အထူး
စိတ်ဝင်စားတဲ့အရာတွေမှာ အတွေတွေတွဲပြီး လုပ်ကိုင်တတ်တဲ့
ယောကျွားလေးတစ်ယောက်၊ မိန့်ကလေးတစ်ယောက်နဲ့
တွေ့ပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး အပေါင်းအသင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်သွားမယ်။
ဒါမှာမဟုတ် ဆရာတစ်ယောက်ယောက်ကို သူရဲ့ကောင်းလို့
ကိုးကွယ်ရင်လည်း ကိုးကွယ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဆရာတော်ကောင်း တာများတို့က

ကလေးများ၏ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်တည်ပြသမှန့် ■ ၁၃၀

ဖြစ်နိုင်ခြေ အတော်များများကတော့ ဆယ်ကျော်
သက်တစ်ယောက်က မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေ့နဲ့ ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံရင်းက ကိုယ့်ကိုကိုယ် ရှာဖွေကြည့်ရှုပို့ အဆင်သင့်
ဖြစ်လာတဲ့အချင့်မှာ ဓာတ်ဆောင်မှုရှိတဲ့ အပေါင်းအသင်း တစ်
ယောက် ရှိနိုင် မရရှိနိုင်ဆိုတာပေါ်မှာ မှတ်ည်နေပြန်ပါတယ်။
ခန္ဓာဇာအရ အပြောင်းအလဲဖြစ်လာတာကလည်း အဆက်
အစပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ပိုင်းအရ ပုံပန်းမကျ ဖြစ်နေ
တာ၊ ဒါမှုမဟုတ် ဝက်ခြေတွေ မပျောက်နိုင်ခြင်းဟာ တရှို့၊
သူတွေအတွက် သိပ်ပြီး စိတ်အနောင့်အယျက် ဖြစ်စရာ အား
နည်းချက်ကြီး ဖြစ်နေတတ်ပြီး တရှို့သူတွေအတွက်ကတော့
သိပ်အရေးမပါလှတာ တွေ့ရပါတယ်။ ၀၀တူတ်တူတ်
ယောက်ဗျားလေးတစ်ယောက်ဟာ ကစားခုန်စား လုပ်တဲ့နေရာ
မှာ အရာမဝင် နောက်စရာ ပြောင်စရာ တစ်ခု ဖြစ်နေရာကနေ
အလျင်အမြန်ပဲ ကြောက်သားအဖြာအထစ်နဲ့ တော့နဲ့တော့နဲ့
တင်းတင်း ဖြစ်လာပြီး ယောက်ဗျားလေးတစ်ယောက် ဖြစ်ရ^၅
မယ့် ပုံစံမျိုး ဖြစ်လာတာကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ယောက်ဗျားလေးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့
ဆယ်ကျော်သက်အချွေထွေ ဆူဗူဗူဗူဗူ ကြမ်းကြမ်တမ်းတမ်း
ပြုမှုနေထိုင် လာတတ်ကြပြီး တရှို့ဆိုရင် ရာဇ်တော်မှု
ကျိုးလွန်ရတဲ့အထိ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်မှာ

၀၃၂ မောင်နိုးသစ်

ဖြစ်လာတဲ့ လိုက်လျော့ညီတွေ အဆင်ပြေဆောင် မနေတတ်မှု
ဟာ နယ်ပယ်သစ်တစ်ခုကို ရှုံးစမ်းဖွင့်လှစ်တဲ့ နေရာမျိုးမှာ
စီးပွားရေးအရ မြင့်မြင့်မားမား အောင်မြင်မှုရရှိင်တဲ့ အခြေ
အနေမျိုးကို ရောက်ရှိရသွားပေပါတယ်။ တချို့အနည်းအကျဉ်း
မှာတော့ အဲဒါဟာ ထူးဆန်းတဲ့ စရိက်လက္ခဏာ အမှုအကျင့်
တွေအဖြစ်ပဲ ရှိကျေနှင့်နေခဲ့ပြီး ဘာမှ အောင်မြင် ပြီးမြောက်
အောင် မလုပ်နိုင်တာမျိုးလည်း ဖြစ်တတ်တာပါပဲ။

လူအများစုမှာတော့ အဲဒီစရိက်လက္ခဏာတွေဟာ
ပျောက်ကွယ်သွားတတ်ကြပြီး သူတို့ဟာ အများနဲ့ ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်တတ်တဲ့ သာမန်နိုင်ငံသားတွေအဖြစ် နေထိုင်
သွားကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ နောက်ခုံး အကျိုးရလဒ်
ကတော့ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် မတိုင်စင်ကာတည်းက
ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်တဲ့ စရိက်လက္ခဏာတွေပေါ်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း
မူတည်းနေပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ကြံ့တွေ့လာရတဲ့ ပညာရေးနဲ့
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွေပေါ်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း
မူတည်းနေတယ်လို့ ဆုံးရပါလိမ့်မယ်။

လက်ထပ်ထိမ်းမှားမူတွေကတော့ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်
ပြီးသားလို ဖြစ်နေတာပါပဲ။ ကျေနှင့်တော်တို့ ကိုယ်စိုက်ယိုယ်စိုး
ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်နဲ့ အရွယ်ရောက်ပြီးတဲ့ အချိန်မှာ
ဆန်းကျင်ဘက်လိုင် တစ်ဦးတည်းဆီကို အားပြင်းပြင်းနဲ့

ကင်သမာန်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်တည်ပြသမှုနှင့် ■ ၁၃၃

ခွဲငင် အယူခံလိုက်ရပြီး ရွှေးချယ်မှုဟာ နောက်ဆုံးမှာ ကျဉ်းမြောင်းလာကာ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းအတွက် ဖြစ်သွားတာပါပဲ။ အနီးခင်ပွန်း နှစ်ယောက်ဟာ သူတို့ ကိုယ်စိုင်၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအရ အလိုအရှိခုံးအရာဝေးကို အပြန်အလှန် တွေ့ရှုသွားကြတာ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအတိုင်းဆိုရင် လက်ထပ်ထိမ်းမှားမှုဟာ သူတို့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မဝေးကြခင်ကတည်းက တည်ရှိနှင့်ပြီးသားဖြစ်တဲ့ စရိက်လက္ခဏာနှစ်ခုရဲ့ ကြိုတင်ပြောန်းသတ်မှတ်ခံထားရပြီး ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သူတို့နှစ်ဦးဟာ အီမ်တစ်လုံး၊ ဝင်ငွေတစ်ခု၊ သားသမီးတွေနဲ့ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေကို ဖျော်ဝေစားရင်းနဲ့ပဲ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်အသစ်တစ်ခုကို ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ သူတို့တစ်ဦးစီဟာ သူတို့အလိုချင်ခုံးအရာဝေးကို ကိုယ့်ကြင်ဖက်ဆီမှာ ရှာဖွေခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပေမယ့် သူ၊ ဒါမှမဟုတ် သူမအနေနဲ့ လက်သင့်ခံစိုး အဆင်သင့် မရှိခဲ့သေးတဲ့ တဗြားအရည်အသွေးတွေကိုပါ ရှာဖွေကြတာပါပဲ။ လင်ယောက်၍ တစ်ယောက်ဟာ သူ့အနီးမယားရဲ့ ထိရောက်တဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်၊ နက်ရှိုင်းတဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာနဲ့ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြဲမှု စတာတွေကို တန်ဖိုးထားနိုင်သလို သူ အနေနဲ့ အဲဒါတွေကို အားပျက်သွားအောင်လည်း လုပ်ချင်

၁၃၄ မောင်နိုးသစ်

လုပ်နိုင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အနီးဘက်ကလည်း အဲဒီလိုမျိုး
အလားတဲ့ လုပ်ချင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တစ်ဦးချင်းစီဟာ ဘဝရဲ့ လုပ်ငန်းကို
ရွှေးချယ်တဲ့နေရာမှာ အနည်းငြား အများဆုံးသလို အခြေအနေ
အဝန်းအစိုင်းပေါ်မှာ မိုတည်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ
နောက်မှာ အလုပ်ရဲ့ အလှည့်အပြောင်းဖြစ်လာပြီး အဲဒီလူကို
ပြန်ပြီး ပုံသွင်းစ ပြုလာပြန်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ
သူ့ရဲ့ လုပ်ငန်းမှာ အောင်မြင်ဖို့ပြီးလာပြီး အခြားသူ တစ်
ယောက်ကတော့ လုံးပါးပါးရမယ့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်လာ
တတ်ပါတယ်။ တတိယမြောက်လူကတော့ အောင်မြင်မှုနဲ့
အရှိန်အဝါတက်လာပြီး စတုထွေမြောက်လူဟာ ပိုပြီး စာနာ
ထောက်ထားတတ်တဲ့သူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

သေချာတာကတော့ ကလေးတွေရဲ့ ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေးဟာ အသက်နှစ်နှစ် သုံးနှစ်အရွယ်မှာ တိကျတဲ့
သွင်ပြင်လက္ခဏာ ပြလာတတ်တာပါပဲ။ တစ်ဖက်မှာကျ
တော့လည်း သူတို့ဟာ လုံးလုံး အရောင်အသွေးမဲ့နေတတ်
ပါတယ်။ တစ်ဦးစီရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမှာ တောင့်ခိုင်တဲ့
အလားအလာ အထော်များများ ရှိနေပါတယ်။ အိမ်တစ်လုံးရဲ့
အသွင်သူ့အောင်ဟာ တိုးခဲ့ပြောင်းလဲမှုတွေ အတော်ကြီး
လုပ်ပြီးတဲ့အထိ မပျက်မယွင်း ကျွန်ဗိုဇ္ဈာန်သေးသလိုပေါ့လေ။

ကလေးများ၏ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ပြစ်တည်ပြသလူနှင့် ■ ၁၃၅

ဒါပေမယ့် ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်
သွေး သွင်ပြင်ဟာ ဘယ်တော့မှ အမြန်ဂိုအတိုင်း တစ်ပုံစံ
တည်းတော့ ရှိမနေတတ်ပါဘူး။ တစ်ယောက်က ကြီးကြီး
မားမား ပြောင်းလဲပြီး တြေားတစ်ယောက်ကတော့အနည်း
အကျဉ်းပဲ အပြောင်းအလဲရှိမယ်ပေါ့။ အဲဒါဟာ လိုလား
အပ်စရာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မလိုလားအပ်စရာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ပေါ်
လာတဲ့ ထောင်နဲ့ချိတဲ့ သုတေသနက်ရောက်မှုတွေအပေါ်မှာ
မှတည် နေပါတယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေးကို ပုံဖော်ပေးတဲ့နေရာမှာ ကြီးကြီးမားမား သုတေ
သက်ရောက်မှုရှိစေတဲ့ အခြေခံ အချက်ကြီးတွေကတော့
ယောကျွားနဲ့ မိန့်းမ မတူဝါးနားမှုတွေ၊ မိသားစုရဲ့ သုတေ
သက်ရောက်မှုတွေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အဆင့်ဆင့်ကို သင်ယူ
နားလည်းမှုတွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

လိုက်လျောညီထွေရှိမှု၊ တစ်ဦးချင်း
စိတ်ကြိုက်နဲတိုင်မူနှင့် ကမေးဘဝ

အများနဲ့ လိုက်လျောညီထွေရှိမှု၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း
စိတ်ကြိုက်လူပ်ရှားနေထိုင်မူထွေကို ဘာက ဖြစ်စေတာပါလဲ။
တစ်ယောက်ယောက်ကို အဲဒီလိုမျိုးဖြစ်သောင် ပြုစုံပျိုးဆောင်
ပေးလို့ ရနိုင်ပါသလား။ အဲဒီလို ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမျိုး၊
အပြုံသမ္မတသားမျိုးဟာ ကမေးတစ်ယောက် ကြိုးပြင်း
လာတဲ့ အချိန်မှာ သူ့မိဘထွေနဲ့ သူ့အကြား အပြန်အလှန်
ဆက်ဆံမူထွေကောင့် အမိကအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာတာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ မိဘထွေအနေနဲ့ ဘယ်လို့
အရည်အသွေးမျိုးကို သူတို့ကြိုက်တယ်။ အဲဒါကို ရည်ရွယ်
ချက်ရှိရှိနဲ့ ဘယ်လို့ဖန်တီး တည်းဆောက်ပေးမယ်ဆိုတာကို

ဆရာတော်ကောင်းကင်း ဓမ္မရိတ္ထိ

လိုက်လျှောညီထွေမြို့နှဲ၊ တစ်ဦးချင်၊ စိတ်ကြံ့က် ■ ၁၃၃

ဆုံးဖြတ်ချက်ချရုံး ရိုးရိုးစင်းစင်း ကိစ္စတစ်ရပ်ပလို့တော့
ကျော်တော် မယူဆပါဘူး။ သေချာတာကတော့ လိုက်
လျှောညီထွေနေတတ်တဲ့ မိဘမျိုးတွေဟာ လိုက်လျှောညီထွေ
နေတတ်တဲ့ သားသမီးမျိုးကို ရရှိလာတတ်ပါတယ်။ သားဖြစ်
လို့လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကို အဲဒီလို
အရည်အသွေးမျိုး ရလာအောင် စံနမူနာအားဖြင့်ရော စကား
အရပါ သင်ကြားပေးတတ်ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့
ကလေးတွေကလည်း သူတို့မိဘတွေ ပုံစံအတိုင်း တစ်သား
တည်း နေထိုင်သွားတတ်ကြတာ ဝေးရပါတယ်။ အလားတူ
ပဲ အင်မတန် လွှတ်လပ်တဲ့အမြင်ရှိတဲ့ မိဘတွေအနေနဲ့လည်း
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းဆိုင်ရာ လွှတ်လပ်မှုကို အလေးထား
လွှပ်ရှား လုပ်ဆောင်တတ်တဲ့ ကလေးမျိုးတွေကိုပဲ အများ
အားဖြင့် ရရှိလာတတ်ကြပါတယ်။

ခုပြာခဲ့တဲ့ ယေဘုယျ အမြင်ဟာ ကွဲပြားပြောင်းလဲမှု
တွေ အများကြီးကို ဖြစ်ပေါ်လာစေတယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။
တာမျို့ပြင်းထန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစိတ်ကြံ့က် နေထိုင်
တတ်သူတွေဟာ သမားရိုးကျ ရှုံးဆန်တဲ့ မိသားစုတွေကမော်
ပေါက်ဖွားလာတတ်တာ ဝေးရပါတယ်။ တစ်ခါ သိပ်ပြီး
လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် စိတ်ကြံ့က် နေထိုင်တတ်ကြတဲ့ စုံတဲ့
တွေဟာလည်း သူတို့ သိပ်အဲအားသင့်သွားရအောင်ကို သမား

၁၃၈ မောင်နိုသစ်

ရိုးကျ အစဉ်အလာအတိုင်း နေထိုင်တတ်တဲ့ ကလေးမျိုးကို
မွေးဖွားမိသွားတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ဆန့်ကျင်ဘက်
ရှုန်းတွက်မှုမျိုးတွေဟာ မနှစ်မြဲမှု၊ ဒါမှုမဟုတ် ခံစားမှု
ရှုတ်တရှုက် ပြောင်းလဲမှု တစ်မျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရ
တာပါ။ တချို့အချက်တွေကိုတော့ စွဲမြို့တိုးတက်မှုရဲ့ မတူ
ကဲပြားတဲ့ အဆင့်တွေမှာ အတော်လေး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
တွေမြင်နိုင်ကြပါတယ်။

တစ်နှစ်ကနေ့ သုံးနှစ်ကာလ အတောအတွင်းမှာ
ကလေးတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို စတင်
ရုပ္ပါနေရင်းနဲ့ တချို့ရှုန်းကန် လုပ်ရှားမှုတွေ ရှိလာတတ်ပါ
တယ်။ တကယ်လို့ သူ့နဲ့ သူ့မိခင်ဟာ နှစ်ယောက်စလုံး
ခေါင်းမှာတတ်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ရင်တော့ ရေရှည် စိတ်ဆန္ဒ
ကဲပြားဆန့်ကျင်မှုနဲ့ ကြံ့လာရတဲ့အချိန်မှာ ကလေးဟာ သူ
တကယ်လုပ်ချင်လို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မလုပ်ချင်ဘဲ ဖြစ်ဖြစ် သူ့ကို
လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ဖို့ ပြောလာတာတွေနဲ့ အမြဲလိုလို ဆန့်
ကျင်ဘက် လုပ်တတ်ပြီး အလွန်အကျိုး ကလန်ကဆန်လုပ်
တတ်တဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ တချို့
လူကြီးတွေဆိုရင် သူတို့ကို အကြံပေး တိုက်တွန်းလာတာ
တွေအားလုံးကို အလိုလို ပြင်းပယ်ပစ်လေ့ ရှိတာကို တွေ့ရ
ပါတယ်။

လိုက်လောညီဝွေ့နှုံး တစ်ဦးချင်း မိတ်ကြိုက် ■ ၁၃၉

အသက် ပြောက်နှစ်လောက် အရွယ်မှာ ယောကျား
လေး၊ မိန့်ကဗေား ဝေါ်ဟာ မိခင် ဖောင်နဲ့ အားပြိုင်ရတာဟာ
မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ပြီး အန္တရာယ်ရှိတဲ့ လုပ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်
တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လာတတ်ကြပြီး အပြိုင်အဆိုင် လုပ်တာ
မျိုးကို စွန့်စွုတ်လိုက်ကြတာဝေး၊ ရပါတယ်။

သူတို့ အများစုံဟာ အရွယ်အားဖြင့် ကြံးပြင်းလာကြ
သလို၊ အင်အားအစွမ်း အရလည်း ပြည့်ဝလာပြီဆိုတဲ့ မိတ်နဲ့
သူတို့ရဲ့ မိဘဝေါ်နဲ့ ပိုပြီး အပြည်အဝက္ခညီအောင် လုပ်လာ
ကြခင်းအားဖြင့် သူတို့ရဲ့ ဆန့်ကျင်အားပြိုင်ခဲ့မှုဝေါးအတွက်
ပေးလေ့ရှိနိုင်ကြတာက များပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကလေးအနည်းအကျဉ်းလောက်ကတော့
အဲဒီလို ကောင်းမွန်ပြီး ကျေနှင့်စရာ သပြေအနေမျိုးနဲ့
အပြောင်းအလဲ မလုပ်နိုင်ကြပါဘူး။ မဖျော်တဲ့ နည်းလမ်း
ဝေါ်နဲ့ အနိုင်ယူခဲ့ခဲ့ကြရတဲ့ ကလေးဝေါ်နဲ့ကတော့
သူတို့ရဲ့ အနိုင်ယူခဲ့ခဲ့ကြရတဲ့ ကလေးဝေါ့ ကိန့်အောင်
သွားတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ နစ်မြှုပ်နေတဲ့ မျိုးစုံကလေးဟာ
နှစ်ပေါင်းများစွာကြောလာတဲ့ သချိန်မှာ အပြေအနေ အဝန်း
အထိုင်း သင့်တင့်သွားမယ်ဆိုရင် အင်အားကြံးမှားသူ ဝေါ့ကို
ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်ဖို့ မရှိဆင်းရဲ့သားဝေါ့ကို ဦးစီးဦးဆောင်
လုပ်တော့မယ်လို့ ဒေါသတရားနဲ့ ဆုံးဖြတ်လုပ်ဆောင်လာ
ကြတာမျိုး ဖြစ်လာစေတတ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ကောင်းကျော် စာမျက်နှာ

၁၄၀ ■ မောင်နိုသစ်

ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မှာဆိုရင် လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ ကလေးလေးတစ်ယောက်အဖြစ် ပြန်ပြီးမွေးဖွားချင်မှု၊ အရွယ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာရှိမယ့် သူ့ရဲ့ ရုပ်ပုံစွာကို ရှာဖွေ ကြည့်ရှုမှုတွေရဲ့ အတော်လေး မှာကျင့်ခံစားရတဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို ဖြတ်သန်း ရတာချည်းပါပဲ။ သူဟာ မကြာခင်အတွင်းမှာ ကြီးထွားလာတော့မယ်၊ အသိဉာဏ်ရှိလာတော့မယ်၊ သူ ကိုယ်သူ ထောက်ပင့်ထူးမနိုင်တော့မယ်ဆိုတာကို သိလာပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ကျားမ သဘာဝဆိုင်ရာ တွန်းအားတွေဟာ အားကောင်းသန့်မာလာပါတယ်။ အဲဒါတွေအားလုံး ရော ပေါင်းပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာ အသာစီးရလာခဲ့တဲ့ သူမိဘတွေ ကို ဆန့်ကျင်အံ့တုဖက်ပြုင်လိုမှု စိတ်ဆန္တသစ်ကို ဖြစ်ပေါ်လာစေတတ်ပါတယ်။

သူဟာ မိဘတွေရဲ့ စည်းမျဉ်းဥပဒေတွေ၊ စိတ်ကူးရည်စုံချက်တွေ၊ ဘာသာရေးနဲ့ ဘဝရပ်တည် နေထိုင်ပုံ တွေကို ထက်ထက်ဖြက်ဖြက် မေးခွန်းထုတ်လာမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လို့ အစောဆုံး ကလေးဘဝကာစပြီး သူဟာ သူ့ရဲ့ မိဘတွေရဲ့၊ စိတ်ကူးရုပ်ပုံအတိုင်း ပုံသွင်းခံလာရတာ ဖြစ်သလို သူကိုယ်သူလည်း အဲဒီအတိုင်း ပုံသွင်းလာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူက ဆန့်ကျင်ကွဲလွှဲမှုဟာ သူကိုယ်နှိုက်နဲ့ သူ့ရဲ့ မိဘတွေကြားမှာပဲ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ပြုမှုနေထိုင်

တတ်ပါတယ်။ သူဟာ အဲဒီအချိန်မှာ အရေးကြီးတယ်လို့
ထင်ရတဲ့ အသေးအဖွဲ့ကိစ္စလေးတွေအားလုံးမှာ သူမိဘတွေ
ရဲ့ သာလွမ်းမိုးမှုကို အငြင်းပွားပြောဆို ကန့်ကွက်တတ်
ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ အများအားဖြင့်တော့ ဟန်ရေး
ပြတဲ့ တိုက်ပွဲတစ်ခုပါ။ တကယ့် ပဋိပက္ခကတော့ သူ
ကိုယ်နှီးကိုမှာပဲ ရှိပါတယ်။ စရိတ်လက္ခဏာ၊ အလုပ်အကိုင်၊
လောက်အမြင်တွေမှာ သူမိဘတွေနဲ့ ပုံတူကိုယ်ပွားဖြစ်ချင်တဲ့
ပြင်းပြတဲ့ ဆွဲဆောင်မှုနဲ့ သူတို့ကို အံတုဆန့်ကျင်ချင်စိတ်၊
သူတို့နဲ့ မတူကွဲပြားချင်စိတ်၊ သာလွန်ကောင်းမွန်ချင်စိတ်
တွေကြားမှာရှိတဲ့ ပဋိပက္ခပေါ်လေ။

သူဟာ ဘယ်လိုလူမျိုး ဖြစ်လာမယ်၊ ဘယ်လို ဘဝ
တိုးတက်အောင်မြင်မှုမျိုးကို သူ လုပ်မယ်ဆိုတာတွေကို
ဆုံးဖြတ်တဲ့ နေရာမှာ သူဟာ သူပတ်ဝန်းကျင်လောကနဲ့
ပြီးစီးအောင်လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကိုလည်း ထည့်စဉ်းစား
ပါလိမ့်မယ်။ ယောက်၍ လေးတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူအဖော်
ရဲ့ လုပ်ငန်းက လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ ဈေးရောင်း
တာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ ရွှေပဇ္ဇာလုပ်ငန်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်
ပေါ်လော်၊ အဲဒီလုပ်ငန်းထဲကို ဝင်သွားကောင်းသွားနိုင်ပါ
တယ်။ သူဟာ အများအားဖြင့် သူအဖော် လုပ်ကိုင်ဆောင်
ရွက်ခဲ့သလိုပဲ သူအလုပ်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်

၁၄၂ မောင်စိုးသစ်

ချက်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှုမဟုတ် ပိုပြီး သစ်လွင်တဲ့ နည်းစနစ် တွေကို အသုံးပြုစိုး သူ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မမော်ဆိုင်မပန်းနိုင် ပြောချင်ပြောမယ်။ သူ့အနေနဲ့ သူ့အဖော် အလေးကရပြုစရာမရှိတဲ့ အခြေအနေကိုဖော်ထုတ်ပြသဖို့ လောက်ပဲ အမိကဆန္ဒရှိတဲ့ ပုံမျိုးနဲ့ တော်လှန်ပြောင်းလဲတဲ့ ရှာဖွေတွေ၊ ရှိမှုတွေကိုလုပ်ဖို့ တစ်ချိန်လုံး ကြိုးစားချင် ကြိုးစားနေမယ်လဲ။

တွေားယောကျားလေးတွေကတော့ သူ့အဖော်၊ အလုပ်ကို ဘားအန္တရာယ်ဆိုးတစ်ခုကို ရှာ်ရှုးပြခြင်း၊ ဘားဖြင့် သူတို့ရဲ့ဖောင်တွေနဲ့ ဆန္ဒကျင်ယူဉ်ပြုင်မှု၊ ဒါမှုမဟုတ် ဆန္ဒကျင်ယူဉ်ပြုင်ရမှာ ကြောက်လန့်မှုကို ပြသတတ်ပါတယ်။ ခုတိယအဆင့် ကျောင်း (သို့) ကောလိပ်တွေက ကျောင်းသား တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ “ကျွန်တော် ဘာဖြစ်ချင်မှန်း မသိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် သေချာတာတစ်ခုကတော့ ကျွန်တော် ဘာဖေလုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးတော့ ကျွန်တော် မလုပ်ဘူး၊ မျှာ” လို့ ပြောကောင်းပြောပါလိမ့်မယ်။ အတော်လေး ဖြစ်တတ်တာကတော့ အဲဒီလို ယောကျားလေးတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ ပြုင်ဆိုင်ရမှာ ကြောက်ရှုံးတဲ့ အကြောက်တရားကနေ လွန်ပြောက်ပြီး ကောလိပ်ကျောင်း တက်နေတုန်းမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ဖြစ် သူ့ဖောင်ရဲ့ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်ထဲကို တိတိတိတိဆိတ်ဆိတ်ပဲ ဝင်ရောက်သွားကြတာပါပဲ။

အရှင်ဝက္ခာရီဘင်္ဂ အဆင်တို့ကို

လိုက်ပလ္ာညီဝတ္ထိနှုန္မာ၊ တစ်ဦးချင်း မိတ်ကြောက် ■ ၁၄၃

ဟိုတုန်းက တရုံးအမျိုးသမီးကလေးတွေ ကောလိပ်
ကျောင်းတက်ခဲ့တဲ့ အချိန်ကို ပြန်ပြောရရင် မိန့်ကလေး
တစ်ယောက်ရဲ့ ကျောင်းတက်ဖို့ အခြေခံမသိစိတ် စွဲဆော်မှု
ဟာ တစ်ခါတစ်ရုံ သူ့မိခင်ရဲ့ ဘဝနေထိုင်ပုံကို ဆန့်ကျင်
ဆုတုဖို့ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီကနေ့ခေတ်
မှာတော့ ဘွဲ့တစ်ခုရထားတဲ့ မိခင်တစ်ယောက်ဟာ အဲဒီလိုမျိုး
အလားတူ ဖုံးကျယ်ထားတဲ့ အကြောင်းအချက်နဲ့ ကောလိပ်
ကျောင်းတက်မယ့်ကိစ္စကို ကန့်ကွက်ဟန့်တားကောင်း
ဟန့်တားနိုင်ပါတယ်။ ကလေးသူငယ် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရရှုံးနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ပိုပြီးဆန်းသစ်တဲ့ အခြေခံအယူအဆတွေကို
အလွန်အကျိုးဖြစ်အောင် သိပ်အလေးပေးလွန်းတဲ့ မိခင်ငယ်
တစ်ယောက်နဲ့ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ဟာ ထိပ်တိုက်တိုးတက်
ပါတယ်။ ဆရာဝန်က ကလေးကို လုပ်ကိုင်စောင်ရွက်
ပေးတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမြတ်မှုး လုပ်လုပ်ရှားရှား
သတိထားနေတတ်တဲ့ အဘွားရဲ့ အခြေအနေနဲ့ သူမက
ပိုပြီး အခြေအတင် ပြောဆိုအငြင်းပွားလေ၊ မိခင်ငယ်က
သူမရဲ့ ရွှေဗြှိုင်ကြံနည်းစနစ်တွေကို ပုံကြီးခဲ့ပြလေ ဖြစ်နေ
တာကို သိသွားတဲ့ အချိန်မှာတော့ ပဋိပက္ခရဲ့ အကြောင်းရင်း
အချက်ဟာ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်လာပါတယ်။

တက်ယ်တော့ ငယ်ရွယ်သူ မျိုးဆက်သစ်တွေရဲ့ အဲဒီ

၁၄၄ ■ မောင်နိုသစ်

ဆန့်ကျင်ယူဉ်ပြီးလိုမှုဟာ ယဉ်ကော်မူတွေ အများကြီး
တိုးတက်လာဖို့အတွက် အဓိက ပင်မရေးပါ ဖြစ်ပါတယ်။
ဒါကြောင့်မို့ အဲဒါကို ဝမ်းပန်းတန်ည်း ပြောမနေသင့်ဘူးလို့
ထင်ပါတယ်။ သည်းညည်းမခံနိုင်တော့တဲ့ ငယ်ရွယ်သူ
တစ်ဦးစီအတွက် ထိဇာဂ်မှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ အဓိက
ပြသာနာကတော့ သူဟာ သူမောင်တိုင်နေတဲ့ ကမ္မာလောက်ကြီး
ရဲ့၊ အစစ်အမှန်တရားတွေကို အားထုတ်ကြိုပမ်းရယူဖို့
နောက်ဆုံးမှာ တကယ်ပဲ ရင့်ကျက်မှုရှိပြီလား၊ မရှိသေးဘူး
လား ဆိုတာပါပဲ။

သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဝေးမြင်နေရတဲ့ နည်းစနစ်တွေ၊
တွေးမြင်ပြုမှုပုံတွေ၊ ရှိနှင့်ပြီးသား စည်းမျဉ်း ဥပဒေသ စလေ့
ထုံးစံတွေပေါ်မှာ သူ ပြုလုပ်နေတဲ့ ဝေဖန်မှုတွေဟာ ကောင်း
ကောင်း ခိုင်မာမှုရှိပြီလား (သို့) သူရဲ့ အောင်ယူ့တဲ့ ခံစားမူ
တွေကို မှန်တယ်လို့၊ သတ်မှတ်ပြောဆိုနိုင်ဖို့ သူဟာ အမှား
တွေကိုပဲ စဉ်းစားနေခဲ့တာလား။

ကျွန်ုတော်တို့ဟာ ကလေးတွေကို လုပ်မှုပေးနိုင်ကြ
ပါတယ်။ ယဉ်ကော်သီမ်မွေ့မှုနဲ့၊ တာဝန်ကျွန်ုတို့မျိုး
ကိစ္စတွေမှာ သူတို့ရဲ့ ယေသုယျအပြုအမူတွေ၊ ကောင်းကျိုး
ဆီလျှော်မှုရှိတဲ့ ကန့်သတ်မှုတွေကို ကျွန်ုတော်တို့ ချမှတ်
ပေးနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်ုတော်တို့ရဲ့ စံနှုန်းတွေရဲ့ သူတို့ကို

လိုက်လျော့ညီတွေ့နှုန်း တစ်ပြီးချင်း မိတ်ကြံ့က် ■ ၁၄၅

ကြီးကြီးမားမား သာမျွမ်းမိုးမူရအောင် လုပ်ရပါလိမ့်မယ်။
ဒါပေမယ့်လို့ သူတို့ကို ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ပုံစံအတိုင်း ပုံသွင်း
ပေးဖို့ဆိုရင်တော့ အတော်ကြီးကို အောင်မြင်စို့ နည်းပါးပါ
လိမ့်မယ်။ ကံကောင်းထောက်မတာကတော့ ဂျှော့နှင့်တော်တို့
အများစုံဟာ အဲဒီလို ပုံသွင်းဖို့ ကြီးစားရအောင်ကလည်း
သိပ်အလုပ်များလွန်းကြသလို သိပ်ပြီးလည်း အလျော့ပေး
အလိုလိုက်လွန်းတတ်ကြတယ် မဟုတ်ပါလား။

ကွာရှင်းပြတ်ခဲကြန့် သင့်၊ မသင့်

ပထမဆုံး မိခင်တစ်ယောက်ရဲ့ စာတစ်စောင်မှာပါတဲ့
သူမရဲ့ တွေးမြင်ခံစားမူတရှိကို ဖတ်ကြည်စေချင်ပါတယ်။

“ကျော်မက ပျော်ရွင်ချမ်းမြှုံးကင်းမဲတဲ့ အိမ်ဝောင်
ရေးကြောင့် သားသမီးတွေပေါ်မှာ ရိုက်ခတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
အကြံညာ၏ တောင်းချင်တာပါ။ စကတည်းကပ် ကျော်မတို့
လက်ထပ်ထိမ်းမြှားခဲ့တာဟာ မှားပြီလို့ သိခဲ့ပါတယ်။ လွန်ခဲ့
တဲ့ သုံးနှစ်၊ ကျော်မတို့ရဲ့ သားကလေး မမွေးခင်ကတော့
လူကြားသူကြားမှာ ကျော်မတို့ ပြသာနာတစ်စုံတစ်ရာ မရှိဘဲ
အဆင်ပြေပြေ နေနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မျက်နှာဖုံးကို ကျော်မတို့
စွပ်ထားနိုင်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။ အခုတော့ ကလေးကို သိပ်
မထိခိုက် စေဘဲ ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ဖို့ နည်းလမ်းများ ဆရာမှာ

အရသေးကောင်းကောင် စာအုပ်တိုက်

ရှိမလားလို့ ကျော်မ စဉ်းစားကြည့်လာမိပါပြီ။ ကျော်မက
အိမ်ထောင်ရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပညာရှင်တစ်ယောက်နဲ့
ဆွေးနွေးအကြံဥ္ဓာက်ထောင်းကြည့်ဖို့ ပြောတဲ့အခါမှာ အဲဒါကို
ကျော်မခင်ပွန်းသည်က လက်မခံပါဘူး။ သူက တကယ့်ကို
တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန့် တွန့်တို့တတ်ပြီးလူမှုရေးလည်း
ခေါင်းပါးလွန်းပါတယ်။

“ကျော်မကတော့ သူကို ဘယ်သူက ခိုင်းလို့မှုမဟုတ်
ဘဲ စာများထောက်ထားစိတ်နဲ့ တြေားသူတစ်ယောက်အတွက်
တစ်ခုခု လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးတာကို ကြည့်လိုက်ချင်ပါ
သေးတယ်။ သူ စိတ်ဝင်စားတဲ့ တစ်ခုတည်းသော အရာ
ကတော့ ကားကြီးတစ်စီးကို မောင်းနှင့်တာပါပဲ။ ကလေး
အပေါ်မှာဆိုရင်လည်း လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်က ဖြစ်ပေါ်လာတာ
လောက်ကလွှဲပြီး ဘာစိတ်ဝင်စားမှုမ မရှိပါဘူး။ အိမ်ပြန်လာ
တာနဲ့ တိပိဋက္ခုပြီးတစ်ယောက်တည်းသောက်တော့တာပါပဲ။
ပြီးတာနဲ့ “ဒိတ္ထ ဒီကို လာပြီး ဖေဖောကို မွေးမွေးပေးစပ်း
ပါၤီး” ဆိုတဲ့ စကားမျိုး ပြောချင်ပြောတတ်ပါတယ်။ အဲဒါ
ကလည်း လေသံမာမာနဲ့ ခိုင်းစေတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ပြောတာပါ။
အ-ကလေးက တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် လုပ်နေပြီဆိုရင်တော့
ကလေးအတွက် အခြေအနေ သိပ်မကောင်းနိုင်တော့ပါဘူး။
“တကယ်လို့ ဘာပြဿနာမျိုးမှ မဖြစ်ဘဲ အိမ်ပြန်

၁၄၈ မဟောင်ရို့သတ်

ထိုးစံအတိုင်း နှဲတ်ဆက်ပြီး ပြန်ဝင်လာပြီဆိုရင်တော့ ခဏ တစ်ဖျူတ် အေးချမ်းပြုမ်သက်မှု ရရန်တတ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ သားလေးက ပြုမ်ပြုမ်သက်သက်လေးထိုင်ပြီး ကစားမယ်၊ ဒါမှုမဟုတ် တိပိဋကည့်နေပြီဆိုရင်တော့ ကျွန်မယောက်၍ေးက သူ့ကိုစပြီး နောက်ပြောင်ကျိုစယ်တော့တာပါပဲ။ ကလေးကို သူ့ရှုံးပို့နပ်နဲ့ မထိခလုတ် ထိခလုတ် ကန်ချင်ကန်မယ်၊ ဆံပင်ကို ဓားချင်လည်း ဓားမယ်ပေါ့လေ။ ပိတာက အဲဒါကို စိတ်ဆိုးရင်ဆိုးမယ်၊ ဒါမှုမဟုတ်လည်း သူ့ကို ဆောကစား တာပဲလို့ ယူဆပြီး သူကလည်း ဓားချည်ညံ့ညံ့နဲ့ ပြန်ပြီး ထိုးနှုက် တိုက်ခိုက်တော့တာပါပဲ။ အဲဒီအချိန်လည်းရောက်ရော ကျွန်မယောက်၍ေးဟာ သူ့လက်ထဲက သတင်းစာ၊ ဒါမှုမဟုတ် ကြည့်နေတဲ့ တိပိမှာ အာရုံပြောင်းသွားပြီး ချက်ချင်း စိတ်ဆိုး မာန်ဆိုးနဲ့ ကလေးကို ရိုက်နှုက်ပြီး တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် နေခိုင်းတတ်ပါတယ်။

“ကျွန်မမှားလည်း အမှားတွေရှိမှုနဲ့ ကျွန်မ သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မရဲ့ ယောက်၍ေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိဘဲနဲ့တော့ ကျွန်မတို့ရဲ့၊ ပြဿနာတွေကို ရှင်းလို့ရနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခုခုံးကျွန်မအသက်က သုံးဆယ်ငါးနှစ် ရှိနေပါပြီ။ ဝင်ငွေအာရုံ ကျွန်မအနေနဲ့၊ အလုပ်တစ်ခုလုပ်ပို့ လိုအပ်လာပြီ။ ကျွန်မရဲ့ သားကလေးကိုလည်း သူ

ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ကြဖို့ သန့်၊ မသန့် ■ ၁၄၉

ကျောင်းနေရမယ့် အရွယ်ရောက်တဲ့အထိ မူကြီးကျောင်း
တစ်ကျောင်းမှာ ထားမှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဆရာဘန်နဲ့
ကလေးတစ်ယောက်ကို ထိခိုက်နစ်နာမူ သိပ်မရှိဘဲ ကွာရှင်း
လို့ ဖြစ်နိုင်မယ့် အသက်အရွယ်ကို ပြောပြနိုင်ပါသလား
ဆရာ”

ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့၊ အကျိုးအတွက် ကွာရှင်း
ပြတ်ခဲ့ရင်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒနဲ့ပတ်သက်ပြီး တော်ရိုလျှော်ရှိ ဖြေပေး
လိုက်ဖို့ ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အိမ်ထောင်ရက်သား
ပြုမှ အားလုံးလောက်နီးပါးမှာ ပဋိပက္ခဆိုတာကတော့ ရှိကြ
တာပါပဲ။ ကလေးတွေကလည်း အခါကို အမြဲပဲ သိကြပါ
တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြရတဲ့ အခြေအနေကနေ
လုံးဝရှောင်လွှဲ လွှာတ်မြောက်ဖို့ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။
ယေဘုယျပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ပြင်းထန်တဲ့ မိဘပဋိပက္ခမျိုး
ဖြစ်တတ်တဲ့ မိသားစုတွေရဲ့၊ ကလေးတွေဟာ ပိုပြီး စိတ်
အနှံ့အယ်အယူက်ဖြစ်ကြရတာ ကျွန်ုင်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။
ပြီးတော့ အဲဒီလို့ အခြေအနေ အနေအထားမျိုးကနေ လွှာတ်
မြောက်ရအောင် ကုသပေးဖို့ ကြိုးစားကြရတဲ့ အကြောင်းတွေ
လည်း ရှိကြတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့တာဟာ
မလွှဲမရှောင်သာ အဖြတ်စုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

မိဘတွေ တကဲ့တပြားစီ ဖြစ်နေကြတဲ့ အခါမှာ

၁၅၀ မဟောင်နိုသစ်

ကလေးငယ်တွေဟာ အနည်းဆုံး ယာယီအားဖြင့်တော့
ကြကွဲ နာကျင်ကြရတာချည်းပါပဲ။ သူတို့မှာ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ
ထဲအထိ ခွဲမြှုနေတဲ့အသိကတော့ သူတို့ဟာ မိဘနှစ်ပါး
စလုံးကို အလိုက်ကြတယ်ဆုံးတာပါပဲ။ တကယ်လို့သာ မိဘ^၁
တစ်ဦးဦး အပြင်းအထန် ဒေါသပေါက်ကွဲမနေဘူး ဆုံးရင်
တော့ ကလေးတွေဟာ တကွဲတဲ့ပြား ဖြစ်သွားမယ့် အခြေ
အနေမျိုး မဖြစ်ရအောင် အသေအချာ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်
ကြမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးတွေဟာ ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ထားတဲ့ မိခင်
တစ်ယောက်နဲ့ အတူနေထိုင်ကြရတဲ့အခါ သူတို့ဟာ သူတို့
မိခင်ကို တစ်ခါထပ်ပြီး လက်ထပ်ဖို့ အများအားဖြင့် တောင်း
ပန်ပြောဆိုလေ့ ရှိကြပါတယ်။ လင်မယား ကွဲနေကြတဲ့
သမျိုးသမီးတွေနဲ့ ကလေးတွေကို လေ့လာစုံစမ်းထေားတဲ့
စစ်တမ်းထုတ်ချက်တွေက နောက်အိမ်တောင် ထပ်မပြုခဲ့ကြ
တဲ့ အမျိုးသမီး အတော်များများဟာ ရွှေးချယ်ခွင့်မရကြဘဲ
လိုအပ်မှုအအရ အလုပ်လုပ်ကြရ ငွေကြေး ကျေပ်တည်းကြရ၊
ဆိမ်ထောင်ကျပြီးသား မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းဟောင်းတွေနဲ့
လူမှုရေး ဆက်ဆံထိတွေ့မှု အကြီးအကျယ် လျော့နည်း
ကျဆင်းသွားကြရတာလိုမျိုး။ သားသမီးတွေ ပြုစုစောင့်
ရှောက်ဖို့ မိတ်ကျေနှင်းလောက်စရာ အနေအထားရရှိဖို့

အခက်အခဲတွေကြရ၊ ဉာနေခင်းတွေ၊ စနေ တန်ကိုဖွေနေ့၊
တွေမှာ သားသမီးတွေနဲ့၊ အတူ လည်ပတ်သွားလာကြတဲ့
အချိန်မှာ သူတို့တွေနဲ့ အတူတူ မျှစေရာက်ယူ၊ တာဝန်ကျော်
ဖို့၊ အဖော်မဲ့နေကြရ၊ နှစ်ဦးနှစ်ယောက် ဖြည့်ဆည်းပေးရမယ့်
သားသမီးတွေရဲ့ လိုအပ်မှုကို မိဘတစ်ဦးတည်း တစ်ယောက်
တည်း ဖြည့်ဆည်းပေးလို့ ကျော်နိုင်လောက်စရာ ဖြစ်ပါ
မလားလို့ ပူပင်ကြောင့်ကြကြရတာမျိုးတွေ။ အလားအလာ
ရှိတဲ့ ဦးတည်းချက်ရည်မှန်းချက်ရယ်လို့ မရှိဘဲ ရှုံးလောင်အိမ
ကလေး တစ်ခုထဲမှာ တရှစ်ပဲ နေနေကြရတဲ့ ဉာစ်ညျှူးမှုမျိုး
တွေ စတဲ့ ဘဝရဲ့ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ခက်ချက်တွေကို
တွေကြုံခံစားနေကြရတယ်ဆိုတာကို ပြသနေပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ မိခင်တစ်ဦးတည်း တစ်
ယောက်တည်းဆိုရင် သားသမီးတွေကို အောင်အောင်မြင်မြင်
ပြုစပ်ပျိုးဆောင်နိုင်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုတာတော့ မဟုတ်ပါ
ဘူး။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကျိုးရလဒ်ဟာ မိခင်တစ်ယောက်
အနေနဲ့ သူမရဲ့ လူမှုဘဝအသစ်ထဲက အလုပ်ပေါ်မှာ ကျော်ပါပ်
နှစ်သာက်မှုရအောင် လုပ်အောင်နိုင်တဲ့ အရည်အသွေးပေါ်မှာ
တစ်စိတ်တစ်ရင်း မိုတည်နေပြီး၊ သဘာဝအတိုင်း ခံစားမှု
ကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့ မကျော်ပေါ်သဖြစ်မှုတွေ၊ အပြစ်ရှိယာလို
ခံစားရတာတွေ၊ ရယူလိုမှုတွေ ကြားကနေ သားသမီးတွေ

၁၅၂ မောင်နိုးသစ်

အတွက် မိခင်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်နေရအောင် ကြိုးစား နှင့်တဲ့ အရည်အချင်းပေါ်မှာ တစ်စီတိတစ်ပိုင်း တည်နေပါတယ်။

လက်ထပ်ထိမ်းမှားကြတဲ့နေရာမှာ မိဘဖြစ်လာမယ့် သူ နှစ်ဦးစလုံးဟာ ရှိချေကိုပြည့်ဝကြမယ်၊ အိမ်ထောင်မှုတာဝ အတွက်လည်း ကြိုးစားအားထုတ်ကြမယ်ဆိုရင် သူတို့ရဲ့ သားသမီးအများစုဟာ ကျေနှပ်နှစ်သက်စရာ အခြေအနေကို ရရှိခံစားကြရမှာ အမှန်ပါပဲ။ တြေားတစ်ဖက်က ပြောမယ် ဆိုရင်လည်း ခုတိယအိမ်ထောင်ပြုမှတွေ့ရဲ့ အနောင့်အယျက် ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အချိုးအဆ အတိုင်းအတာတစ်ခုဟာလည်း ပြင်းထန်တဲ့ ပြဿနာတွေကို ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်။

နိုးရိမ်စရာ အန္တာရာယ်တော်ရှိနေတဲ့ အတွက် ချို့ယွင်း အားနှည်းနေတဲ့ အိမ်ထောင်တစ်ခုကို ရှုံးဆက်ဖို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ နိုဂုံးချုပ်ပစ်ဖို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ် မိဘတွေဟာ သူတို့ကိုယ်တိုင်ရော သားသမီးတွေပါ စိတ်ပညာရှင်တစ်ယောက်၊ အိမ်ထောင်ရေး အကြံပေးလုပ်ငန်းတစ်ခု (သို့) သင်းအပ်ဆရာတစ်ဦးဦး အပေါ်မှာ ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ သူတို့ရဲ့ အကြံညာကို ရယူ သင့်ကြပါတယ်။ အဲဒါဟာ သူတို့ ဇနီးမောင်နဲ့ နှစ်ယောက် စလုံးရဲ့ မကျေနှပ်မှုတွေ၊ အခြေခံကျွေတဲ့ ပြဿနာတွေအတွက် သာမကာဘဲ အဖြေထွေက် ပြေလည်သွားစရာ အလားအလာ

ကွာရွင်၊ ပြတ်ပဲကြဖို့ သန့်၊ မသန့် ■ ၁၅၃

အတွက်ပါ ကျော်မျှင့်စပ်သူ ပညာရှင်တွေဆိုက အကူအညီ ရယူလိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျော်မျှင်နှင်းမှာ အသေအချာ နေ့စွဲစပ်စပ် အကြံ့ဗြာ၏ ရယူအပြီးမှာတော့ တစ်နေရာမှာ သူတို့ အိမ်ထောင်ရေးဟာ အားကောင်းသာယာမှု ရှိတယ်။ အဲဒါကိုလည်း နှစ်ဦးစလုံးက ထိန်းသိမ်းတည်မြှေဆွင်တယ် ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်လာကြမှာ ဖြစ်သလို။ တြေား အခြေအနေတစ်ရပ်မှာဆိုရင်တော့ သူတို့ရဲ့ အိမ် ထောင်ရေးဟာ အားနည်းချို့ယွင်းနေပြီး စကတည်းကိုက ပျက်စီးနေခဲ့ပြီဆိုတာ ပိုပြီး ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်လွှင်နားလည် သွားနိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒီအခြေအနေ နှစ်ခုစလုံးမှာ ဒေါ် ခင်ပွန်း နှစ်ယောက်စလုံးဟာ သူတို့ကိုယ်တိုင်သူတို့ ပိုပြီး နားလည်းနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပြီး အဲဒီလိုမှုပဲ အခုလက်ရှိ အိမ်ထောင်၊ ဘါမှမဟုတ် အိမ်ထောင်သစ်တစ်ခုမှာ အနာဂတ် တည်ပြုမှု အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခုကို ရှိရှိနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီမှာ တွေ့ရတာတ်တဲ့ အနောင့်အယူက် အဟန်၊ အတား တစ်ခုကတော့ လင်မယား အတော်များများဟာ အကြံ့ဗြာ၏ ရယူမှာကို ပြင်းဆန့်တွန့်ဆုတ်နေတတိကြတာ ပါပဲ။ မကြာခဏ ဖြစ်တတ်တာကတော့ မိဘတစ်ဦးဟာ အသေအချာ စိတ်ကုန်ပြီးရွှေလာပြီဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ အိမ်ထောင်

၁၅၄ မောင်နိုဘဝါ

ဖက်ကို ဂိုပြီးအပြစ်ဖို့လေ့ရှိတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စင်ပွန်း ယောကျျား (သို့) ဒေါ်းသည်အနေနဲ့ သူ-သူမတို့ ကမ္မာ လောကမှာ နောက်ဆုံးလိုချင်တဲ့အရာဟာ အိမ်ထောင်ရေး ဆက်လက်တည်မြဖို့၊ နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရှာဖွေတွေ့ရှိဖို့ ပဲလို့ ယုံကြည်တတ်ကြတာ ထွေ့ရပါတယ်။ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဆီကို သွားတာဟာ အပြစ်ရှိတာကို ဝန်ခံရသလို ဖြစ်တယ်၊ ဒါမှုမဟုတ် အနိမ့်ဆုံးတော့ သံသယစိတ်ကို ဝန်ခံရတာ ဖြစ်တယ်လို့ သူတို့က နားလည်ထားကြပါတယ်။ အရေးကြီးတဲ့ ဈေးချယ်မှုတစ်ခုကို ဈွေးနွေးပို့ ငြင်းပယ် တာဟာ မှားယွင်းတယ်လို့ ထောက်ပြခံရမှာကို ကြိတ်ပြီး ကြောက်ရွှေ့စီးရိမ်နေတာကို ပြသနေတာဖြစ်တယ် ဆိုတာ ကတော့ ယော်ယဉ်မှန်ကန်နေပါတယ်။ (အဲဒီ ကြောက်ရွှေ့စီးရိမ်မှုပါးကို အမျိုးသမီးတွေထက် အမျိုးသားတွေမှာ ဂိုပြီး တွေ့ရတတ်ပါတယ်။)

အိမ်ထောင်ဖက်တစ်ယောက်က အကြံညာတ်တောင်းခံရယူဖို့ ကိုစွာကို လုံးဝငြင်းဆန်နေပြီခို့ရင်တောင်မှ အဲဒါဟာ တြေား အိမ်ထောင်တစ်ဖက်တစ်ခုယောက်အတွက် ရှုံးဆက် လုပ် ဆောင်လွယ်ရှားပို့ အခါအခွင့်ကောင်းတစ်ခု တစ်နည်းနည်းနဲ့ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ လူနှစ်ယောက်ရဲ့ကြေားမှာ ရေရှည်ဖြစ်တဲ့ ပဋိပက္ခတစ်ခုမှာ အဲဒီပဋိပက္ခကို ဆက်ပြီး ဖြစ်ပေါ်နေစေတဲ့

ကွာရှင်ပြတ်ခဲ့ကြခိုး သန့်၊ မသန့် ■ ၁၅၅

စိတ်ဆိုးအော်ဖြစ်စရာတရီးနဲ့ တရီး၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး
အရ အားပြိုင်စရာကိစ္စတွေ အမြတ်များ ရှိနေတတ်တာ တွေ့ရ
ပါတယ်။ ရှေးဆိုရိုးစကားအရ ပြောရမယ်ဆိုရင် ရန်ဖြစ်ဖို့
နှစ်ယောက်တော့ လိုအပ်စမြဲပါ။ ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ
ဥပဇ္ဇိုာင်းအရ (သို့) ကိုယ်ကျင့်သိကွာအရ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
အတူတူမှားကြတာပဲလို့ ဆိုလိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သာက်ပြီး နှစ်ယောက်စလုံး အသိစိတ်
အရ နားမလည်နိုင်ကြတဲ့။ အမှန်တကယ်အားဖြင့် အိမ်ထောင်
ဖက်နှစ်ဦးစလုံး ပူးတွဲပါဝင်လူပ်ရှားခဲ့ကြတဲ့ အိမ်ထောင်ရေး
နယ်ပယ်ထဲက အတွေ့ရများတဲ့ စိတ်လူပ်ရှား အနောင့်
အယုက်ဖြစ်မှုပုံစံမျိုးကို ကျော်တော် အရိုးရှင်းဆုံး အော်ပြပေးပါ
ရှိုးမယ်။ ယေဘုယျ နောက်ပြောင်ကျိုးစယ်မှု၊ ရန်ဖြစ်မှုနဲ့
အညှာအတာ ကင်းပဲမှုတွေထက် ပိုမိုတဲ့ မိသားစုတွေထဲမှာ
မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့ကြတဲ့ သူတွေဟာ အရွယ်ရောက်လာတဲ့
အချိန်မှာ သူတို့နဲ့ နီးစပ်တဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေး အသိုင်းအဝိုင်း
အတွင်း မျှော်လင့်ထားတဲ့ အဆင့်မျိုးကိုသာမကဘဲ သူတို့ရဲ့
အသိစိတ်ထဲကနဲ့ ရှာဖွေနေကြတဲ့ အဆင့်မျိုးကိုပါ ရောက်ရှိ
သွားတတ်ကြပါတယ်။

မူလသဘာဝအားဖြင့် နာကျင်ခံစားရတာတွေဟာ
ကြောင်းကျိုးတကျမရှိတဲ့ နည်းလမ်းနဲ့ ကြမ်းတမ်းပြင်းထန်တဲ့

၁၅၆ မောင်နိုသစ်

ကျော်ပျော်ချင်စရာမျိုး ဖြစ်လာတတ်တာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး တွေဟာ သူတို့ရဲ့၊ အီမံထောင်ရေးကို စနောက်ကျိုစယ်မှု၊ လျှောင်ပြောင်ရယ်မောမှု၊ စူးရှာမာကျင်တဲ့ အသံ၊ ဒါမှုမဟုတ် ရိုက်နှုက်ထိုး**ကြိတ်မှု**တွေ အများ**ကြီး**၊ တည်ဆောက်ဖို့ သူတို့ရဲ့ မသိစိတ်ထဲကကို မျှော်လင့်ထား တတ်**ကြပါတယ်။**

ပြီးတော့ အဲဒီလိုပုံစံမျိုးနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ**ဖြစ်မယ့်** အိမ ထောင်ဖက်မျိုးကိုလည်း ရှာဖွေရယူ**ကြပါလိမ့်မယ်**။ (သိပ် ရန်မဖြစ်တတ်တဲ့သူမျိုး တွေ ဆိုရင်တော့ သူတို့အတွက် **ပြီး**ရွှေ၊ စိတ်ပျက်စရာ **ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။) အီမံထောင်ဖက် တစ်ယောက်က ပိုပြီး ရန်လိုထိပါးတဲ့နောရာ ရောက်လာတတ်**ပြီး** တွေားတစ်ယောက်ကတော့ ပိုပြီး ကျိုး**စုံနာခံရတဲ့နောရာ** ရောက်လာတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ သူတို့ရဲ့ ရန်ပွဲတွေကို ခင်ဗျားတို့ အနီးကပ်လေ့လာ**ကြည့်မယ်**ဆိုရင် သူတို့ နှစ်ဦး နှစ်ဖက်စလုံးဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အပြန်အလှန် ဒေါသထွက်အောင် ဓာတ်ပေးနေတာကို တွေ့ရမှာပါပဲ။ ထင်ရှား မြင်သာတဲ့ နှမူနာတစ်ခုအနေနဲ့ ဆိုရင် လင်ယောကျားက သူ့မိန့်းမကကို ရိုက်ဖို့နှုက်ဖို့ စိတ်ကျုံးပေါက်မလာသေး ခင်ဗျာကို မိန့်းမက “ရှင် ကျွဲန်မကို ရိုက်ဖို့နှုက်ဖို့ မကြိုးစားနဲ့နော်၊ လူယူတ်မာ**ကြီး**” ဆိုတဲ့ ရန်ထောင်အောင်ဟာစ်မှုမျိုးကို လုပ်တတ်**တာမျိုးပေါ့လေ။****

ကျော်မြတ်စကြန့် သင့် မသင့် ■ ၁၅၃

အိမ်ထောင်ဖက် တစ်ဦးစီဟာ တစ်ယောက်ခဲ့ လက်
တုန်ပြန်မှုကို တစ်ယောက်က စိတ်ဆိုးဒေါသ ဖြစ်နေကြ
တာပါ။ ဒါပေမယ့် သူတို့တွေ ကိုယ်စိုက်ယိုင်က ထိုးနှက်
တိုက်ခိုက်နေတာတွေကိုတော့ မမြင်တတ်ကြပါဘူး။ အပြု
သဘောနဲ့ အဖျော်သဘော ခံစားမှုတွေရဲ့ နှီးစပ်မှုသဘောကို
လင်မယားနှစ်ယောက်တည်း ချုစ်ချုစ်ခင်ခင်နေဖို့မှ မလုပ်ရ
သေးခင် အပြင်းအထန် ရှိန်ဖြစ်တာနဲ့ စခဲ့ကြတဲ့ အကြိမ်
အရေအတွက်က ပြသနေတယ် ဆိုရပါမယ်။

စိတ်ရောဂါက္ခ ဆရာဝန်တွေကတော့ အဲဒီလို ဆက်ဆံ
ရေးမျိုးတွေကို ဆာနိမက်ဆိုခစ်စတ် (Sanomasochi-stic)
လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သိပ်အားပျော့တဲ့ အဆင့် အခြေ
အနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံးလောက်နီးပါးမှာ ရန်ပြု
ထိပါးစောကားမှု (သို့) ကျိုးခံနာခံမှုကနေ အနည်းအကျဉ်း
ကျော်ပျော်ချင်မှုမျိုးကို ခံစားရနိုင်ခြေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီ
အကြောင်းကပဲ စိတ်ရင်းကောင်း အခြေခံပြီး စနောက်ကျိုး
စယ်မှု၊ ကစားပွဲတစ်ပွဲမှာ ပြုင်ဖက်ကို အနိုင်ယူမှု၊ ဒါမှုမဟုတ်
ကော်မတီတစ်ခုမှာ ညာဘာဘာပြလွန်းတဲ့ ဥက္ကဋ္ဌတစ်ယောက်
အတွက် ခွေးတစ်ကောင်လိုလုပ်ကိုင်ပေးတဲ့ အရသာကို
ခံစားနှစ်သက်လာစေခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာကြောင်း
ကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ သူချဉ်းပေဆိုရင် ပုံမှန်သဘာဝက

၁၅၈ မောင်နိုသစ်

ဖောက်ပြန် ချို့ယွင်းနေတယ်လို့ ယူဆလို့ မရပေမယ့် လူ
တစ်ယောက်ရဲ့ ကလေးဘဝ လေ့ကျင့်ပညာ သင်ကြားမှုထဲ
သွားတိသွင်းပြီး အားဖြည့်ပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် သူတို့ရဲ့ အိမ်
ထောင်မှုဘဝကို လွှမ်းမိုးချယ်လှယ် ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်
သွားစေနိုင်တဲ့ တိမ်ညွှတ်မှုတွေကို ခွေးနေးနောက်တာ
ဖြစ်ပါတယ်။ မကြာခဏ တွေ့ရတတ်တာကတော့ တွေ့
အကြာင်းတွေ့နဲ့ အိမ်ထောင်ရေးမှာ အမှားအယွင်းတွေ
ဖြစ်ပြုလာပြီဆိုရင် အိမ်ထောင်ဖက်တွေဟာ တစ်ယောက်ရဲ့
အပြစ်ကို တစ်ယောက် ဒေါသဖြစ် စိတ်ဆိုးကြ၊ လူမသိ
သူမသိရှိခဲ့တဲ့ ကိုယ့်အပြစ်တွေကို ကိုယ့်ဒေါသဖြစ်ကြနဲ့
သူတို့ဟာ အပြန်အလှန် အပြစ်တင်စိတ်ဆိုး ဒေါသဖြစ်
သထက်ဖြစ်အောင် လုပ်နေကြသလို ဖြစ်သွားတတ်ကြ
ပါတယ်။

အဲဒီလို အိမ်ထောင်ရေးမျိုးမှာ မိဘတွေက ကလေးကို
သူတို့ရဲ့ ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်မှုနဲ့ ကင်းလွှတ်အောင် ထားနိုင်
တယ်ဆိုရင်တောင်မှ ကလေးအတွက် မကောင်းလှပါဘူး။
မကြာမကြာဆိုသလိုပဲ မိဘတစ်ယောက်က တွေး တစ်
ယောက်ကို ဦးတည်ပြီး ကလေးကို စနောက်ကျိုစယ်မယ်၊
နောက်တစ်ယောက်ကတော့ သူ့ရဲ့ဒေါသကို သမာသမတ်
ကျတယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး သက်ရောက်ရအောင် ကလေးရဲ့

ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ကြဖို့ သင့်၊ မသင့် ■ ၁၅၉

ကြကွဲဝမ်းနည်းရမ္မာကို ပုံကြီးချွဲ၊ ပြောဆို စတာတွေကို
မသိနားမလည်ဘဲ လုပ်ကြရင်းနဲ့ သူတို့ရဲ့ ကလေးကို နယ်ရှုပ်
တစ်ရှုပ်လို အသုံးချမှတ်လို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။

တကယ်လို့ မိခင် ဖခင် နှစ်ယောက်ဟာ အခြေခံ
သားဖြင့် ရန်ဖြစ်ပြီး စိတ်မကျေမနပ် ဖြစ်ကြရတာထက် စာရင်
ပုံမှန်အတိုင်း အတူတူနေထိုင်သွားကြတာက စိတ်ကျေနပ်
စရာ ပိုကောင်းပါတယ်လို့ ယူဆပြီး အတူနေထိုင်ကြပေမယ့်
သူတို့ ဘယ်လိုပဲ ငြင်းဆန့်ဖို့ ကြိုးစားကြပါစေ၊ ကလေးက
သူတို့အပေါ်ထားတဲ့ သဘောထားနဲ့ နောက်ခုံး သူရဲ့ အီမံ
ထောင်ရေးဘဝပေါ်မှာထားတဲ့ သဘောထားအထိ သူမိဘ^ဘ
တွေ ဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့ အခြေအနေမျိုး ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်သွားနိုင်
ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တကယ်လို့ သူတို့နဲ့ နှစ်ယောက် ကွာရှင်း
ပြတ်ခဲ့လိုက်ကြပြီး မိခင်လုပ်တဲ့သူက ရန်သိပ်ဖြစ်ချင်နော်း
မယ်ဆိုရင် သူမကိုယ်တိုင်နဲ့ သူမရဲ့ ကလေးအတွက် နောက်
ထပ်အလားတူပုံစံမျိုး အီမံထောင်ရေးတစ်ခု ထပ်ပြီးဖြစ်လာ
စရာ အလားအလာ ရှိနေပါသေးတယ်။

ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ ကွာရှင်းတော် အခု ကိုးကားဖော်ပြ
ခဲ့တဲ့စာကို ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် တကယ့်ပြသေနာဟာ မိခင်
က မေးလိုက်တဲ့ ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ရမလား၊ မကွာရှင်းသင့်

၁၆၀ မောင်ရို့သစ်

ဘူးလားဆိုတဲ့ မေးချွန်းနဲ့ သိပ်များ ကဲပြားခြားနား နေမလား
လို့ ကျွန်တော် သံသယရှိရတဲ့အကြောင်းကို ငင်ဗျားဝို့
တွေ့မြင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ စာရဲ့ အနှစ်သာရဲ ပြဆိုနေတာက
ဖောင်နဲ့ မိခင်နှစ်ယောက်ဟာ မဆုံးနိုင်တဲ့ မထိခလုတ် ထိ
ခလုတ် ပြောလိုက်ကြ၊ ပြောတာကို ခံလိုက်ကြ ဆက်ဆံရေး
နယ်ပယ်တစ်ခုထဲမှာ လုံးထွေးနေကြရင်း သူတို့ရဲ့ ကလေး
ကိုပါ ထွေးရောယူက်တင် ပါဝင်ပတ်သက်ရအောင် လုပ်နေ
ကြ တယ်ဆိုတာပါပဲ။ မိခင်က ဖောင် အီမားပြန်လာတာကို
မညှာမတာ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းဖို့လို့ကို ယဉ်ဆနေပါတယ်။
ဖောင်ဟာ အဲဒီလို လုပ်တတ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော်
သံသယ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် တကယ်လို့သာ သူမရဲ့
ခင်ပွန်းသည်ကို အဲဒီပဋိပက္ခပေါ်မှာ သူမြင်တဲ့အမြင်ကို
ပြောပြဖို့ မေးမြန်းခဲ့မယ်ဆိုရင် သူက သူအီမားပြန်လာပြီဆိုရင်
ဝင်လာတာနဲ့ သူ့မိန့်မက ဒေါသတာကြီး စောင့်ကြည့်နေပြီး
သူသားနဲ့ သူ လုပ်ဆောင်လုပ်ရှားတာ မှန်သမျှကို အဆိုးဝါး
ဆုံးအမြင်နဲ့သာ ကြည့်မြင်တတ်တဲ့အကြောင်း၊ နောက်ဆုံး
သူ စိတ်ရွှေးပေါက်လာပြီး ကလေးကို စနောက်ကျိုဝယ်ပြီး
စိတ်ဆုံးဒေါသဖြစ်ရကြောင်း ပြောကောင်း ပြောပါလိမ့်မယ်။

မိခင်အနေနဲ့ မှားယွင်းသွားခဲ့တာကို နားမလည်ဘူး
ဆိုတဲ့အကြောင်း ဖော်ပြနေတဲ့အချက်တစ်ခုကတော့ သူမရဲ့

ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ကြဖို့ သန့်၊ မသန့် ■ ၁၆၀

စာထဲမှာ သူမယောကျားမှာ နှစ်သက်လက်ခံစရာ အရည် အသွေးရယ်လို့ လုံးဝမရှိတဲ့အကြောင်းနဲ့ အဲခါကိုလည်း သူမ လက်ထပ်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ချက်ချင်းပဲ သိလာခဲ့ရပါတယ်လို့ ရေးသားထားခဲ့တာကြောင့်ပါပဲ။

တကယ်လို့ အဲဒီအတိုင်း မှန်တယ်ဆိုရင် အဲခါကို သူတို့နှစ်ယောက် လက်မထပ်ခင်အချိန်က သူမ ဘာဖြစ်လို့ သံသယမရှိခဲ့ရတာပါပဲ။ (သူတို့ လက်ထပ်ခဲ့ကြတာက သိပ်စိတ်လွှဲပ်ရှား တက်ကြနေကြတဲ့ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် တွေ လက်ထပ်သလို့ ပြုနိုင်းစားကြီး ကမ္မားရှူးထိုး လက်ထပ် ခဲ့ကြတာမျိုး မဟုတ်ဘူးလေ)၊ အရွယ်ရောက်ပြီးတဲ့ သူနှစ်ဦး ဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ လှည့်စားကောင်း လှည့်စားမှာ ဖြစ်ပေ မယ့် ချစ်သူချင်းအဇာန်နဲ့ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်တော့ အလွယ်တကူ မလှည့်စားတတ်ကြပါဘူး။

ပြီးတော့ တကယ်လို့ သူမယောကျားက အဲဒီလောက် ဆိုးခဲ့တယ်ဆိုရင်လည်း ကလေးမရသေးခင်အချိန်တုန်းက ဘာဖြစ်လို့ သူနဲ့အတူတူ ဆက်နေခဲ့ရတာလဲ။ ဘာဖြစ်လို့ သူနဲ့ သားသမီးယူခဲ့ရပါသလဲ။ ကျွန်ုတော် ပြောနေတာက ရှုံးနေတစ်ယောက်နဲ့တော့ တူနေပြီ။ ကျွန်ုတော်က သူမကို အပြစ်ရှာနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်လို့ ကျွန်ုတော်ဟာ သူမရဲ့ စင်ပွန်းဖြစ်စဲ့ ဖောင်ဖြစ်သူရဲ့ အတ်လမ်းကို နားစေတော်

၁၆၂ မောင်နိုးသစ်

ခဲ့ရမယ်ဆိုရင်လည်း သူ့ပြောတာထွေအပေါ်မှာ ကျွန်ုင်တော်က
သံသယထားရှိရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုင်တော်က တစ်ခါ
တုန်းက လက်ထပ်ဖို့အထိ ချစ်ခဲ့ကြတဲ့ သူနှစ်ယောက်ဟာ
တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် လူဆိုးလူကြမ်းတွေလို သဘော
ထားလာကြတဲ့ အဆင့်အထိ ရောက်လာကြပြီး၊ အဲဒါ
အကြောင်းတွေကိုလည်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ထုတ်
ဖော်ပြောဆိုမှု မရှိကြဘူးဆိုရင် သူတို့ဟာ အဲဒါအကြောင်းကို
တွေ့ရှိခဲ့တဲ့ အချက်ကို ထပ်ပြီး အလေးအနှက်ပြောချင်တာပါ။

ကျွန်ုင်တော် အိမ်ထောင်ရေးပြသာနာ အမျိုးအစား
တစ်ခုကိုပဲ စူးစိုက်ဆွေးနွေးခွဲ့ချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆို
တော့ အဲဒါမျိုးဟာ နေရာတကာမှာ ဖြစ်နေကြတာဖြစ်ပြီး
ကလေးတွေရဲ့ ဘဝ အဆင်ပြောချောမွေ့ရေး ပြသာနာကို
လည်း မြင်သာထင်ရှား ရှိလာစေလို့ပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လို့
စိတ်ရောဂါကုဆရာတွေနဲ့ တွေ့ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါအမြင်လို့
အိမ်ထောင်ရေးကို အားနည်းစေတဲ့ စိတ်ပညာဆိုင်ရာ အချက်
အလောက် ဒါဇင်ပေါင်းများစွာကို တွေ့ရှိထားခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပါ
တယ်။

တရာ့ အချက်တွေကတော့ အပေါ်ယံးသော်လောက်
ပဲ ဖြစ်ပေမယ့် အများစုကတော့ မမြင်တွေ့နိုင်လောက်အောင်

ကွာရှင်းပြတ်ပဲကြဖို့ သန့်၊ မသန့် ■ ၁၆၃

ကို မသိစိတ်ထဲမှာ ရွှေပ်တွေးဖို့ ကျယ်နေတတ်ကြပါတယ်။ အီမံထောက်ဖက်တစ်ယောက်အပေါ်မှာ ရင်ထဲက ဖြစ်လာတဲ့ သံသယ၊ ဒါမှမဟုတ် နာကြည်းအော့သဖြစ်မှုတွေဟာ မှန်ကာန် နေတဲ့ စိတ်ခွဲလမ်းမှုထက်ပိုပြီး အခြေခံအားဖြင့် မယုံကြည် စိတ်မချိန်မှုကို ဖြစ်ပေါ်လာစေတတ်ပါတယ်။ အဆွေခင်ပွန်း အဖြစ် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်းကန် ကြဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လက်ထပ်ခဲ့ကြတဲ့ နေ့မှာ မောင်နှုန်း နှစ်ယောက်အဖို့ နောက်ပိုင်းဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သူတို့ရဲ့ အပြဿနာ တွေကိုကြည်ပြီး သူတို့ တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီဟာ ကလေးလေးတစ်ယောက်လို့ မသိစိတ်ထဲကနေပြီး တဲ့ တစ်ယောက်အပေါ်မှာ လုံးလုံးလျေားလျေား အမိုအခို ပြချင် လာကြတယ်ဆိုတာ သိသာပေါ်လွှင်လာတတ်ပါတယ်။

အခန်းကဏ္ဍ အတော်များများလောက်မှာ ကောင်း ကောင်းကြီး ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာမယ့် ယောက်ကျားတွေနဲ့ သိပ် အလွန်အလွန် ယုံပြုင် ချင်စိတ် ရှိနေမယ် ဆိုရင် သေသေချာချာ ရရေရရာရာမသိဘဲ အားကောင်းမောင်းသန် အခြေအနေမှာ ရှိနေတဲ့ ယောက်ကျား တစ်ယောက်ကို တုန်ပြန်လက်ထပ်ကောင်း လက်ထပ်နိုင်ပါတယ်။

အ-ပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နှက် အဲဒီယောက်ကျားက နောက်

ဆရာတ်ကောင်းကောင် အာရုံတို့ကို

၁၆၄ မောင်နိုသစ်

ပိုင်းမှာ ဘယ်လိုအောင်မြင်မူးမျိုးကိုပဲ ရယူနိုင်ပါစေ၊ သူ့အပေါ်မှာ ယုံကြည်မှု တစ်စုံတစ်ရာ မပြုသနိုင်အောင် ဖြစ်လာ တတ်ပါတယ်။ တစ်ခါ ယောကျေားတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ ကလေးဘဝမှာ ခံစားနာကျင်ခဲ့ရတဲ့၊ မေ့လျှော့သလို ဖြစ်နေ ခဲ့တဲ့ ငောဇ်ခံစားမူတွေကြောင့် သူ့စနီးရဲ့ ကြည်လင် အေးချမ်းမူကို အားနည်းလျှော့ပါးသွားအောင် တွန်းထိုး ဖယ်ရှားပစ်ချင် ပစ်တတ်ပါတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်အချစ်နဲ့ ပြုမူဆက်ဆံမူတွေ၊ လိုင်ဆွဲဆောင်မူအရ အလွယ်တကူ လက်ခံလိုက်လော့မူးမျိုးတွေဟာ ချစ်ရေးဆိုနေကြတဲ့ ကာလ အပိုင်းအခြားအတွင်းမှာ အရေးပါဆုံးလို့ ထင်ရပေမယ့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီးတဲ့ အချိန်မှာတော့ ကွယ်ပျောက် သွားတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တရို့ ပိုမစိတ်ဆိုင်ရာ၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမူးဆိုင်ရာ သော့ ထားနဲ့ အပြုအမူတွေဟာ ကလေးဘဝတွန်းက တစ်ခါတစ်ရဲ လူကြီးစိတ်နဲ့ ရက်စက်တဲ့ လူညွှန်စားမူတွေကို ပျော်ပါး ကစားခဲ့စဉ်အချိန်မှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဖမ်းစားထားခဲ့လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်ုတော် ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်တွေဆီက အကြောဏ်ကိုရယူဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ပေမယ့် ချက်ချင်း လွယ်လွယ် ကူကူ အဖြတ်ခု ရလာလိမ့်မယ်လို့တော့ မမျှော်လင့်

ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ကြဖို့ သန့်၊ မသန့် ■ ၁၆၅

စေချင်ပါဘူး။ တကယ်လို့ မိခင် ဖခင် နှစ်ဦးစလုံးဟာ အပြုသသော စိတ်ဆန္ဒရှိကြမယ်၊ ဘူတို့တွေရဲ့ ပြသသနာ ဟာလည်း နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အမြစ်မတွယ်သေးဘူးဆိုရင် တော့ သိပ်မကြာခင်လတွေအတွင်းမှာ နားလည်မှုနဲ့ အဆင်ပြည့်ညွတ်မှု အတော်များများကို ရလာနိုင်ပါတယ်။

ပဋိပက္ခဟာ ပြင်းထန်ပြီး ပြသသနာဖြစ်ရတဲ့ မူလ အမိက အကြောင်းအချက်တွေဟာ မသိစိတ်ထဲမှာ ဖုံးအပ် နှစ်မျှပ် နေတယ်ဆိုရင်တော့ အသေအချာ ဂရိစိုက်ပြီး စိတ်ကို ခဲ့ခြမ်း စိတ်ဖြာမှု ပြုလှပ်ပြီးမှပဲ စိတ်ကျေနပ်လောက်စရာ အောင်မြင်တဲ့ ထိန်းကြောင်းပြပြင်မှုမျိုးကို ရနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း ပြည့်ပြည့်ဝဝ လိုက်ဖက်ညီတဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်မျိုးနဲ့ လက်ထပ်ထိမ်းမှားခဲ့တဲ့ အိမ်ထောင်ရေးမျိုး ဘယ်လောက်များများ ရှိကြပါသလဲ။ လက်ထပ်ထိမ်းမှားမှတစ်ခုရဲ့၊ ယေဘုယျ အသိစိတ်ဓာတ်ဟာ ဘူးရဲ့ တြေား စိသေသကျတဲ့ အချက်အလက်တွေထက် ပိုပြီး အမိကကျပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အိမ်ထောင်ရေးအများစုံမှာ ကောင်းမွန်တဲ့ ပိုမဆက်ဆံရေး ညီညွတ်မျှတော်မှုဟာ အရေးကြီးတဲ့အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပေမယ့်၊ တကယ်လို့သာ အိမ်ထောင်ဖက်တွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တကယ်တမ်းနှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ကြမယ်၊ ဘူတို့နှစ်ဦးသားရဲ့ ပူးပေါင်း

၁၆၆ မောင်စိုးသစ်

ဆောင်ရွက်မှုကို အလေးအနုက်ထားကြမယ်ဆိုရင် ကောင်းမွန်တဲ့ ဖို့ဆက်ဆံရေး ညီညွတ်မျှတမူ မရှိပေမယ့် အိမ်ထောင်ရေး ပျက်ပြားမသွားကြတဲ့ သာခကတွေလည်း အများကြီးပါတယ်။

သူ့ရဲ့ အိမ်ထောင်ရေးမှာ အနုည်းဆုံး အထောက်အတန် အောင်မြင်မှုရနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဆိုရင် အဲဒါဟာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဂရာတစိုက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုသာ ရယူနိုင်တဲ့အရာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သိနေပါလိမ့်မယ်။ ပထမဆုံး အိမ်ထောင်ဖက်တစ်ယောက်ရဲ့ အကြောင်းကိုရော၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ရဲ့ အကြောင်းကိုပါ အများကြီးသထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မရရမတွက်နိုင်တဲ့ ထိန်းသိမ်းမှုတွေနဲ့ တဗြား အဆင်ပြုအောင် အထောက်အပိုပေးနိုင်တဲ့ အရာတွေကို အလျင်အမြန်ဖန်တီးရယူရပါမယ်။ နှစ်ကာလတွေ ရည်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဓော်နှေးနှေးတိုင်ပင်မှု၊ ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားရှိမှုနဲ့၊ စာနာလိုက်လျော့မှု စတဲ့အချက်တွေနဲ့ နှစ်ဦးစလုံး ကျေနှပ်နှစ်သက်ပျော်ရွှင်ချင်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒဟာ လိုအပ်နေဆဲဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အခိုင်အမှာ တွေ့လာရပါလိမ့်မယ်။ တကာယ်လို့ အိမ်ထောင်ဖက်နှစ်ယောက်ဟာ သားသမီးတွေကို ကျွေးမွှုးပြုစုတဲ့ နေရာမှာ စစ်မှန်တဲ့ ချုစ်ခြင်းမေတ္တာကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မျှမျှတတဲ့

ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ကြနိုင် သန့်၊ မသန့် ■ ၁၆၃

အသုံးမပြနိုင်ကြဘူးဆိုရင် အထက်မှာ ကျော်တော်တင်ပြခဲ့တဲ့
အားကောင်းချက်တွေရဲ့ ပုံပိုးမျှရှိပေမယ့် အိမ်ထောင်ရေးရဲ့
တရီး၊ အန်က်အမိပွာ်ယ်တွေ ပျက်ပြားဆုံးရှုံးရတတ်တာ
တွေ၊ ရပါတယ်။ အိမ်ထောင်မှုဘဝကနဲ့ ရလာတဲ့ ပျော်ဆွင်
ချမ်းမြှေ့မှုဆိုတာဟာ တကာယ်တော့ အိမ်ထောင်ဖက်နှစ်ဦး
အမိကအားဖြင့် ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ထားတဲ့ ချစ်ခြင်း
မေတ္တာနဲ့ စွမ်းဆောင်အားထုတ်မှုတွေရဲ့ အားထွက်ပစ္စည်းပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

ကျော်တို့ရဲ့ သားသမီးတွေဟာ ကျော်တို့က
ချမှတ်ပေးဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ စံနှမူနာတွေကနဲ့ အိမ်ထောင်ရေး
ရဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ စွန်းလွှတ်အန်စုံမှုနဲ့ စစ်မှုန်တဲ့ သွင်းပြင်
တွေကို နားလည်လာကြလိမ့်မယ်လို့ ယူဆနိုင်ကြသလို
ဓမ္မကျောင်းတွေရဲ့ သင်ကြားပြသမှု၊ စာပေလေ့လာ သင်ယူမှု
တွေကနေလည်း အဲဒါတွေကို နားလည်လာကြလိမ့်မယ်လို့
မျှော်လန့်နိုင်ကြပါတယ်။

တကာယ်လို့ လေ့လာသင်ယူစရာ နှမူနာမရှိဘူး ဆိုရင်
တော့ စာအုပ်စာပေ တစ်ခုတည်းကနဲ့ သိမြင်
နားလည်လာစရာ အကြောင်းသိပ်မရှိလှပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
မိဘတွေအနေနဲ့ အထူးသဖြင့် သားသမီးတွေ ဆယ်ကျော်
သက်အရွယ် အချိန်အတွင်းမှာ၊ သူတို့တွေရဲ့ တွေးခေါ်

၁၆၈ မောင်စိုးသစ်

မြော်မြင်နိုင်စွမ်း မြင့်မားနေတဲ့ အချိန်မှာ စကားအရရော၊
စာအုပ်စာပေအရပါ သူတို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်
သဘောပေါက်အောင် သင်ကြားပေးစို့ ပိုပြီး အားထုတ်
ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတစ်ချိန်တည်းမှာပဲ
သူတို့တွေဟာ လွန်လွန်ကဲကဲကို စိတ်ကူးယဉ်လာတတ်
ကြသလို ကိုယ့်ကိုစွဲနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ဂရိုစိုက်ချင်လာတတ်
ကြတာကိုလည်း သတိထားစို့ လိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။

“

မောင်စိုးသစ်

Problems of Parents by Dr.Benjamin Spock စာအုပ်မှ
သင့်တော်ရှာ အခန်းများကို ဆီလျှော်အောင် ပြန်ဆိုပါသည်။ ။

■ ■